1,3,4,8

TAUTIEŠI, PIEDALIETIES

Latviešu nacionālās apvienibas Kanadā padomes vēlēšanās

laikā no š. g. 21. novembra līdz 29. novembrim (ieskaitot).

Balsis var nodot pastā vai Latviešu namā, Toronto, 491 College ielā, otrā stāvā, darbdienās no plkst. 8—10 vakarā, sestdienās no plkst. 9—1 dienā, svētdienās no plkst. 3—5 p.p.

PILDĪSIM SAVU NACIONĀLO PIENĀKUMU!

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada.
Telephones: 921-7121 EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Telephone 994-7917
Chicago: Editor — K. Kezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, NOVEMBER 25, 1964.

LATVIJA
AMERIKĀ

95. n-rs TREŠDIEN, 1964. GADA 25. NOVEMBRĪ 14. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
EM 8-3239, kantorim — 921-7121
Redaktora tālrunis vakaros — 766-2001
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. KEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

Apņemšanās un ciņas diena

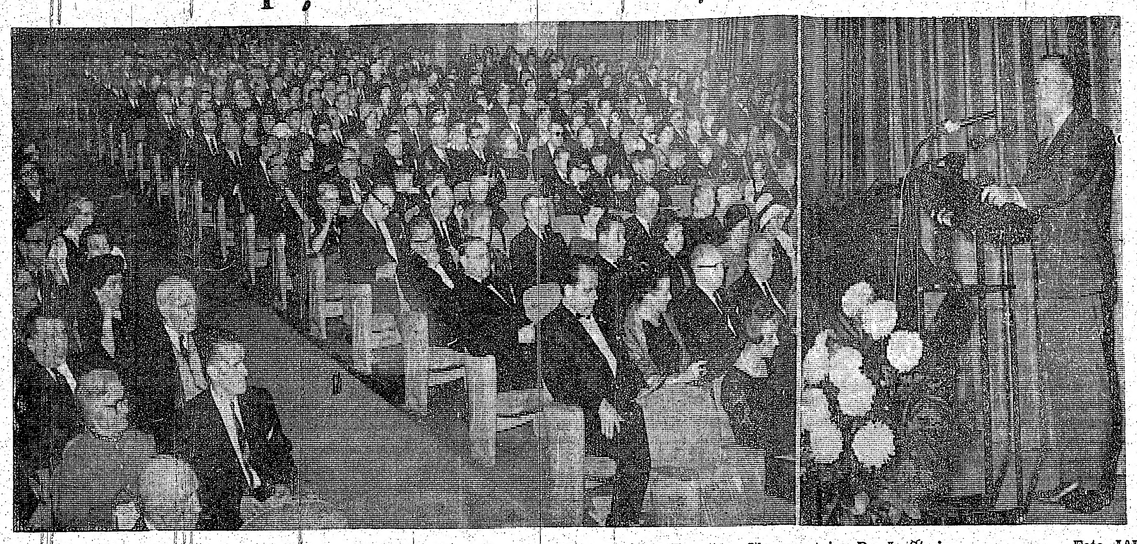

Latvijas neatkarības proklamēšanas 46. gada dienas atceres sarīkojumā Toronto svēku runu teica Dr. L. Streips. Foto JAK

Sestdienas priekšpusdienā 16 novembra aktam Sv. Andreja baznīcas telpās pulcējās TLB Sestdienas skolas saime ar viesiem. Svētbrīdi vadīja māc. A. Cops, bet runu teica Dr. L. Streips no ASV un konsuls V. Tomsons no Montreālas. Viesu vidū bija arī LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra, kultūras - izglītības noz. vad. J. Mežaks un vairāku organizāciju pārstāvji. Skolas pārzine A. Martinsone paziņoja vēstures darbu sacensības rezultātus. No 37 astotās kl. audzēkņiem sacensībā par tematu „Kurzemes hercogiste" piedalījušies 36. Žūrijas komisija: vēstures skolotāji M. Miezīte un V. Slaviešs, kā arī LNAK skolu daļas vad. J. Mežaks, par labākiem darbiem atzina Ligitas Kalniņas, Tālivaldža Auziņa, Artūra Jansona, Marijas Kuperes un Veltas Kuperes. Viņi saņēma grāmatu veltes, ko bija dāvinājis skolas krusttēvs — Latviešu kreditsabiedrība, bet pārējiem sacensību dalībniekiem jaunatnes žurnālu „Mēs" bija dāvinājis A. Kivlenieks. Skolas aktā piedalījās vairāk kā 400.

Vecāku padomes dāmas bija klājušas tējas galdu, bet ziedus dāvinājis „Lotus" puķu veikals.

Nispārējās Latvijas neatkarības dienas svinības notika Itona auditorijā 21. novembra vakarā. Tur pulcējās ap 1000 latviešu un kanadiešu viesu.

Pēc vīru kora „Viesturs" nodziedātās Kanādas himnas atklāšanas uzrunu teica LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra. Šī diena okupētajā Latvijā ir klusāka kā pārējās, jo okupantu acs un ieroču vara modrāk sargā savu režīmu. Klusums arī Brāļu kapos, daudzo varoņu atdusas vietā, ar kuru asinīm izcīnīta Latvijas brīvība. Viņus un visus pārējos par Latviju kritušos brīvības cīnītājus godināja ar klusuma brīdi. Savas uzrunas nobeigumā J. Niedra aicināja brīvībā esošos latviešus apzināties savas misijas lielo un svarīgo uzdevumu Latvijas nākotnei.

Dr. Laimonis Streips no ASV angļu valodā uzrunāja viesus, atgādinot, ka šī laikmeta lielākā traģēdija ir tā, ka brīvajā pasaulē pieaug jauno neatkarīgo valstu skaits, bet tani pašā laikā komūnistu okupētās zemēs, Latviju, Igauniju un Lietuvu ieskaitot, brīvība tiek izmīcināta ar genocīdu.

Pārejot uz latviešu valodu, Dr. L. Streips uzsvēra, ka 18. novembris nav sēru diena, bet tā ir apņemšanās un ciņas diena. Latvija ir mūžīga. Tā nesākās 1918. gadā un nebeidzās 1940. gadā, jo ciņa pret apspiedējiem turpinās. Ja 700 verdzības gados latviešu tauta netika izmīcināta, tad tas bija tādēļ, ka iebrucēji to negribēja. Tagad stāvoklis ir citāds: nesaudzīgi izmīcina rafinētākā veidā. Latvijā latviešu valoda tiek aizstāta ar krievu. Literārie darbi pa lielākai daļai ir tulkojumi no krievu valodas. Latviešu inteliģentā jaunatne nevar atrast piemērotu darbu savā dzimtenē, bet tiek iklīdināta Krievijas plašumos u. t. t.

No otras puses, pētot komūnistiskā režīma norises, vērojama sairšana. Kā un kad tas atsauksies uz Latviju, pašreiz nav pasakāms, bet mūsu uzdevums ir palīdzēt. Patvēruma zemēs nevienu mūs neasimilē, un tādēļ mūsu kultūras dzīve uzrāda sasniegumus, par ko varam būt lepni. Nepareizs ir līdzšinējais ieskats par jaunatni, kas atsvešinās no latvietības. Ja tas tā būtu, tad šīni sarīkojumā neredzētu tik daudz jauniešu. Ar gandarījumu runātājs pieminēja TLB Sestdienas skolas izcilo darbu, 6 nedēļu nogales kursus ASV, 2x2 nometnes un citus pasākumus, kur jaunieši labprāt pulcējas nacionālo zināšanu apgūšanai. Bet mēs nedrīkstam apstāties tikai pie līdzšinējām metodēm, jo laikmets prasa augšupeju. Janvārī paredzētais kultūras darbinieku kongress būs solis uz priekšu.

Apstāklis, ka sabiedrībā vērojamas arī dažas negātīvas parādības nav vispārināms. Tomēr latviešu sabiedrība varētu darīt vēl vairāk. Ja brīvajā pasaulē aktīvo latviešu skaitu vērtētu tikai ap 100,000 un katrs no tiem gadā ziedotu 100.-, tad mūsu nacionālam darbam būtu 1 miljons dolaru, ar ko pietiktu kā sabiedriski - kultūrāliem, tā arī politiskiem mērķiem. Svarīgi būtu izveidot vispārēju latviešu kartotēku, ceļojošu skolotāju institūtu, latviešu ģimnazijas, kultūras pasākumiem izmantot lielāko vietējo fondu atbalstu. Runas nobeigumā Dr. L. Streips uzsvēra, ka visas trimdas sāpes galvenais uzdevums ir darboties aktīvi un saskaņoties konkrētu mērķu sasniegšanai.

Mūsu neatkarības svētkos draudzīgi sveica Igaunijas ģenerālkonsuls J. Markus, Lietuvas ģenerālkonsuls J. Zmuidzinas. Federālās valdības un ministru prezidenta L. Pīrsona sveicienus nodeva parlamenta loceklis P. Raians, bet Ontario provinces valdības — ministrs Dž. Jaremko; Toronto pilsētas gaitas un pašvaldības — kontrolieris V. Arčers, bet Savstarpējās sadarbības līgas — priekšsēdis M. Jakubecs. Rakstveida sveicienus bija sūtījis federālās valdības opozicijas līderis Dž. Difenbēkers, vairāki valdības ministri, parlamenta locekļi, Ontario provinces un Toronto pilsētas atbildīgi darbinieki, etnisko grupu pārstāvji u. c. Vesela rinda sabiedrisku un politisku darbinieku bija arī viesu vidū, ar tiem lātesošos iepazistināja programmas vadītājs T. Kronbergs. Viesu vidū bija arī ar Lāčplēša kara ordeni apbalvotais Igaunijas majors B. Leemans.

Sarīkojuma programmas daļā K. Skalbes Neteiktos vārdus teica aktrise Alma Mača, bet vijoles solo uzskaņoja bračists Pauls Zariņš bivmākslinieces M. Tūteres pavadījumā. Latviešu komponistu darbus dziedāja vīru koris Viesturs diriģenta J. Baruša vadībā, Erģeļu solo un pavadījumus veica Anita Grigale.

Sarīkojumā LNAK priekšsēdis J. Niedra paziņoja par tautas balvas pieškiršanu prof. L. Bērziņam.

Korporāciju kopas seniors Dr. A. Vanags nodeva LNAK priekšsēdim J. Niedram aplokšni ar $500. — ziedojumu jaunatnes audzināšanai.

SAV. VALSTIS PALIELINA KARASPĒKU VIETNAMĀ

Apmēram pirms gada Dienvidvietnamas un Sav. Valstu politiskās aprindās dzirdēja runājam, ka gada laikā komūnistu partizāni Dienvidvietnamā būs vai nu iznīcināti, vai pārdzīti atpakaļ uz ziemeļiem. Izcilākie lietpratēji tai pašā laikā domāja, ka tam būs nepieciešami divi gadi.

Pēdējā laiki minējumi apklusuši. Kamēr komūnisti nevar iepoties ar jauniem territoriāliem guvumiem, tas pats sakāms arī par Dienvidvietnamu. Bez Sav. Valstu militārās palīdzības tā jau sen būtu iekarota. Pentagonam ar nepatiku nākas atzīt, ka, palīdzību nepalielinot, tas var notikt vēl tagad. Gandrīz katrā izcīnītā kaujā Dienvidvietnamas valdības karaspēks ir lielā skaitliskā pārākumā, bet gandrīz katrā kaujā partizanu karam lielisks apmācītie komūnisti kauj kur kaut kā pārsteidz un nodara smagus zaudējumus, lai pēc tam pazustu kā nebijuši.

Pentagons 1961. gada beigās ziņoja, ka Dienvidvietnamā kalpo 700 amerikāņu militāro padomdevēju. Pašreiz, pēc jaunu papildspēku pienākšanas šis skaits jau pārsniedz 21.000 vīru. Vašingtonas cerības, ka amerikāņu izvākšana varēs sākties ap 1965. gada vidu var nepiepildīties.

Amerikāņu militārie padomdevēji, kas piesaistīti dienvidvietnamiešu vienībām, savās mājās tikuši īpaši apmācīti džunglu un partizānu karam, bet arī viņi spiesti atzīt, ka komūnistu partizānu „burvju mākslā" ir daudz kā neredzēta. Tā piemēram, pagājušās nedēļas otrā pusē sākās viena no Dienvidvietnamas partizānu kara lielākām operācijām — pret apmēram 300 komūnistiem — kuŗos Saigonu pārstāvēja 7000 vīru un 115 amerikāņu helikopteru. Uzbruka zināmām komūnistu pozicijām 40 jūdžu ziemeļrietumos no Saigonas, grūti pieejamā mežā. Izlūkziņojumi liecināja, ka komūnisti savas pozicijas atstājuši jau pirms apmēram trīs dienām. Uzbrukums tomēr notika un kā

(Nobeigums 8. lpp.)

VĒLĒŠANU LAIKĀ

No 21. līdz 29. novembrim Kanadas latvieši izrauga savu centrālo pārstāvību — LNAK padomi.

Traucoties ikdienas gaitās, vienam otram šis svarīgais notikums varbūt var palet garām maz ievērots. Tas tomēr nedrīkstētu notikt, jo mūsu centrālās pārstāvības atbildīgajam darbam vajadzīgs solids pamats, iespējami plašāks vēlētāju pilnvarojums.

Skaitliski nelielai nacionālai grupai, kādi esam mēs lielo grupu starpā, galvenie panākumu un respekta garanti ir laba organizācija un stipra pārstāvība. Pati centrālās organizācijas būve mums, šķiet, ir diezgan labi veidota. Gadu tecējumā mūsu centrālā pārstāvība iekaŗojusi zināmu noteiktu vietu tautiešu un cittautiešu acīs. Lai tās stāvoklis vēl ciešāk nostiprinātu un radītu ražena darba iespējas, vajadzīgs plašs un stilts tautiešu atbalsts. To vislabāk un vienkāršāk varam sniegt LNAK padomes vēlēšanu laikā, piedaloties vēlēšanās iespējami kuplā skaitā.

Izraugot LNAK padomi, mēs neiejam ar atsevišķu grupu vai kandidātu platformām rietumu vēlēšanās tik pazīstamā veidā. Mums tas nav vajadzīgs, jo mūsu nacionālās politikas laukā pašreizējos apstākļos var būt tikai viena partija un viena platforma: latvietības saglabāšana un Latvijas atbrīvošana. To paturot acīs un prātā, domājams, ka katra organizācija vai vieta ir devusi iespējami labākos kandidātus. Kandidātu skaits šīnīs vēlēšanās ir visai solids. Nav šaubu, ka no tiem vēlētāji var izraudzīt darba spējīgu un respektējamu pārstāvību.

Tāpēc, lai nepalaižam neviens gaŗām neizmantotu izdevību nodot savu balsi LNAK padomes vēlēšanās. Lai šo izdevību visi uzskatām par savu nacionālo pienākumu.

Jānis Niedra,
LNAK valdes priekšsēdis

Komūnistu Ķīna noraida sarunas

Pekinga negrib runāt ar pārējām atomvalstīm. Tā nepiedalīsies arī Ženevas konferencē.

Šā gada 22. oktobrī Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs U Tants aicināja komūnistu Ķīnu uzsākt sarunas ar pārējām atomvalstīm — Sav. Valstīm, Angliju, Franciju un Padomju Savienību. Komūnistu Ķīna priekšlikumu noraidīja, tāpat noraidīja Vašingtonas piekrišanu uzņemt Pekingu Ženevas atbruņošanās sarunās.

Atomsarunu jautājumā gan jāsaka, ka komūnistu Ķīna nav vienīgā kuŗu tās neinteresē. Jāpieņem, ka tās būtu noraidījusi arī Francija, atomvalsts, kas neparakstīja līgumu atomieročų mēģinājumu pārtraukšanai.

Valsts svētkos Toronto korporāciju kopas seniors Dr. A. Vanags nodeva LNAK valdes priekšsēdim J. Niedram $ 500 latviešu jaunatnes nacionālo centienu atbalstīšanai. Foto JAK

Tautieši, ZIEMSVĒTKOS ziedojiet Daugavas Vanagu palīdzības darbam!

Par katru ziedojumu uz pieprasījumu izsniegs kvīti, kas derīga ienākumu nodokļa deklarācijā.

ZIEDOJUMUS VAR NODOT: PALĪDZĪBAI TAUTIEŠIEM OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ UN SIBIRIJAS VERGU DARBU NOMETNĒS, VECIEM UN SLIMIEM TAUTIEŠIEM, INVALIDIEM UN TO PIEDERĪGIEM, VAI KULTŪRĀLIEM MĒRĶIEM.

DV KANADAS VALDE.

LATVIJA

95. n-rs TREŠDIEN, 1964. GADA 25. NOVEMBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Alberts Raidonis

Diktātori krit—diktātūras paliek

NIKITA AIZGĀJA, KAPITĀLISTUS NEAPRACIS...

Šī raksta nolūks objektīvi apskatīt un novērtēt pasaules politiskos notikumus un situāciju.

Chruščeva krišana bija pārsteigums, no kura pasaule vēl šodien nav atjēgusies. Visi gaida tālākus notikumus. Tāpēc vēl pāragri paregot, ko varētu nest Chruščeva gals. Šodien pasaules politiķu prātus nodarbina jautājumi: Kāpēc krita Chruščevs? Vai tas ir pagrieziens uz labu vai ļaunu? Vai iespējama atgriešanās pie Staļina laikiem? Kādu ceļu ies jaunie Kremļa emisāri? Kāds būs viņu politiskais kurss un cik ilgi tie valdīs? Kā tas ietekmēs apspiesto tautu liktenus?

PASAULE BIJA PĀRSTEIGTA.

Chruščeva dienas beidzās tik pēkšņi un negaidīti, kā neviens nebija paredzējis. Tas notika tad, kad to vismazāk paregoja. Un vismazāk to bija gaidījis pats Chruščevs.

Savā pēdējā valdīšanas dienā Ņikita pa radio sarunājās ar trim krievu kosmonautiem, kas riņķoja apkārt zemes lodei, un solīja tiem triumfālu uzņemšanu Maskavā. Atgriežoties no lidojuma, kosmonautus Sarkanā laukumā sagaidīja jau jaunie apsveicēji . . . Tas lieku reizi pierādīja, ka mēs patiešām dzīvojam strauju pārmaiņu laikā, kad viss var pārgrozīties vienā dienā . . .

Vēl ausīs skan Chruščeva skarbie vārdi: „. . . Un ja kāds mūs mēģinās aiztikt, tad es tam . . ." Viņš domāja kapitālistus. Bet neparedzēja, ka viņu var aiztikt viņa paša uzticamie kalpi.

„Tu būsi nākošais," — vēl nesen Chruščevs bija teicis Brežņevam un draudzīgi uzsitis uz pleca, to ieceldams par savu pirmo vietnieku. Chruščeva vārdi piepildījās ātrāk, nekā teicējs to bija vēlējies.

ZEMNIEKS VALDNIEKA TRONĪ

Ir kritis pasaules varenākais diktātors, kura rokās bija sakoncentrēta vislielākā un visdrausmīgākā vara, kādu cilvēce jebkad pazinusi. Šis Kremļa varmāka vadīja, grozīja, ietekmēja un lielā mērā noteica pasaules likteņus turpat desmit gadus.

Nu viņa vairs nav. Un viņa sapnis palika nepiepildīts. — Kapitālisti palika neaprakti . . .

Ar to ir beigusies dekāde, kas pasaules vēsturē ies kā draudu, ultimātu, politisko saspīlējumu laiks, kad atomu kaŗa draudi kā Demokla zobens karājās pāri visai ilvēcei.

Reizēm un pēkņi šo saspīlējumu nomainīja tslābums, glaimu un liekulības propaganda, koeksistences vilinājumi un rožainu cerību solījumi. Tad pēc mēra izslāpušie un naivie rietumnieki ķērās ki pie salmiņa un atviegloti uzelpoja pateicībā Chruščevam, ka viņš atkal novērsis drausmīgo cilvēces iznīcināšanas karu, lai gan Chruščevs pats bija šos notikumus inscenējis. Tāda bija šī pasaules lielākā aktiera taktika, par ko viņš pats kādreiz ciniski izteicās: „Demokla zobens var izdarīt vairāk nekā Cēzara zobens."

KAS BIJA ŠIS POLITIĶIS NO KAĻINOVKAS?

Zemnieks no Kaļinovkas sādžas, gandrīz analfabēts, savā jaunībā kaktu ballītēs veikli lēcis kazačoku, stingri dzēris vodku un piekāvis savus pretiniekus, vēlāk racis ogles Donbasā, — tad atnāca uz Maskavu, uzkāpa tronī, valdīja pār Krieviju turpat desmit gadus un atkal aizgāja (uz kurieni — neviens nezina), atstājot pasaulei mīklu, kas bija šis vīrs — šarlatāns vai ģenijs?

CĪŅA PAR VARU KOMŪNISTU IMPERIJĀ

Chruščevs nāca pie varas ar paša plānotu sazvērestību. Viņa pēcnācēji valdīs tik ilgi, kamēr tos nogāzīs nākošie sazvērnieki. Sazvērestība komūnistiem neskaitās noziegums; tā ir komūnistu iekārtas neatņemama sastāvdaļa. To pierāda visa viņu vēsture.

Cīņa par politiskās varas nostiprināšanu Staļinam prasīja veselus 10 gadus. Iznīcinot ļeņinismu, iestājās staļinisma laikmets. Šo uzvaru panāca un varu sagrāba Staļins ar kollektīvas vadības palīdzību.

No 1924.—25. g. kopā ar Zinovjevu un Kameņevu, Staļins vērsās pret Trocki; no 1925.—27. g. kopā ar Bucharinu un Rikovu izcīnīja kauju pret Trocki, Zinovjevu un Kameņevu; no 1927.—29. g. kopā ar Molotovu, Vorošilovu un Mikojanu gāza Bucharinu un Rikovu.

Pēc 29 gadu Staļina dzelzs dūres valdīšanas vienpadsmit gadu laikā ir mainījušies jau četri valdnieki, un bijušas piecas sazvērestības, līdz kamēr Chruščevs sagrāba varu, salauza opoziciju un nobīdīja pie malas sacensoņus.

Nu atkal pie varas nācis jauns kollektīvs un cīņa par varu norit pilnā sparā. Tikai nākotne rādīs, kurš būs Chruščeva vietnieks, jo **diktātūras kollektīvas nevar būt.**

Staļins, sagatavodams par savu pēcnācēju Maļenkovu, mācīja: „Pēc iespējas mazāk uzstājies publiski, neej cilvēkos un neatstāj Kremli."

Chruščeva valdīšanas metodes bija pilnīgi pretējas. — Viņš gāja pie tautas savā zemē un ceļoja pa citām valstīm, kas līdz tam vēl nebija noticis.

Chruščevs bija dzimis viltīgs politiķis, spējīgs orātors, masu suģestētājs un dinamisks savā izrīcībā; veikli prata apvest ap stūri savus pretspēlētājus. Bet savās izrīcībās un diplomātiskā elegancē — robusta zemnieka tips. Viņu nomainījuši ierēdņi.

Padomju Savienībā un tāpat visās komūnistiskās zemēs katra politiska problēma neškirami tiek saistīta ar ideoloģiju, kas iekalta Marksa dogmās.

Chruščevs nebija dogmatiķis. Daudzas no Marksa — Ļeņina dogmām, kas līdz tam par svētām tika turētas, viņš salauza, atmeta, pārgrozīja, aizstāja ar citām. Kā piem.: par kaŗa nenovēršamību kapitālistu un komūnistu starpā u. c. Viņš vairāk valdīja ar intuiciju un dabas dotu zemnieka gudrību nekā politikas likumiem.

CHRUŠČEVA PĀRGROZĪBAS NENĀKS PAR LABU KOMŪNISMAM

Vēl pāragri spriest, kāda nozīme būs Chruščevam Krievijas vēsturē. Pasaules vēsturē tomēr Chruščevs ieies kā komūnisma liberālizētājs.

Staļina laikā krievi bija cietumā dzīvojuši un ar propagandu baroti. Ne Staļins pats, ne krievi ārzemes nebija redzējuši.

Chruščeva laikā pamodās pašu Krievijas tautu sabiedriskā doma, cilvēki sāka paši domāt, kas Staļina totālā terrora laikā bija pilnīgi neiespējams. Tagad tas ir kļuvis par faktoru Pad. Savienībā, kas stipri jāņem vērā nākošiem Kremļa varasvīriem. Nekāda komūnisma ideoloģija to vairs nespēs pagriezt atpakaļ.

Ar Staļina notronēšanu un destaļinizāciju tika drastiski degradēta marksisma leģitimācija.

Tas bija ārkārtīgi bīstams un riskants eksperiments. Īsā laikā tas aizgāja pat tik tālu, ka inspirēja sacelšanos Ungārijā, bet Chruščevs atgriezās pie Staļina brutālām metodēm. Tas bija jāparedz, jo tur neizšķīrās Ungārijas liktenis vien, bet gan visas Sarkanās imperijas. Tā bija vienreizēja izdevība, ko Rietumi nogulēja.

Chruščeva laikā komūnisms sašķēlās un zaudēja savu monolītisko seju.

NAV IESPĒJAMS ATGRIEZTIES PIE STAĻINA TERRORA

Staļina vārds iedveš šausmas visiem, tādēļ ar bažām tiek jautāts: vai nav iespējama atgriešanās pie Staļina laikiem?

Jaunie Kremļa diktātori to nevarētu, ja arī gribētu. Pēdējos desmit gados Pad. Savienības iekšējā dzīve ir tomēr mainījusies. Laika ratu nevarētu pagriezt atpakaļ. Būtu liels risks mēģināt noslāpēt liberālisma dzirksti tautā.

Politiskās pārmaiņas tomēr var gaidīt. Bet tās nevarētu notikt tūliņ, jo vispirms jaunajiem varas vīriem jāmēģina nostiprināt savas pozicijas. Jāpaliek pie Chruščeva līnijas, pie kuras arī pasaule ir jau pieradusi.

Kā izņēmums varētu būt Maskavas - Pekingas strīda jautājums, kur jaunie Kremļa valdnieki mēģinās atrast vismaz kādu pagaidu modus vivendi. Domstarpības tomēr ir lielākas nekā domā. Strīds nav tikai par Chruščeva galvu vien. Tam ir dziļāks pamats, arī ne ideoloģiskais vien. Tas skaŗ robežu revīziju un prasa krieviem diezgan smagas koncesijas, kuŗu rezultātā jāgroza vēsture un ģeografija.

Pasaules politiķi ir vienis prātis par to, ka nesenās pārmaiņas Kremlī neapdraud pasaules mieru. To arī steidzās apliecināt jaunie varasvīri paši, lai radītu iespaidu, ka viss paliek pa vecam, tikai „sejas un vārdi mainījušies." — Turpinās miermīlīgu sadzīvošanu (cik ilgi tas Kremlim būs vajadzīgs), turpināsies arī atbruņošanās konference, tirdzniecības sarunas, kultūras apmaiņa, savstarpēji laimes vēlējumi Jaungadā — vārdu sakot, viss tas, kas Rietumiem patīk . . .

Bet īsta miera pasaulē nebūs, kamēr Krievijā pastāvēs totālitāra vara.

KĀ PĀRMAIŅAS VAR IETEKMĒT LATVIJAS LIKTENI?

Laikam mūsu tautas brāļi dzimtenē visvairāk dzīvo līdzi pārmaiņām Kremlī un min — ko nesīs nākotne? Vai pārmaiņas ir uz labu vai sliktu?

Režīma nostiprināšanas resp. varas konsolidēšanas laikā varētu sagaidīt kādus pagaidu atvieglojumus. Tie nebūs domāti latviešu tautas labvēlībai, bet gan jauno varasvīru popularizēšanai un to poziciju stiprināšanai.

Sajukums komūnisma nometnē turpināsies vēl labu laiku. Un būtu illūzija domāt, ka jaunajiem valdniekiem būs mazāk problēmu nekā bija Chruščevam. **Šķelšanās komūnisma kustībā, nevienprātība citu zemju komūnistu partijās un nevēlēšanās pakļauties Maskavas vadībai. Satelitu zemes meklē un prasa lielāku brīvību, kontaktu ar Rietumiem un savus pašu ceļus uz sociālismu. Nav izslēgtas atklātas sacelšanās. — Viss tas nesola mierīgus laikus Kremļa varoniem.**

Latviešu mērķis ir un paliek pilnīga brīvība mūsu tautai; patstāvība mūsu zemei un neatkarība mūsu valstij. Diktātori nekad to labprātīgi nedos. To varēsim iegūt tikai tad, kad varmāku troņi grūs . . .

VIENS NO KANARISA VĪRIEM

A 54 bija nacionālsociālists, Kanarisa līdzstrādnieks. Gestapo dzina viņam pēdas kā nodevējam, pats Heidrichs vēlējās viņu notvert . . bet tas viss atklājās vēlāk. „Die Zeit" ievietojis gaŗu rakstu par šī nozīmīgā spiega darbību.

Jaukā pavasaŗa rītā 1936. gadā mežā uz vācu čechu robežas trīs vīri nepacietīgi soļo uz priekšu un atpakaļ. Viens no viņiem ir pulkvedis Františeks Moravecs, čechu ģenerālštāba izlūkošanas nodaļas vadītājs. Pulkvedis gaida kādu nepazīstamu vācieti, kas piedāvājis izlūkošanas daļai informāciju par vācu spiegiem Čechoslovakijā. Savu 1936. gada februārī rakstītu vēstuli viņš parakstīja ar segvārdu „Voral X".

Norunātā stunda ir pagājusi, bet no aģenta ne vēsts. Vai vācu izlūkošanas dienests būtu Moravecam sarīkojis lamatas? Vai spiegs atklāts? Pēkšņi Moravecam aiz muguras parādās cilvēks. Viņš sakšu izloksnē saka: „Es esmu Vorals." Tas ir maza auguma vīrietis, gadus trīsdesmit vecs, bālu ādas krāsu, enerģisku zodu, prūšu gaumē apgrieztiem matiem. Viņš iekāpj Moraveca mašīnā un doda uz tuvāko žandarmerijas iecirkni.

Tur Vorals no portfeļa izvelk dokumentus. Moravecs no pirmā acu uzmetiena jauž, ka šoreiz nav joks. Aģents ir īsts. Alga 5000 vācu marku. Panāk vienošanos, ka svešnieks darbosies pastāvīgi Čechoslovakijas armijas labā kā aģents „A 54".

Tai pašā laikā viņš darbojas vācu armijas izlūkošanas daļā, ko vada Kanariss. Viņa darba vieta ir Drēzdenē, kur jāiegūst informācija par Čechoslovakijas armiju. Nekas nav vieglāks kā darboties Čechoslovakijā, ja pats čechu slepenais dienests palīdz izveidot aģentu tīklu un pat piegādā atslēgu čechu slepeno ziņojumu atburtošanai. Abas puses var būt apmierinātas.

1939. gada pavasarī pienāk Vorala izšķirošā stunda. Viņš informē čechu valdību 4. martā, ka 15. martā paredzēta pārējās Čechoslovakijas okupēšana. Čechoslovakijas valdība šo informāciju acīmredzot neņēma par pilnu. Nebrīdināja ne pasaules sabiedrisko domu, ne sacēla trauksmi armijā. Nerūpējās ne par archīvu nogādāšanu drošībā, ne ieroču uzspridzināšanu, ja pretestība būtu lieka. Prezidents Hacha ļāva notikumu plūsmai viņu pilnīgi pārsteigt.

Rīkojās tikai čechu ģenerālštāba II nodaļa. Pulkvedis Moravecs zina, ka uz aģentu A 54 var paļauties. Pulkvedis dara zināmu noslēpumu britu izlūkošanas dienesta virsniekiem Prāgā, majoram Gibsonam un militāram atašejam. Tie Moravecam apgādā īrētu lidmašīnu. 14. marta priekšpusdienā Moravecs uzaicina uz apspriedi 11 čechu izlūkošanas virsniekus savā birojā. Viņš pavēl nekavējoties doties uz lidlauku, ņemot līdzi daļu slepeno archīvu. Pievakarē čechu virsnieki īrētā holandiešu lidmašīnā dodas uz Londonu.

15. martā čechu ģenerālštāba II nod. ierodas sirms vācu kungs un vēlas par katru cenu satikt virsnieku E. Bet šis virsnieks jau tajā brīdī atradās Londonā. Ienācējs ir pats Kanariss, kurš vēlas iegūt čechu slepeno aģentu sarakstu Vācijā. Saraksts jau atrodas tajā brīdī pāri kanālim Lielbritanijā.

Čechu izlūkošanas dienesta virsnieku aizbēgšana uz Londonu īstenībā bija Hitleram pirmais trieciens II pasaules karā. Čechiem šis karš sākās jau 15. martā, nevis 1. septembrī. Pulkvedis Moravecs un viņa padotie stājās E. Beneša rīcībā un organizēja pretestību pret vāciešiem Čechoslovakijā. Benešs savās atmiņās raksta:

„Pulkvedis Moravecs 1939. gada 19. jūlijā ziņoja man par dzīvām sarunām vācu un krievu starpā. 10. un 12. augustā to apstiprināja ziņas, kas nākušas no tiem pašiem avotiem." Benešam un līdz ar to britu valdībai kļuva zināms, ka 3. un 4. augustā 1939. gadā Berlīnē ārlietu ministrijā notikusi apspriede, Hitlers izšķīries par draudzības līgumu ar Staļinu.

Tajā pašā laikā čechu izlūkošanas dienestam Londonā ienākusi informācija par poļu vācu attiecību saspīlēšanos. Benešs raksta: „Mēs uzzinājām sīkāk par kaŗaspēka koncentrējumiem, diplomātiskiem manevriem. Galu galā 27. augustā iestājās krize, kuŗa liecināja, ka Vācijas un Polijas starpā karš ir nenovēršams."

1939. gada maijā apmeklējot Vašingtonu, Benešs varēja informēt prezidentu Ruzveltu par Hitlera slepeniem plāniem, par Vācijas nodomu uzbrukt Francijai, Anglijai, Holandei un Beļģijai. Benešs lepojās savu informāciju ieguvis tieši no vācu ģenerālštāba avotiem. Arī kaŗam iesākoties aģents A 54 informēja par Vācijas nodomiem.

Kaŗa laikā A 54 uzturējās Prāgā ar segvārdu „Franta", dažkārt arī kā Dr. Pauls Šteinbergs, Dr. Holms, Baers, un citādi. 1940. g. briti no A 54 ieguva informāciju par nodomāto Norvēģijas okupēšanu. 1941. gada martā Benešs saņēmis gaŗu ziņojumu par vācu plānu „Barbarossa", tas ir iebrukumu Padomju savienībā. Viņš to tālāk nodevis sabiedroto slepeniem dienestiem. 1941. gadā Lielbritanijas vēstnieks Krips ziņojumu pasniedzis padomju ārlietu vicekomisāram Višinskim. Staļins tomēr neesot brīdinājumu ņēmis nopietni. Viņam licies, ka Rietumu lielvalstis vēlas Padomju savienību iesaistīt karā ar Vāciju. „Kāds vēlas biedru Staļinu pārspēt viltībā, bet tas viņam neizdosies," Staļins pašapziņīgi piezīmējis. .

Tajā pašā laikā aģents Franta ceļo pa visu Viduseiropu. Beigās tomēr vadzis ir pilns, un A 54 tiek atklāts. Viņu apcietina 1942. gadā. Pēc vairāku dienu pratināšanas spiegs atzīstas. Aģenta īstais vārds ir Pauls Timmels, partijas biedrs kopš 1927. gada. Viņš bija arī viens no tuvākiem Kanarisa līdzstrādniekiem. Spiegu tiesāja un ievietoja Theresienstadt koncentrācijas nometnē, bet viņu nogalināja tikai 1945. gada 20. aprilī, īsi pirms Vācijas kapitulācijas. Pavēle nāvessoda izpildīšanai nākusi no vācu iestādēm Prāgā.

J. Sarma

Eksistencialisms

IV

Nu mēs nokļuvām paprāvā, pilnīgi tukšā telpā, kur neredzēja nekā cita kā tikai Venēcijas logu aizkarus. Pakrēslā ieraudzīju kāpņu galā vairākas dažādu krāsu pogas. Uz labu laimi piespiedu pirmo no augšas. Telpa pielija ar maigu zilganpelēcīgu gaismu, kas plūda no kādiem neredzamiem avotiem.

— Te nu noteikti jābūt guļamistabai, jo kur tad citur tāda gaisma derētu . . . —

— Jā, bet kur tad ir gultas?— ministra kundze pētīja.

Es piespiedu nākošo pogu. Un nu lēnām pavēlās uz augšu paplats grīdas četrstūris un atslējās pret sienu, bet tam pakaļ no atvēruma iznira pilnīgi uzposta gulta ar baltu spilvenu un spilgti sarkanu segu.

— Tātad tomēr — esam atradušas guļamistabu! — ministra kundze priecīgi iesaucās. Bet tai pašā mirklī nezin no kurienes izradās pelēka kaķene, ielēca gultā un, apsēdusies tur, sāka laizīties.

— Skaties tik! — ministra kundze pukojās, — nu viņa te vēl sāks blusoties! Skic laukā!— viņa noliecās pie kaķenes un gribēja to nostumt no gultas. Bet kaķene ātri sakēra ministra kundzes roku ar abām ķepām un iecirtās tajā ar zobiem . . .

— Ak tu maita nolādētā! ministra kundze iekliedzās un purināja sakosto roku, — redziet, — četri caurumi un pa visiem nāk ārā asinis! . . .

Tā tas tiešām bija, bet kaķene pazuda tikpat ātri kā bija parādījusies.

— Nu jāmeklē krodzniece, lai pārsien jūsu roku, — es teicu, un mēs gājām meklēt virtuvi.

Ieraudzījusi sakosto roku, krodzniece pašūpoja galvu:

— Ak tu nabaga lopiņš Sisija! — viņa nopūtās, — vakar te bija veterinārs un nobeidza visus piecus Sisījas mazuļus. Par to nu viņa tagad tik nervoza . . .

Krodzniece sameklēja kādu kodinošu šķidrumu un, noslaucījusi asinis, pārsēja ministra kundzes roku. Tad arī jau bija savārīta kafija. Mēs paņēmām savas tases un gājām pie citiem.

— Jā — ministra kundze nopūtās, — tā jau nu tas tagad ir, ka dažā labā mājā tev pavisam negaidot jāpazaudē pa uncei asiņu . . .

Pēc kafijas lielākā daļa viesu sāka doties mājās. Atvadījāmies arī mēs ar Arvi.

— Tad nu drīzi parādies atkal mūsu pusē, — krodznieks atsveicinājās no Arvja, — man vēl ar tām ķenguru medībām šis tas palika neizstāstīts . . .

Kad bijām kādu laiciņu braukuši, Arvis sāka drusku pabailīgi kaut ko runāt. Es neko daudz neklausījos, jo kad brauc no partijas mājās, tad vīrieši runā tik gudri, ka nav nemaz vērts klausīties. Bet kad nu viņš turpināja pīkstēt, es beidzot jautāju:

— Ko tu tur murmini, ka nekā nevar saprast?—

— Ainukiņ! . . . Zin' ko, Ainukiņ? — es beidzot saklausīju.

— Ainukiņš! . . . Tepat jau tas tavs Ainukiņš sēd un tu tupi tam blakām . . . Nu un tad? —

— Nu tad jau labi, — viņš saka, — bet tev nevajag dusmoties . . .

— Par ko tad man būtu jādusmojas? —

— Nu par to, viņš saka, kā es muldēju par to eksistenciālismu . . . Patiesībā jau es nemaz tā nedomāju . . .

— Bet kādēļ tad muldēji? —

— Nu tāpēc, — viņš saka, — ka es par to lasīju viena profesora kunga grāmatā. Nu un tad es domāju tā, sak', ja jau kāds latviešu profesors kaut ko rakstījis, tad mums tas arī jāievēro un par to jārunā, lai veicinātu mūsu kultūru . . . Redzi, tā tas bija, Ainukiņ . . .

— Tātad tu patiesībā neesi pret to, ka Sarmas kungs raksta reālistiski? —

— Bet nepavisam ar ne, Ainukiņ! . . . Lai viņš raksta, kā pašam patīk.—

— Un tev nav arī iebildumu pret to, ka to stāstu iespiež avīzē? —

— It nemaz, Ainukiņ! . . . Man patīk, ka viņš tevi tai stāstā tik skaisti aprakstījis. — Nu, vairāk jau man nekā nevajadzēja.

— O.K. — es teicu, — un tagad tu nu vari snaust. Tikai negāzies man pārāk uz pleca, jo man taču jābrauc. —

— I see! — viņš nomurmināja un tūliņ arī sāka šņākt.

Tā nu, mīļais Sarmas kungs, es Jums esmu šo un to par sevi pastāstījusi. Bet nekas liels jau tas nav, jo patiesībā te ir aprakstīta tikai viena mana diena. Bet cik gan tādas nav aizgājušas, par kurām Jūs nekā nezināt! . . . Nē! Jums tomēr reiz būs jāatbrauc uz Sidneju un jādabū zināt arī tas, kas noticis citās dienās un par ko vēstulēs dažreiz nemaz nedrīkst rakstīt. Tad, protams, Jums būs jādzīvo mūsu mājā, jo to es nekad nepieļaušu, ka Jūs apgrūtina kādi man nepazīstami cilvēki. Un tikko es tad zināšu, kad Jūs ieradīsities, tā tūliņ aizpekelēšu Arvi ar meitenēm ekskursijā, lai mūs netraucē. Vecā mamma gan būs jāatstāj mājā, lai gatavo ēst, jo man pašai jau tad nebūs vaļas noņemties pa virtuvi. Bet tā kā vecā mamma ir jau gandrīz tik pat veca, cik Jūs, tad viņa neko daudz nesapratīs no tā visa, ko es Jums stāstīšu.

Ak kungs! Esmu aprakstījusi 15 lapām abas puses! Nesaprotu pati, kur esmu tam ņēmusi laiku?

Un nu dzīvojiet vesels un neaizmirstiet, ka es jau sen gaidu Jūsu vēstulī.

Vienmēr tikai Jūsu Aina.

Ievēliet arī šoreiz par aldermani

HUGH F. BROWN

HAMILTONĀ 2. decembrī WARD 3

Ievēliet no jauna par aldermani

WILLIAM FOLEY

HAMILTONĀ WARD 7

Ievēliet vīru ar pieredzi

LES PARKERU

par kontrolieri Hamiltonā. 2. decembra vēlēšanās

Jūsu labākā izvēle:

Ievēliet atkal par aldermani

FRED WHITEHOUSE

Ward 6. Informācijai zvaniet Hamiltona 549—8709.

Balsojiet par

JOHN R. SMITH

28 gadus vecs par aldermani Ward 7

Skolotājs 8 gadus. Hamiltonā. Tel. FU 5-9661

Enerģisks.

IEVĒLIET ATKAL PAR ALDERMANI

STAN DUDZIC

HAMILTON, WARD 3 Advokāts

Rosīgs sabiedrisks darbinieks

Niklāva Strunkes g…

7. novembrī Stokholmā notika Niklāva Strunkes godināšana sakarā ar mākslinieka 70 mūža un 50 darba gadiem. Akts bija savienots ar jubilāra darbu izstādi, kurā uz publiku noraudzījās gan latviešu kultūras darbinieku portretētās sejas, gan bēgļu cikla tēli.

Ievadrunā jubilejas komitejas priekšsēdis prof. L. Ābolinš raksturoja Strunkes īpatnējo personību un ievērojamo ieguldījumu latviešu tēlotājā mākslā. Uz Ameriku aizbraukušā dzejnieka un grafiķa Ojara Jēgena eseju par Niklāvu Strunki lasīja Veronika Strēlerte. Esejas autors bija vērsies pret uzskatu, ka Strunke būtu daudzināms tikai kā ilustrātors, jo neviens cits latviešu mākslinieks nav tik daudz un tik sistēmatiski nodevies glezniecībai un glezniecības problēmu risināšanai kā tieši Niklāvs Strunke. Tāpat kā prof. L. Ābolinš, arī O. Jēgens bija uzsvēris lielo nozīmi, kāda Strunkes radošajā darbā …

… piešķirama miles… liju, kas viņam k… dzimtenē. Savda… bagāta bija Nik… eseja par latviešu… tās uzdevumiem… lasīja Jānis Ru… glezniecība bijusi… likusi konservāti… zīmē, nesajauc… mu ar reakcionā… ta uz zemnieku… garīgajām tradi… nav izpļēnējusi… kosmopolitiskajā… Latvijas mums… sta glezniecības… spīti dažādiem… do tālāk daži… Ieskatoties laikm… dzams arī de… kas atbilst mūs… bai. Ar to mēs… bāk saprotami… Jaunais cilvēks… lis, kas veidos… spēkus. Nezau… jai īpatnējo s… jiem gleznotāj…

LATVIEŠU PALĪDZĪBAS SABIEDRĪBAS … SIMTSGADU JUBILEJAI

Latvian Literature ir antoloģija, ko rediģējis Niagaras universitātes moderno valodu profesors Aleksis Rubulis. Izdevējs — Daugavas Vanags, Toronto, $7.00.

Pirmajai latviešu grāmatai, ko piedāvā Kanadas lasītājiem, ir visai neparasta izcelsme: visā brīvajā pasaulē izkaisītie latviešu autori uzņēmušies uzdevumu iepazīstināt angliski runājošās tautas ar savas zemes literātūru. Šo antoloģiju latviešu aprūpes sabiedrībai Daugavas Vanagi sagatavojis profesors Aleksis Rubulis. Šī sabiedrība, kas inkorporēta 1953. g., vainagojusi savu desmit gadu darbu ar ievērojamo vienreizējo sniegumu Kanadas simts gadu jubilejai. Šis pasākums saskaņots ar sabiedrī-

… bas programm… ciālo un kultū… viešu izcelsm… dzīvo Kanad… kļūt par labic…

30 autoru d… kos moderno… kus un ir ba… dicijas atklās… ir visai dažād… strādājums, … tā atspoguļo… vu literāro u… bu dēļ šie st… sevišķiem l… bet arī node… miem kā s… pasaules lite…

Canad…

Dāviniet svētkos saviem draugiem …

PROF. ALEKŠA RUB…

LATVIAN LITERAT…

30 latviešu autoru …

45 prozas darbi mūsu labāko tulkot…

LABĀKĀ DĀVANA KATRĀ G…

Cena $ 7.00 plūs 25¢ pasta izde…

Dabūjama tieši apgādā

DAUGAVAS VANAG…

491 College St., Toronto…

kā arī visās lielākās grāmatnīcās br…

Grāmattirgotājiem atlaid…

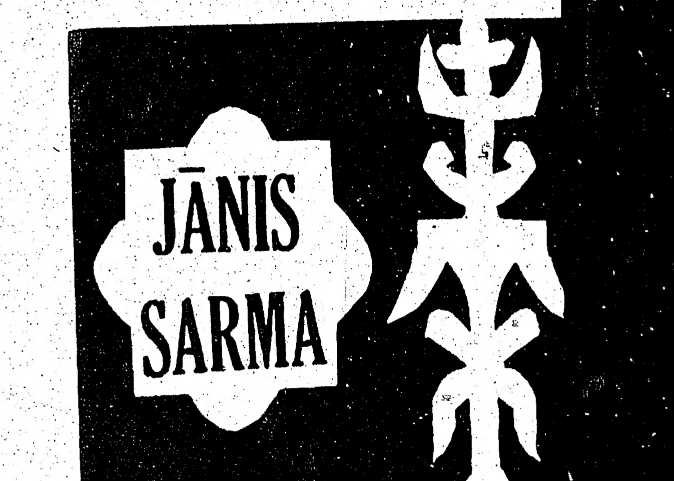

10. turpinājums

Joābs klusēja un sniedzās pēc lok… atrāva tām cietos stilbus, galvu un … spārnus, nometa tos pagaldē, un, apmērc… dēto, mīkstō ķermeni traukā ar olīvu eļļ… tē.

„Ja tu, Jasabeām, esi aicinājis šu… Josafātu, kas mīl cilvēkus vērot, lai pē… izsmietu un tā parādītu savu gudrību, … bija aicināms arī Jonadābs, ķēniņa br… dēls, par kuru ir zināms, ka viņš ir kal… rakstu pratējs un prot lasīt arī, kas ra… znēs par cilvēku likteņiem," domīgi … zars, līdzīgi Joābam apdarinādams lokus…

„Tās gan būtu veltīgas pūles, Ele… domā, ka varētu pierunāt Jonadābu, la… savas mājas Betlehemē un nāk uz Sāle… apspriest kādu lietu, ko ķēniņš pats m… devis. Jonadābs nemīl runāt, ja vien … viņu nav pie sevis aicinājis. Viņš k… strādā savu vīna dārzu vai arī sēd sa… iezīmē savādās rakstu zīmes tīstoklos. … no kazlēna ādas, un varbūt tikai ķēniņ…

ek

līgu sadzīvošanu (cik ilgi tas Kremlim būs vajadzīgs), turpināsies arī atbruņošanās konference, tirdzniecības sarunas, kultūras apmaiņa, savstarpēji laimes vēlējumi Jaungadā — vārdu sakot, viss tas, kas Rietumiem patīk.

Bet īsta miera pasaulē nebūs, kamēr Krievijā pastāvēs totalitāra vara.

KĀ PĀRMAIŅAS VAR IETEKMĒT LATVIJAS LIKTENI?

Laikam mūsu tautas brāļi dzimtenē visvairāk dzīvo līdzi pārmaiņām Kremlī un min — ko nesīs nākotne? Vai pārmaiņas ir uz labu vai sliktu?

Režīma nostiprināšanas resp. varas konsolidēšanas laikā varētu sagaidīt kādus pagaidu atvieglojumus. Tie nebūs domāti latviešu tautas labvēlībai, bet gan jauno varasvīru popularizēšanai un to pozīciju stiprināšanai.

Sajukums komūnisma nometnē turpināsies vēl labu laiku. Un būtu ilūzija domāt, ka jaunajiem valdniekiem būs mazāk problēmu nekā bija Chruščevam. **Šķelšanās komūnisma kustībā, nevienprātība citu zemju komūnistu partijās un nevēlēšanās pakļauties Maskavas vadībai. Satelitu zemes meklē un prasa lielāku brīvību, kontaktu ar Rietumiem un savus pašu ceļus uz sociālismu. Nav izslēgtas atklātas sacelšanās. — Viss tas nesola mierīgus laikus Kremļa vareniem.**

Latviešu mērķis ir un paliek pilnīga brīvība mūsu tautai; patstāvība mūsu zemei un neatkarība mūsu valstij. Diktātori nekad to labprātīgi nedos. To varēsim iegūt tikai tad, kad varmāku troņi grūs . . .

...z par aldermani
BROWN
...decembrī WARD 3

...par aldermani
FOLEY
WARD 7

...RKERU
2. decembra vēlēšanās

...kā izvēle:
...ITEHOUSE
...iet Hamiltona 549—8709.

SMITH
par aldermani Ward 7
...Hamiltonā. Tel. FU 5-9661

PAR ALDERMANI
...UDZIC
Advokāts
...ošīgs sabiedrisks darbinieks

Gara KULTŪRAI

Niklāva Strunkes godināšana Stokholmā

7. novembrī Stokholmā notika Niklāva Strunkes godināšana sakarā ar mākslinieka 70 mūža un 50 darba gadiem. Akts bija savienots ar jubilāra darbu izstādi, kurā uz publiku noraudzījās gan latviešu kultūras darbinieku portretētās sejas, gan bēgļu cikla tēli.

Ievadrunā jubilejas komitejas priekšsēdis prof. L. Āboliņš raksturoja Strunkes īpatnējo personību un ievērojamo ieguldījumu latviešu tēlotājā mākslā. Uz Ameriku aizbraukušā dzejnieka un grafika Ojāra Jēgena eseju par Niklāvu Strunki lasīja Veronika Strēlerte. Esejas autors bija vērsies pret uzskatu, ka Strunke būtu daudzināms tikai kā ilustrātors, jo neviens cits latviešu mākslinieks nav tik daudz un tik sistēmatiski nodevies glezniecībai un glezniecības problēmu risināšanai kā tieši Niklāvs Strunke. Tāpat kā prof. L. Āboliņš, arī O. Jēgens bija uzsvēris lielo nozīmi, kāda Strunkes radošajā darbā piešķirama mīlestībai pret Itāliju, kas viņam kļuvusi par otru dzimteni. Savdabīgām domām bagāta bija Niklāva Strunkes eseja par latviešu glezniecību un tās uzdevumiem trimdā, ko nolasīja Jānis Rudzītis. Latviešu glezniecība bijusi un visumā palikusi konservātīva pozitīvā nozīmē, nesajaucot konservātīvismu ar reakcionārismu. Tā bazēta uz zemnieku tautas senajām garīgajām tradicijām un tālab nav izplēnējusi lielās pasaules kosmopolītiskajā mākslā. No Latvijas mums nākusi līdz augsta glezniecības kultūra, ko, par spīti dažādiem surrogātiem, veido tālāk daži izcilie meistari. Ieskatoties laikmeta sejā, tur redzams arī delartisma vaibsts, kas atbilst mūsu dainu rotaļībai. Ar to mēs varētu kļūt labāk saprotami vecajā kontinentā. Jaunais cilvēks Eiropā ir bēglis, kas veidos jaunos garīgos spēkus. Nezaudējot savai nācijai īpatnējo suverēnitāti, jaunajiem gleznotājiem jāņem derīgais, ko ar kubismu, suprēmatismu un konstruktīvismu atklājis 20. gadsimts. Visam tam pievienojama doma par viscilvēcisko bēgli un dainu askētiskā sinteze, lai celtu jaunās Latvijas jauno, nacionālo 20. gadsimta mākslu.

Aktu kuplināja pianistes Gunas Kurmes priekšnesumi. Beigās prof. L. Āboliņš pasniedza adresi ar suminātāju parakstiem no Zviedrijas, Dānijas Vācijas, Beļģijas, Anglijas, Šveices, Savienotajām Valstīm un Kanadas, bet J. Rudzītis aploksnes no sūtņa prof. A. Spekkes, adreses parakstītājiem un Eiropas latviešu kultūras fonda. Personiski jubilāru apsveica ministrs J. Tepfers, Latvijas PEN kluba prezidents A. Plensners un Latviešu akadēmiskās organizācijas pārstāvis doc. J. Bubenko. Ar vēstulēm un telegrammām sveicienus bija sūtījuši daudzi jo daudzi draugi un cienītāji no visas brīvo latviešu saimes, starp tiem minot sūtni prof. A. Spekki, Brīvās pasaules latv. apvienības priekšsēdi prof. Lejiņu un bīskapus J. Rancānu un B.Sloskānu.

J. R.

Kārlis Dzelzītis

RUDENS

Vārie ziedi ira,
Nobira.
Spožās dienas mira,
Nomira.
Putni koklētāji
Tālās zemēs dzied.
Noskumuši klaji
Nāves segu vied.
Un tu vientuļš klejo birzī klusā,
Raudzīdamies dabas dziļā dusā,
Un tu senās dienas, senās vainas vēro,
Un tu zemojies un skaidrojies un sēro.

LATVIEŠU PALĪDZĪBAS SABIEDRĪBAS SNIEGUMS SIMTSGADU JUBILEJAI

Latvian Literature ir antoloģija, ko rediģējis Niagaras universitātes moderno valodu profesors Aleksis Rubulis. Izdevējs — Daugavas Vanags, Toronto, $7.00.

Pirmajai latviešu grāmatai, ko piedāvā Kanadas lasītājiem, ir visai neparasta izcelsme: visā brīvajā pasaulē izkaisītie latviešu autori uzņēmušies uzdevumu iepazīstināt angliski runājošās tautas ar savas zemes literātūru. Šo antoloģiju latviešu aprūpes sabiedrībai Daugavas Vanagi sagatavojis profesors Aleksis Rubulis. Šī sabiedrība, kas inkorporēta 1953. g., vainagojusi savu desmit gadu darbu ar ievērojamo vienreizējo sniegumu Kanadas simts gadu jubilejai. Šis pasākums saskaņots ar sabiedrības programmu, kas veicina sociālo un kultūrālo labklājību latviešu izcelsmes personām, kas dzīvo Kanadā un palīdz tām kļūt par labiem kanadiešiem.

30 autoru darbi pārstāv labākos modernos latviešu rakstniekus un ir bagātas literāras tradicijas atklāsme. Kaut gan tur ir visai dažādi temati un to apstrādājums, tomēr kopiespaidā tā atspoguļo cilvēka vērtību. Savu literāro un filozofisko vērtību dēļ šie stāsti būs arvien atsevišķiem lasītājiem nozīmīgi, bet arī noderēs tādiem pētījumiem kā salīdzinošā literātūra, pasaules literātūra un īsstāsti.

Ruth Gordon
Canadian Scene redaktrise

Dāviniet svētkos saviem draugiem un paziņām
PROF. ALEKŠA RUBUĻA
LATVIAN LITERATURE
30 latviešu autoru
45 prozas darbi mūsu labāko tulkotāju sniegumā.
LABĀKĀ DĀVANA KATRĀ GADĪJUMĀ.
Cena $ 7.00 plūs 25¢ pasta izdevumiem
Dabūjama tieši apgādā
DAUGAVAS VANAGS
491 College St., Toronto 4, Ont.
kā arī visās lielākās grāmatnīcās brīvajā pasaulē.
Grāmattirgotājiem atlaide.

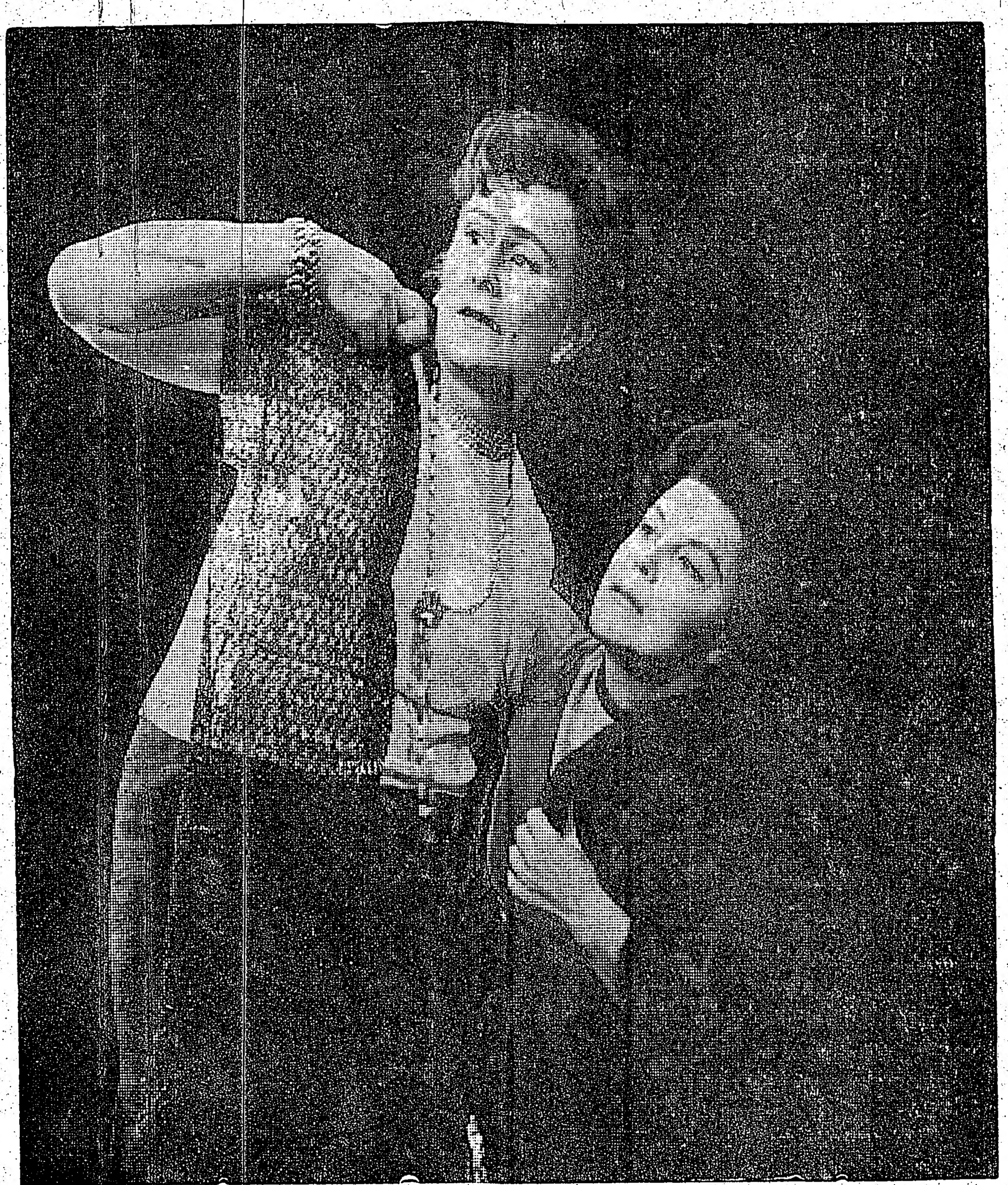

Jaunkanadiešu teātris Toronto šonedēļ Centrālās bibliotēkas zālē izrāda K. Šlitera „Off the Rails". Lugā spēlē arī latviešu aktieri: E. Ziverte, H. Puķītis, J. Rīga un R. Purvs. Uzņēmumā E. Ziverte un igauņu aktrise V. Andre lugas skatā.

Eduards Freimanis

IDEĀLI UN ĪSTENĪBA

Deviņpadsmitā gadsimta audzināšanā valdīja formas un tradicijas, ko atbalstīja fakultāšu psīcholoģija. Apriorās domāšanas izveidota, tā mācīja, ka cilvēka garīgā būte ir uzmanības, atmiņas, domāšanas un dažu citu spēju jeb fakultāšu apvienojums. Fakultāšu attīstība un jauda nosaka cilvēka garīgo spēju pakāpi. Ticot, ka fakultātes var notrenēt līdzīgi muskuļiem, teorētiķi bija pārliecināti, ka pati mācīšanās gaita palielina garīgās spējas. Tāpēc faktu uzcītīgu iemācīšanos un domāšanas vingrinājumus vērtēja sevišķi augstu. Rakstot mācību programmas un iekārtojot nodarbības skolās, audzinātāji paturēja prātā fakultāšu psīcholoģiju. Sekas bija tās, ka pirmajās klasēs bērnus nogurdināja ar vienmuļiem atmiņas vingrinājumiem. Vidējās un augstākajās skolās loģikas, matēmatikas un valodu priekšmeti veidoja mācību kodolu.

Lielākajai skolēnu daļai šīs mācības deva maz derīga praktiskajai dzīvei. Arī ģeografijā, vēsturē, dabas zinībās, un pat literātūrā faktu iedzīšanu galvās sevišķi uzmanīja. Abitūrienti varēja lepoties ar skaitļu un nosaukumu zināšanām, kā arī spējām skandēt Homera, Virgīlija un Ovīdija pantus. Tomēr iemācītās vielas patiesā izpratnē jaunieši dažkārt bija gaužām trūcīgi.

Mācot uzvešanos, audzinātāji bija uzskatos, ka bērni ir pieaugušo miniatūras un ka zīdaiņi piedzimst ļaunuma apsēsti. Kaut arī Žaks Russo jau astoņpadsmitajā gadu simtenī bija mācījis, ka piedzimstot cilvēks nav ļauns, bet nes sevī tikai visu labo, maz bija skolu, kur nemācīja ar rīksti. Pieaugušie aizmirsa savas bērnības rotaļu un pasaku pasauli. Tāpēc vēl pirms piecdesmit gadiem amerikāņu skolās rotaļas neatbalstīja. Līdzīgs bija stāvoklis Eiropā, ieskaitot arī Latviju. Audzinātāji necentās saprast bērnus un pusaudžus, bet prasīja mazajiem pilnīgi pakļauties pieaugušo dzīves veidam un uzvedībai. Tā skolotāji cerēja izaudzināt pilsoņus, kas jau agri būtu garīgi nobrieduši, spējīgi spriest — un visu mūžu paliktu cildeni. Dabiski, ka audzināmie sagādāja vilšanos, paliekot bērni savās nerātnībās un bezbēdībā. Stingrais skolotājs šai gadu tūkstošiem vecajā parādībā saskatīja pasaules ļaunuma iedīgli, apstiprinājumu mācībai par iedzimto grēku. Ļaunums jāizdzen ar rīksti, kādreiz bija mācījuši priesteri un domātāji. Rīkste kalpoja ne tikai sodīšanai, bet arī fiziskai un garīgai norūdīšanai. Bīdamies soda, bērni sēdēja pie grāmatām, bet audzināja rūgtumu un mācījās ienīst skolu. Auzinātāji priecājās, ka rīkste sekmēja ir uzvedību, ir fakultāšu uzlabošanu. Šis daudzinātais mācīšanas un audzināšanas līdzeklis ilgi valdīja klasēs. Rīkstes pēctece siksna ar apbrīnojamu sīkstumu cenšas paturēt savu vietu vēl uz šāsdienas skolotāja galda. Amerikas audzinātāji tagad kautrējas runāt un rakstīt par bērnu pēršanu, it kā tā būtu kaut kas veclaicīgs un rets. Patiesībā pamatskolās tā vēl gluži ikdienišks notikums. Eiropā skolēnu pēršanu gan stipri izskauda pēc Pirmā pasaules kara, un Latvija bija viena no progresīvajām zemēm: skolās pēršana tur bija stingri aizliegta.

2.

Divdesmitā gadu simtenī radās strauja attīstība daudzās zinātnēs — arī psīcholoģijā. Čarļa Darvīna teorija un atrastie Georga Mendeļa pētījumi veidoja jaunus pamatus meklējumiem skolās un zinātnieku darbnīcās. 1904. gadā amerikānis Stenlijs Hāls (G. Stanley Hall, 1844 - 1924) darbā Jaunatne (Adolescence) publicēja teoriju, ka zīdainis savā augšanā pārdzīvo tās pašas pakāpes, kurās cilvēku suga atradusies dažādos attīstības posmos (Recapitulation Theory). Ap to pašu laiku otrs amerikānis, Edvards L. Torndaiks (Edward L. Thorndike, 1874 - 1949), izmantodams Darvina un Mendeļa mācības, izskaidroja cilvēka dabu kā iedzimtības rezultātu. A. Gesels (Arnold L. Gesell, 1888 - 1961) — jo redzams vīrs amerikāņu psīcholoģijā — pierādīja, ka iedzimtības dotumi kopā ar muskuļu un nervu gatavību nosaka bērna izturēšanos un sekmes mechaniskos un garīgos mācīšanās procesos.

Pret apsūbējušo audzināšanas metodi radās stipra pretinieku nometne. Pasludinot psīcholoģiju un paidagoģiju par eksperimentālām zinātnēm, audzināšanas vadītāji ar izmēģināšanu centās atrast derīgas skolu reformas. Džons Djūvijs (John Dewey, 1859 - 1952), sirdīgs vecās skolas grāvējs, sludināja, ka, atšķirot mācīšanu no īstās dzīves, nav iespējams sagatavot jauniešus darbīgai un mainīgai nākotnei. Kā fabrikas meistars vai lauku saimniecības pārzinis lai izlieto grieķu vai latīņu gramatikas likumus? Eksperimentālā psīcholoģija beidzot apbedīja fakultāšu mācību. Pragmatisma nodibinātājs Viljams Džēms (William James, 1842 - 1910) gadsimtu mijā par jaunu pierādīja Edvarda L. Torndaika un Roberta Vudvorta (Robert S. Woodworth) atradumus, ka atmiņas vingrinājumi atmiņu neuzlabo. Mašīnu laikmets un strauji pulsējošā sabiedriskā dzīve prasīja cilvēkus, kas būtu sagatavoti sarežģītajiem ikdienas uzdevumiem. Audzināšanai uzlika jaunus daudzpusīgus pienākumus. Kāda vairs bija jēga ar lielu piepūli uzsūkt antīkos vokābuļus, gramatikas likumus un pārgudras definīcijas, ja tikko pietika laika un spēka piesavināties visnepieciešamākās, bet reizē arī plašās, praktiskās zināšanas un prasmes. Nebija jēgas mācīties tikai mācīšanās dēļ.

Nespēdama pretoties kritikai, vecā audzināšana atkāpās par labu progresam. Redzamākais progresa sludinātājs Džons Djuvijs uzcēla savu mācību uz pragmatisma filozofijas. Pragmatisti apgalvo, ka visas nezināšanas un domu pretešķības var pārvarēt ar zinātnisku pārbaudi. Apriorie secinājumi paliek šaipus pilnīgās patiesības robežām, jo zinātniskā pārbaude balstās uz empīrisko pieredzi. Praktiskā dzīve sagādā neaprobežotas izmēģināšanas iespējas. Līdzīgi zinātniekam ikdienā nepārtraukti pārbauda teorijas, izkristallizējot patiesības.

(Turpinājums sekos)

Iznākusi O. KROLLA
DAUGAVA LATVJU DAINĀS
Maksā $ 1,-.
Pasūtinot izdevniecībā: 75 ¢.
Rakstīt: O. Krolls, 12 Harrison St., Oak Park, Illinois, 60304, USA.

JĀNIS SARMA

SĀLEMAS ĶĒNIŅŠ

ROMĀNS

10. turpinājums

Joābs klusēja un sniedzās pēc lokustām. Viņš atrāva tām cietos stilbus, galvu un caurspīdīgos spārnus, nometa tos pagaldē, un, apmērcējis apgrauzdēto, mīksto ķermeni traukā ar olīvu eļļu, bāza mutē.

„Ja tu, Jasabeām, esi aicinājis šurp kancleru Josafātu, kas mīl cilvēkus vērot, lai pēc tam viņus izsmietu un tā parādītu savu gudrību, tad drīzāk bija aicināms arī Jonadābs, ķēniņa brāļa Zimejus dēls, par kuŗu ir zināms, ka viņš ir kaldeju slepeno rakstu pratējs un prot lasīt arī, kas rakstīts zvaigznēs par cilvēku likteņiem," domīgi runāja Eleāzars, līdzīgi Joābam apdarinādams lokustas.

„Tās gan būtu veltīgas pūles, Eleāzar, ja tu domā, ka varētu pierunāt Jonadābu, lai viņš pamet savas mājas Betlehemē un nāk uz Sālemu ar mums apspriest kādu lietu, ko ķēniņš pats mums nav uzdevis. Jonadābs nemīl runāt, ja vien pats ķēniņš viņu nav pie sevis aicinājis. Viņš klusēdams apstrādā savu vīna dārzu vai arī sēd savā istabā un iezīmē savādās rakstu zīmes tīstoklos, kas darināti no kazlēna ādas, un varbūt tikai ķēniņš viens zina, kas tur rakstīts," piebilda arī Zamus, tāpat jo cītīgi apstrādādams lokustas.

Kādu brīdi viņi visi nodevās tuksneša garduma baudīšanai, papildinādami to arī ar vīna malkiem. Tad Jasabeāms minēja kādu jaunu priekšlikumu:

„Man šķiet," viņš teica, „ka Jonadābs, kuŗa domas saistītas ar vienkāršam cilvēkam nesaprotamām lietām, tiešām mums nespētu palīdzēt. Bet varbūt būtu labi, ja mūsu starpā atrastos Batšeba, kas ir ķēniņa jaunākā dēla māte un kam ir teikšana ķēniņa namā?"

Apklusis Jasabeāms pētīja vīru sejas, gribēdams nojaust viņu domas. Bet visi klusēja, un viņu sejas neteica nekā, kas ļautu kaut ko spriest par viņu domām. Tad pret Jasabeāmu saslējās Joābs:

„Par kalpu, kuŗš kļuvis par kungu, par muļķi, kad viņš maizes paēdis, par nopeltu meitu, kad viņa kļūst sieva, un par kalponi, kad viņa manto saimnieces godu, sadreb visa zeme, jo tā baidās, ka šie četri tai liks aiziet bojā," Joābs teica mazliet izsmiedams, bet tad turpināja jau it kā pārmezdams: „Vai tu, Jasabeām, esi aizmirsis, ka šī jebuzitu skaistule, kamēr viņas vīrs bija karā, iekārdināja ķēniņu ar savu gurnu apaļumu un vaigu sārtumu, bet pēc tam ar savu mēli, uz kuŗas viņai bija vairāk medus nekā gudrības? Kāds gan no viņas bijis labums ķēniņam, un ko viņa gan varētu palīdzēt mums? Ķēniņš ir jau vecs, un sievu spēks viņu pie sevis vairs nevilī un neiepriecina. Tāpēc arī mums viņas nav vajadzīgs, un mūsu lietās viņām nav līdzi jārunā."

Šai brīdī pavērās durvju aizkars un pa tām ienāca slaida un stalta auguma vīrs, kuŗš gan nebija jauneklis, bet arī ne sirmgalvis, jo viņa matos redzēja tikai retu sirmu pavedienu, kurpretī seja bija gandrīz jaunekīgi sārta un svaiga. Daudzās sīkās krociņas ap acīm rādīja, ka vīrs tās mīl sašaurināt, vērojot savu apkārtni zobgalīgā uzmanībā. Viņa tērps bija dārgs un bagātīgi greznots, taču šai greznībā nejuta uzbāzīgas lepnības vai uzpūtības izpaudumu, bet tā drīzāk rādīja nesātāja izsmalcināto gaumi. Viņa sniegbaltā linu audekla tunika ar šaurajām piedurknēm, sajozta ap gurniem ar platu izrakstītu ādas jostu, pie kuŗas karājās garš trauks ar rakstāmiem irbuļiem, un tumšzilais vilnas mētelis, mazliet nevīžīgi pārmests labajam plecam un platas zelta sprādzes saturēts zem kreisā pleca, atšķīrās no vienkāršajiem virsnieku tērpiem, tāpat kā viņa galminieka vaibsti no raupjajām virsnieku sejām.

„Rohāmah!" viņš pasmaidīdams pacēla roku sveicienam, „liekas, ka nāku pārāk vēlu, Jasabeām?" Kaut gan smaidīdams, viņš ļoti vērīgi pārlaida skatu galdam, pētīdams viesu sastāvu.

„Lai tas Kungs svētī tavu atnākšanu, Josafat, bet savu draugu pulkā tu nekad nebūsi par vēlu nācis."

Jasabeāms steidzās viņam pretī, un arī Eleāzars un Zamus piecēlās no vāļām. Tikai Joabs palika savā vietā, ko atnācējs tūliņ iegrāmatoja savā atziņā, kaut arī turpinādams smaidīt.

„Esmu noskumis, ka lokustu krājums uz galda ir vēl ļoti prāvs un arī vīna kausi ir pilni, kas nozīmē, ka esmu kavējis tavus viesus mieloties, kā tie gribējuši," Josafats aizbildinājās mākslotā galma cilvēka valodā, kamēr Jasabeāms viņu novietoja pie galda starp sevi un Joabu.

„Barība mums neatrada īsto ceļu un vīns mūs neiepriecināja, kad tevi neredzējām un nedzirdējām tavu balsi, ko ķēniņš tik labprāt uzklausa," Eleāzars attrauca tādā pat glaimīgā veidā. Viesis tad pacēla savu vīna kausu:

„Lai tava cerība, ak Eleāzar, mīt tā Kunga domās, kā to vēlas arī Zamus Agas dēls un Jasabeāms Akmonda dēls. Bet tu, Joāb Cerujas dēls, arvienu vēl esi kā lauva Ģileādas kalnos un kamēr tava labā roka turēs zobiņu, ješuruns var droši dzīvot savos namos."

Josafats runāja glaimīgi un jautri, tomēr pārējie juta viņa vārdos paslēptos zobgalības ērkšķus. Visvairāk tie ievainoja Joābu, jo taču viņš pēdējā laikā vairs nebūt nebija tas lauva, par kādu to apzīmēja Josafats. Tāpēc viņam jau bija skarba atbilde uz mēles. Bet pirms tā bija pateikta, Jasabeāms sasita plaukstas, un kalps, augstu pacēlis rokās sudraba paplāti, kuŗā redzēja ceptām kviešu vārpām garnētu kazlēna cepeti, tuvojās ar to galdam. Tas nozīmēja, ka viesi ir ieradušies pilnā skaitā un mielasts nu var īsti sākties. Joābs norija savu sakāmo, jo vispirms tas nebija jādzird kalpam un bez tam kazlēns saistīja viesu vērību tādā mērā, ka Joāba vārdi neatstātu tādu iespaidu, kā viņš to vēlējās.

Saimnieks pats savām rokām sadalīja kazlēnu un nolika katram priekšā viņa daļu, pie kam Josafats un Joābs saņēma labākos gabalus. Neviens to nelikās manām, bet ar jautrām piezīmēm tūliņ ķērās pie ēšanas.

„Tu, Jasabeām, taču nebūsi mums sagatavojis tavas kazumātes pirmdzimto," Josafats jautāja, apmērcēdams sava gabala vienus sānus kādā traukā ar ingevēra mērci, „jo tas pienākas dedzamam upurim rītu kā jaunā mēneša pirmajā dienā?"

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanadā

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors R. Noritis, 135 Laird Dr., Toronto 17, Ont., tālr. 421-6074.

DARBA TALKAS LATVIEŠU NAMĀ

notiek otrdienas un ceturtdienas vakaros, pieteikšanās uz vietas, 922-2931, vai pie R. Skujiņa RO 7-9964, vai A. Stikuta HU 1-0431.

● LNAK padomes vēlēšanās Toronto dzīvojošie savas balsis var nodot arī LNAK birojā, Latviešu namā, 491 College ielā katru darbdienu no plkst. 8 līdz 10 vakarā, sestdien no plkst. 9 rītā līdz 1 dienā, bet svētdien no plkst. 3 līdz 5 dienā. Pirmajā vēlēšanu dienā LNAK birojā jau nodota 61 balss.

● Civilās aizsardzības kursus ētniskam darbam — Emergency Measures Organization nesen beidzis Edmunds Ozols. Šie kursi ir visas Kanadas mērogā un tie dod tiesības aizsardzības jautājumos lasīt lekcijas. E. Ozols civilā aizsardzībā vairākus kursus beidzis jau agrāk.

● Cikāgas piecīšu vakaru, ko Latviešu namā 5. dec. rīko TLB biļetes jau izpārdotas izrādei, kas sāksies plkst. 7.30 vakarā, tādēļ paredzēta vēl otra izrāde kas sāksies plkst. 5 p.p. Biļetes pieprasāmas Editei Apšei, tālr. HO 1-9979 vai HO 3-0552. Abu izrāžu biļetes būs derīgas ballei, kas sāksies plkst. 9.00 vakarā.

● Latviešu filatelistu kluba nākošā sanāksme paredzēta 20. dec., plkst. 4 dienā pie Ž. Grundmaņa, 923 Islington St. N. Islingtonā. Pēc parastās sanāksmes paredzēts saviesīgs vakars groziņu vakara veidā. Visi interesenti aicināti piedalīties.

● TLTA populārzinātnisko lekciju ietvaros 26. nov. Latviešu namā A. Svenne referēs par mūsu saimnieciskām problēmām. Referāts sāksies plkst. 8 vakarā.

● DV nodaļas rīkotā Mārtiņu vakarā Latviešu namā bija vērāk kā 200 apmeklētāju. E.Zakuļa orķestris ar latvisko mūziku un karavīru dziesmām ielīksmoja vakara viesus. Izlozēja gleznotājas Maijas Gruzītes, no Klīvlendas, dāvāto gleznu. To laimēja Edīte Salisa, bet Mārtiņu zosi ieguva J. Beķeris. Vanadzes Z. Grekeres vadībā pacienāja balles viesus ar Mārtiņu vakara garduma. Sarīkojums vakara apmeklētājiem patika un deva rīkotājiem arī jūtamu atlikumu.

● 6. dec., plkst. 2 dienā Latviešu namā notiks jaunatnes pulciņa Lāpa un Darba kopas likvidēšanas sanāksme un jauna Toronto latviešu jaunatnes pulciņa dibināšana. Pēc sanāksmes paredzēts saviesīgs vakars ar deju. Jaunā pulciņa vadību uzņēmusies Anita Granti̦ņa.

● TLB dāmu komitejas rīkotā mantu loterija par labu Sestdienas skolai bija ļoti labi apmeklēta un dos $358.- tīru atlikumu. Loterijā bija 175 laimesti, kas visi atsaucīgi ziedoti izlozei. Atsevišķā izlozē bija arī K. Langenfelda un P. Luksa ziedotās gleznas. Sarīkojuma starplaikos notika bērnu rotaļas, ko vadīja Anita Granti̦ņa.

● Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais Ziemsvētku tirdziņš šogad pirmo reizi notiks pašu celtās baznīcas telpās, 200 Balmoral ielā. 28. novembrī tas būs atvērts no plkst. 10 rītā līdz 8 vakarā. Tirdziņā līdzīgi kā iepriekšējos gados būs pieejami latviešu daiļamatnieku dažādie izstrādājumi, bagātīgā izvēlē latviešu grāmatas no DV grāmatnīcas un citi vērtīgi darbi Ziemsvētku dāvanām. Mākslinieks A. Brūveris un E. Kunkule iekārtojuši savu gleznu skati, bet kā jaunums šogad būs atsevišķi iekārtots latviešu neredzīgo stends. Dāmu komiteja sagatavojusi vērtīgu mantu loteriju un bagātīgu kafijas galdu ar cepumiem un latviskiem ēdieniem. Visi laipni lūgti, līdzi aicinot arī draugus un paziņas.

LATVIEŠU NAMS
491 College St.
Toronto 4.
922-2931

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

VERA KEISS
KLASISKĀ BALETA SKOLA
2319 Bloor St. West
980 O'Connor Dr. East
Informācija un audzēkņu reģistrēšanās
PL 5-6621, Toronto.

Pieņemšana Latviešu namā Toronto

No kreisās: Latvijas konsuls V. Tomsons, Latv. nama komitejas pr-dis E. Šķobe, Igaunijas ģenerālkonsuls J. Markus, LNAK valdes pr-dis J. Niedra, Lietuvas ģenerālkonsuls J. Zmuidzinas un A. Malonijs. Foto JAK

Latvijas valsts svētku svinības ievadīja LNAK rīkotā pieņemšana Latviešu namā, 20. novembra vakarā. Ar savu klātbūtni to pagodināja Ontario parlamenta ministrs A. Grosmans, parlamenta locekļi S. Holls un B. Maršals, Toronto pilsētas pašvaldības pārstāvji A. Lamports, V. Arčers, G. Bens un V. Davidsons, vairāki redzami sabiedrības pārstāvji, kultūras darbinieki un daudzi latviešu labvēļi. Bija ieradušies arī preses, radio un televīzijas pārstāvji. Viesu vidū bija Latvijas ģenerālkonsuls R. Braisons, Igaunijas ģenerālkonsuls J. Markus un Lietuvas ģenerālkonsuls J. Zmuidzinas un Latvijas konsuls V. Tomsons. Baltijas tautu federācijas priekšsēdis H. Kulango, lietuviešu vicepriekšsēdis V. Simanovičus, Baltijas sieviešu padomes priekšsēde J. Herma, Lietuvas centrālās komitejas priekšsēdis F. Čuplinskis, Igaunijas centrālās komitejas priekšsēdis H. Parkma un ģenerālsekretārs E. Salurats, prof. O. Tirass, ar Lāčplēša kara ordeni apbalvotais igauņu majors B. Leemans. Bagātīgi pārstāvētas bija poļu centrālās organizācijas ar inž. Z. Jaborski, J. Koff un plkv. M. Sadovski. Slovāku federācijas priekšsēdis Dr. A. Kiršbaums, Savstarpējās sadarbības līgas priekšsēdis M. Jakubecs, Baltkrievu federācijas ģenerālsekretārs A. Markevičs, Čehoslovaku apvienības vicepriekšsēdis J. Brauzeks un vairāku citu tautu pārstāvji. Kuplā skaitā bija ieradušies arī latviešu organizāciju pārstāvji un sabiedriski darbinieki.

Viesus Latviešu namā sagaidīja un apsveica LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra ar dzīvesbiedri. Draudzīgās pārrunās aizritēja vakara stundas un šī pieņemšana uzskatāma par teicamu pasākumu labu un draudzīgu attiecību veidošanai mūsu nacionālo un kultūrālo mērķu sekmēšanai. Viesu kopskaits sniedzās ap 200.

MIERA VALSTI AIZGĀJIS ROBERTS ŠĒFERS

Tiešī mūsu valsts svētku dienā — 18. novembra rītā, kādā Toronto slimnīcā miris viens no visvecākajiem latviešu audzinātājiem — Roberts Šēfers.

Viņš ir zemgalietis — dzimis 1875. gada jūlijā Teteles Laimās. Pēc Jelgavas reālskolas beigšanas savu paidagoģisko izglītību guvis Irlavas skolotāju seminārā, bet skolotāja gaitas sācis Krievijā. Sākumā bijis par mājskolotāju Kaukazā, vēlāk par skolotāju kādā Pēterpils meiteņu skolā. Še viņš sastapis otru skolotāju latvieti, kas kļuva šēfera dzīvesbiedre.

Pēc atgriešanās Latvijā, sākot ar 1920. gadu Šēfers darbojies Auces pamatskolā. Viņš rosīgi piedalījies arī sabiedriskā dzīvē: ilgus gadus bijis draudzes ērģelnieks, ugunsdzēsēju priekšnieks un Auces pilsētas galva.

1930. gadā kara gados sabojātās veselības dēļ Šēfers aizgājis pensijā.

Aizgājējs atstāj dēlu — Dr. Olģertu Šēferu, kas darbojas kādā Toronto slimnīcā, un meitu Veltu Ziediņu, Latvijas tiesu palātas locekļa atraitni. Šēfera dzīvesbiedre — Karline mirusi Toronto 1962. gadā. Pag. sestdienā aizgājēju izvadīja pēdējā gaitā māc. A. Čops.

MONTREĀLA

● Šejienes latv. katoļu vienības ilggadīgā un rosīgā dāmu komitejas darbiniece bij. komitejas pr-ce Anna Kreipane 20. novembrī atskatījās uz 50 mūža gadiem.

Viņas dzimtā puse ir Daugavpils apkārtnē. Trimdas gaitas vada kopā ar dzīvesbiedru Pēteri un meitu Venerandu.

● Trīsvienības ev. lut. latviešu draudze š. g. 14. novembrī plkst. 7.45 v. bija rīkojusi plašu garīgu koncertu Trinity Memorial baznīcā 5220 Sherbrook Street, West. Tas bija pulcējis ap 300 klausītāju. Piedalījās Toronto Sv. Andreja baznīcas koris, skaitā ap 50 dziedātāju, kas visi bija tērpušies sarkanos pārvalkos. Sv. Andreja draudzes kori diriģēja Arvīds Purvs, bet kā solists uzstājās Pēteris Geistauts, pie ērģelēm bija Edite Timermane. Koncertā piedalījās Trīsvienības, Sv. Pāvila un katoļu draudžu locekļi, kas izteica savu atzinību tālajiem ciemiņiem.

● Latviešu Nacionālās apvienības Kanadā vēlēšanām no Montreālas minēti 2 kandidāti: 1. Deksnis Kazimirs, inženieris un 2. — Voitkus Arturs, mācītājs. Vēlēšanas notiks laikā no 21.—29. novembrim; Montreāla un tās apkārtnē dzīvojošās personas balsošanā piedalīsies pa pastu. Balsošanas materiālu var saņemt pie A. Spurmaņa, 8106 Arcadian Road, Montreal 2, tālr. 481-4948 pēc plkst. 6 vakarā.

● Latviešu skola Montreālā š. g. 5. decembrī rīko pazīstamā vīru dubultkvarteta Kilvis koncertu D'Arcy McGee skolas zālē, 220 Pine Ave West. Sākums plkst. 8 vakarā. Ieejas maksa 1. v. $2. un 2. v. $1.50 no personas; studentiem visās vietās puscenas un bērniem līdz 16 g. ieeja brīva. Biļetes iepriekš pasūtināmas pie J. Niedres, tālrunis 486-8017. Daļa atlikuma par labu latviešu skolai.

● Latviešu biedrības grāmatnīca kopš š. g. 1. maija atrodas 6386 Gouin Blvd. West, Cartierville, vilciena gala punktā, 2 ielas uz vakariem no pazīstamā Belmonta parka. Grāmatnīcu vada L. Bisenieks, kam pieder arī tajās pašās telpās Cartierville Delicatessen veikals. Grāmatnīca atvērta

(Nobeigums 8. lpp.)

LASĪTĀJU vēstules

VĒL PAR DZIMSTĪBAS IEROBEŽOŠANU

Atbilde Dr. E. Laiveniekam

Dr. Laivenieks Latvijas 89. numurā ir atbildējis uz manu rakstu, kurā pārspriests jautājums par dzimstības ierobežošanu. Kā zināms, jau kopš gadiem šo jautājumu diskutē ne tikai šajā kontinentā, bet tiek lietoti dažādi dzimstības ierobežošanas paņēmieni kā šeit, tā Indijā, Ķīnā, Japānā un arī citur.

Vispirms jābūt skaidrībā, kāpēc vispār runā par dzimstības ierobežošanu. Kāpēc pat pašvaldības iestādes ieteic tādās zemēs kā Indijā, Japānā un citur ierobežot tautas pieaugumu, kas pēc Dr. Laivenieka uzskata ir tautas dzīvā spēka jautājums. Pilnīgi pareizi, ka katras tautas nākotne atkarīga ļoti lielā mērā no tautas pieauguma, bet ne tikai no tā.—Kā katrā lietā ir iespējamas pārmērības, tā arī dzimstības jautājumā; lai gan ir patiesība, ka katrs bērns nāk pasaulē ar savu laimi, tam līdzi nāk arī rūpes, atbildība un ļoti bieži arī maizes rieciena saplakšana. Un rezultātā no tās saucamās saulainās bērnības, kuŗai tiešī būtu jābūt skaistai, saulainai, pilnīgai, bieži izmāk, ka daudzbērnu ģimeņu bērniem jāsatiekas ar rūgtā dzīves ēnu pusi jau pārāgri. Atzīstu, ka stiprie raksturi tādos apstākļos nobriest, norūdās, bet kas notiek ar gļēviem, jūtīgiem? Viņu uztverē vēlāk dzīve būs pilna baismu, jaunuma un viltības.

Pievienojos Dr. E. Laivenieka, ka bērni ir ģimenes laime un pilnība, bet tajā pašā reizē arī smags, liels un atbildības pilns pienākums. Neticu, ka abi laulības partneŗi gādā bērnus tikai tādēļ, lai būtu par ko domāt, rūpēties un lai viņu tauta neizmirtu. Ticu, ka lielākā daļa dzimstību uzskata par neierobežojamu laulības piepildījumu ar galveno mērķi apmierināt vienam otru, būt laimīgiem. Bērni, kaut arī tuvu vai pāri desmitam, ir pavisam dabiska lieta un, galu gala, mēs jau neesam vienīgie, gan Dievs viņus uzaudzinās. No Dr. E. Laivenieka atbildes varu saprast, ka līdzīgās domās ir arī cienījamais doktors.

„Bet mēs zinām," raksta Dr. E. L., „ka cilvēka paša laime ir vissvarīgākā, un to nespēj tomēr dot materiālās bagātības." Arī šajā vietā pievienojos Dr. E. L., bet ar piezīmi un reizē jautājumu. Vai visi daudzbērnu ģimeņu vecāki domā arī par savu bērnu laimi, vai,.. tikai par savu? — Ja man būtu jāatbild uz šo jautājumu, es teiktu, ka 50 proc. vecāku domā tikai par savu īso laimes brīdi.

Kas attiecas uz jautājumu par dzīvniekiem un cilvēkiem, tad gribētu piebilst, ka esmu redzējis daudz vairāk cilvēku vecāku, kas ne tikai nīst, bet arī paši nogalina savus bērnus, kā tas notiktu starp dzīvniekiem. Būtu jāvērtē daudz augstāk cilvēks par dzīvnieku, un paņēmienus, kādus lieto dzīvniekiem, nevajadzētu lietot cilvēkiem, ja... cilvēki bieži nenokāptu zemāk par dzīvniekiem. Domāju, ka dzimumkontrole ir tieši domāta šai cilvēku šķirai, kas tuvinās dzīvniekiem. Saprātīgam cilvēkam taču nekas nav vajadzīgs, viņš vai viņi paši var sevi vadīt un kontrolēt un domāt ne tikai par savu laimi, bet vairāk par to, kas paliks viņiem aizejot. Simtprocentīgi pievienojos Dr. E. L. jautājumā par latviešu tautas pieaugumu un pienākumu, ko mums uzliek mūsu tauta.

I. Noriets

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cenu
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan forth Ave, Tel: 463-2667

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

26. novembrī — plkst 8 vak. Latviešu namā TLTA populārzin. lekc. un disk. c. 18. lekcija „Mūsu saimnieciskās problēmas". Lektors A. Svenne.

27. novembrī pl. 8. —Latviešu namā LSK Kanadā gadskārtējais sarīkojums.

28. novembrī, plkst. 18.30 Latviešu namā, 491 College St., Toronto, Latvijas kaŗaskolas 45 gadu dibināšanas atceres vakars. Ieeja pret ielūgumiem.

28. novembrī — pl. 10— pl. 8 vak. Ziemsvētku tirdziņš 200 Balmoral Ave.

28. novembrī — pl. 7.30 Deju vakars ar bazāru Lansdowne Assembly zālē, T.L. katoļu vienība.

29. novembrī — pl. 3 p.p. Newman kluba telpās, 89 St. George street, prof. L. Latkovska referāts par latviskuma nozīmi.

4. decembrī — pl. 8. vakarā Latviešu namā Dainas koŗa koncerts un balle.

5. decembrī — plkst. 7.30 Čikāgas Piecīšu vakars Latviešu namā.

5. un 6. decembrī — DV tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš Latviešu namā.

12. decembrī — Ziemsvētku eglītes vakars bērniem plkst. 4 p.p. DV namā. Pēc tam biedru vakars pl. 7.30.

13. decembrī, plkst. 5 p.p. 19. Tērvetes skautu vien. Ziemsvētku eglīte Latviešu namā.

13. decembrī, pl. 3 p.p. Ziemsvētku ieskaņu mūzikā un svētos rakstos rīko Toronto baptistu dr. koris, K. Raid, P. Geistauts, A. Grigale Walmer Road bapt. dievnamā.

2. janvārī — pl. 5 Latviešu namā Sestdienas skolas eglītes vakars,

3. janvārī — pl. 3 Latviešu namā Sestdienas skolas eglītes vakars.

9. janvārī — Ziemsvētku kauju atceres sarīkojums Latviešu namā, 491 College St.

16. janvārī — vīru koŗa Viesturs ģadskārtējais koncerts — balle Latviešu namā.

23. janvārī — plkst. 8 Latviešu namā Preses balle. LPB Kanadas kopa.

24. janvārī — plkst. 11 Rakstnieku rīts Latviešu namā. LPB Kanadas kopa.

30. janvārī — plkst. 7.30 vak. Sv. Andreja b. sālē TLTA sestd. ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma atcere. Skolas drāmatiskā pulc. priekšnesumi.

6. februārī — pl. 8 vak. DV Toronto nod. masku balle „Aiz upītes es izaugu" Latviešu namā.

21. martā — V. Melliņas garīgs koncerts 200 Balmoral Ave.

10. aprīlī — pl. 8. vak. Sv. Andreja ev.-lut. latviešu draudzes koŗa 13. gadskārtējais garīgais koncerts baznīcā.

LONDONA

6. decembrī plkst. 1 p. p. — Shute Institūtā Ziemassvētku tirdziņš ar latviskiem daiļamatnieku darinājumiem; plkst 4 p. p. Čikāgas Piecīšu viesizrāde.

HAMILTONA

12. decembrī — plkst. 7 vak Strēlnieku kopas sarīk. P. Lukša gleznu izstādes atklāšana. Strēlnieku vakars ar priekšn. Latviešu namā, 16 Queen St. N.

31. decembrī — plkst. 8 vak. HLB Jaungada sagaidīšanas sarīkojums Latviešu namā, 16 Queen St. N.

16. janvārī — Hamiltonas DV nod. pilnsapulce un biedru vakars Latv. namā, 16 Queen St. N.

13. februārī — plkst. 8 vak. Hamiltonas DV nod. gadskārtējais „Karnevāls Pigbridžā" Connaught hoteļa Sheraton zālē.

SV. KATRĪNAS

29. novembrī — vanadžu kopas Ziemas svētku tirdziņš Atlanta klubā.

31. decembrī — vanadžu kopas Jaungada sagaidīšanas balle Beacon Motel Hotel telpās.

Studenšu korporācijas Imerīa saime 40 gadu jubilejas svinībās Toronto. Foto JAK

Dzī

PĀRIS VĀRDOS

Uzņēm. no labās: Atb. red. V. Hāzners, mā

Saskaņā ar DV CV Hamburgas sēdes lēmumu, sākot ar nākamā gada 1. janvāri mēnešrakstu „Daugavas Vanagi" iespiedīs laikraksta „Latvija Amerikā" spiestuvē Toronto. DV Kanadas valde kārtos visus saimnieciskās dabas jautājumus, bet DV ASV zemes valde atbildīga par redakcijas darbu.

Par žurnāla saturu un redakcijas darba izveidošanu pārrunāts DV ASV un DV Kanadas zemes valdes sēdē, kā arī jaunās redakcijas darba sēdēs Indianapolē, Čikāgā un Kalamazū š. g. septembrī un oktobrī. Par žurnāla saturu izdarīta aptauja latviešu literātu, žurnālistu un DV organizācijas darbinieku vidū ASV un Kanadā.

Redakcija izveidota šādā sastāvā. Atbildīgais redaktors — Vilis Hāzners, redakcijas sekretārs — Auseklis Zaļinskis, redakcijas locekļi — Indra Gubiņa (Kanadā), Raimunds Čaks (ASV), Jānis Frišvalds (Anglijā), Pauls Strante (Rietumvācijā). Techniskais redaktors — Gunars Gubiņš, vāku zīmējis — Eriks Dzenis

se: M. A. Z
2114, Kalamaz
U.S.A.

Saimniecības
Mr. K. Bencor
Toronto 4, O

Izvērtējot a
ģūti šādi atzi

Mēnešraksta
tā, lai tas int
vieti. Žurnālā
daļa („Doma
vispārējā da

Vecākie gad
zēm var raud
augusī jauna,
jaunatne, kas
karogu nesīs
tautas brīvība
vērojumus va
republikas 16
rē, kas šogad
brī, tanī pašā
gadiem reiz
tors, vēlākais
Dāvis F. Ke

Luterāņi ceļā

Apmēram 350 gadus luterāņi Ziemeļamerikas kontinentā bija sadaliti dažādās sīkās grupās, dažreiz rodoties pat 200 grupām. Pēdējos gados apvienošanās sarunas ir sekmējušās, un ir zīmes, kas rāda, ka drīzumā var cerēt uz visa Amerikas kontinenta luterāņu apvienošanos.

Ir bijuši vairāki iemesli, kāpēc šīdas daudzas grupas pastāvējušas un tie ir vēl tagad. Luterāņi šīnī zemē ieceļojuši no dažādām Eiropas zemēm, līdz ar to bijušas dažādas valodas un paražas.

Jau 17. gadu simteni holandieši apmetās pie Hudsonas upes Ņujorkas pavalstī un ziemeļu Ņudžersijā. Zviedri un somi apmetās pie Delaveras upes, bet citās vietās ieradās vācieši, norvēģi vai dāņi. Ieceļošana no šīm zemēm turpinājās, ieradās arī no citām Eiropas zemēm un 19. g. s. beigās arī latvieši. Katra tautība runāja citu valodu un, kaut arī visi bija luterāņi, šie nevarēja atrast kopēju valodu. Valodu grūtības bija iemesls dažādu grupu dibināšanai un izveidošanai. No katras grupas radās vadoņi, kas vienoja savas tautības luterāņus, bet arī uzsvēra savas tautības atšķirības, vēlēdamies paturēt savu valodu un paražas. Vēl 1914. gadā ap 95 proc. no visiem norvēģu dievkalpojumiem notika norvēģiski, šogad tādu vairs nav, atskaitot ostas pilsētas, kur norvēģu jūniekiem ir dievkalpojumi viņu valodā. Tātad 50 gados pilnīga pāreja no norvēģu uz angļu valodu. Tikai pirms 34 gadiem, tas ir 1930. gadā, Misuri sinodes darbība noritēja vācu valodā. Tagad no tiem, kas piedalās šīs sinodes sa-

nāksmēs, lielā saprot, jo vis
1932. gadā Al
ģijas seminār
ja vācu, kas
jams.

Pārmaiņas
ļes kara laik
iestājās karā
jus, kas aprū
rus. Valdība
30 dažādām
bet vienojās
nu pārstāvi
niem. Tā rad
ru un jūrnie
ja, kas pēc
cionālā luter
laikā daudzie
valoda, augst
cija vāciski
jāpāriet uz a
laikā izzuda.
cu amerikāņi
dāņu ameri
amerikāņi. L
ti arī ar to.
ja Lutera 95
ceri.

Pēc Pirmā
kās arī ASV
pārvietošanās
vietas uz ot
nodē dzimuš
dzīvoja savas
Tagad gandrī
katru gadu
aizejot no s
žām. Jau 191
rāņu apvieno
dā vairs pal
lākas grupas
arī tās apvie

Pēc Otrā p
līdzīgas pro
40. gadu be
dažādu taut

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cenām
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan
forth Ave, Tel. 463-2667

otru, būt laimīgiem. Bērni, kaut arī tuvu vai pāri desmitam, ir pavisam dabiska lieta un, galu gala, mēs jau neesam vienīgie, gan Dievs viņus uzaudzinās. No Dr. E. Laivenieka atbildes varu saprast, ka līdzīgās domās ir arī cienījamais doktors.

„Bet mēs zinām," raksta Dr. E. L., „ka cilvēka paša laime ir vissvarīgākā, un to nespēj tomēr dot materiālās bagātības." Arī šajā vietā pievienojos Dr. E. L., bet ar piezīmi un reizē jautājumu. Vai visi daudzbērnu ģimeņu vecāki domā arī par savu bērnu laimi, vai,.. tikai par savu? — Ja man būtu jāatbild uz šo jautājumu, es teiktu, ka 50 proc. vecāku domā tikai par savu īso laimes brīdi.

Kas attiecas uz jautājumu par dzīvniekiem un cilvēkiem, tad gribētu piebilst, ka esmu redzējis daudz vairāk cilvēku vecāku, kas ne tikai nīst, bet arī paši nogalina savus bērnus, kā tas notiktu starp dzīvniekiem. Būtu jāvērtē daudz augstāk cilvēks par dzīvnieku, un pārmērinieus, kādus lieto dzīvniekiem, nevajadzētu lietot cilvēkiem, ja... cilvēki bieži nenokāptu zemāk par dzīvniekiem. Domāju, ka dzimumkontrole ir tieši domāta šai cilvēku šķirai, kas tuvinās dzīvniekiem. Saprātīgam cilvēkam taču nekas nav vajadzīgs, viņš vai viņi paši var sevi vadīt un kontrolēt un domāt ne tikai par savu laimi, bet vairāk par to, kas pāliks viņiem aizejot. Simtprocentīgi pievienojos Dr. E. L. jautājumā par latviešu tautas pieaugumu un pienākumu, ko mums uzliek mūsu tauta.

I. Noriets

U KALENDĀRS

16. janvārī — viru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts — balle Latviešu namā.

23. janvārī — plkst. 8 Latviešu namā Preses balle. LPB Kanadas kopa.

24. janvārī — plkst. 11 Rakstnieku rīts Latviešu namā. LPB Kanadas kopa.

30. janvārī — plkst. 7.30 vak. Sv. Andreja ev.-lut. draudzes zālē TLTA sestd. ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma atcere. Skolas dramatiskā pulc. priekšnesumi.

6. februārī — pl. 8 vak. DV Toronto nod. masku balle „Aiz upītes es izaugu" Latviešu namā.

21. martā — V. Melliņas garīgs koncerts 200 Balmoral Ave.

10. aprīlī — pl. 8. vak. Sv. Andreja ev.-lut. latviešu draudzes koŗa 13. gadskārtējais garīgais koncerts baznīcā.

LONDONA

6. decembrī plkst. 1 p. p. — Shute Institūtā Ziemassvētku tirdziņš ar latviskiem daiļamatnieku darinājumiem; plkst. 4 p. p. Čikāgas Piecīšu viesizrāde.

HAMILTONA

12. decembrī — plkst. 7 vak. Strēlnieku kopas sarīk. P. Lukša gleznu izstādes atklāšana. Strēlnieku vakars ar priekšn. Latviešu namā, 18 Queen St. N.

31. decembrī — plkst. 8 vak. HLB Jaungada sagaidīšanas sarīkojums Latviešu namā, 16 Queen St. N.

16. janvārī — Hamiltonas DV nod. pilnsapulce un biedru vakars Latv. namā, 16 Queen St. N.

13. februārī — plkst. 8 vak. Hamiltonas DV nod. gadskārtējais „Karnevāls Pigbridžā" Connaught hoteļa Sheraton zālē.

SV. KATRĪNAS

29. novembrī — vanadžu kopas Ziemas svētku tirdziņš Atlanta klubā.

31. decembrī — vanadžu kopas Jaungada sagaidīšanas balle Beacon Motel Hotel telpās.

Dzīve Savienotas Valstīs

PĀRIS VĀRDOS PAR MĒNEŠRAKSTU „DAUGAVAS VANAGI"

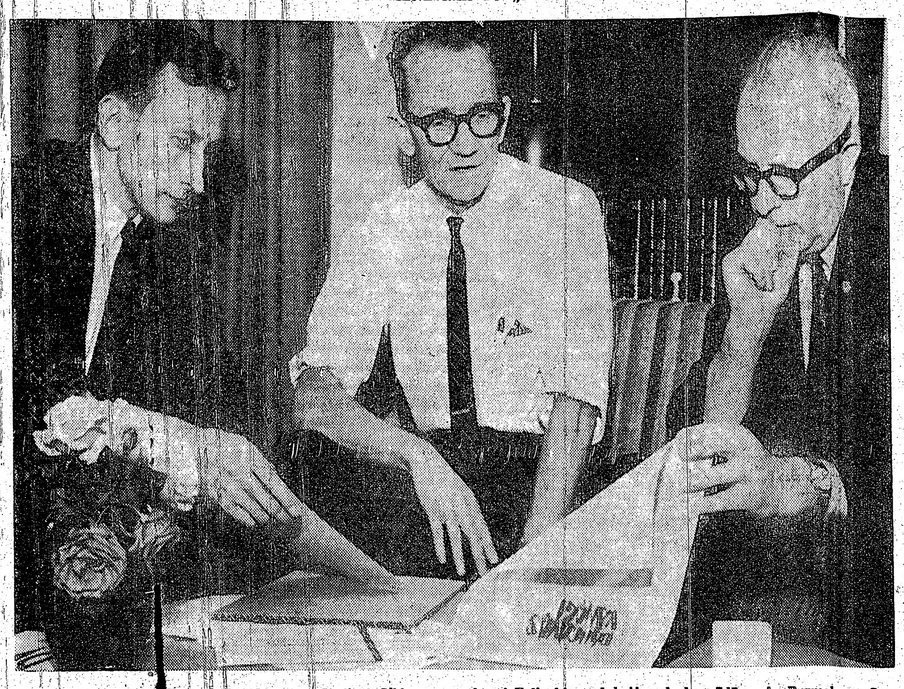

Uzņēm. no labās: atb. red. V. Hāzners, māksliņ. A. Siliegs un sekr. A. Zaļinskis redakcijas darba sēdē. A. Purmaļa uzņēmums

Saskaņā ar DV CV Hamburgas sēdes lēmumu, sākot ar nākamā gada 1. janvāri mēnešrakstu „Daugavas Vanagi" iespiedīs laikraksta „Latvija Amerikā" spiestuvē Toronto. DV Kanadas valde kārtos visus saimnieciskās dabas jautājumus, bet DV ASV zemes valde atbildīga par redakcijas darbu.

Par žurnāla saturu un redakcijas darba izveidošanu pārrunāts DV ASV un DV Kanadas zemes valdes sēdē, kā arī jaunās redakcijas darba sēdēs Indianapolē, Čikāgā un Kalamazū š. g. septembrī un oktobrī. Par žurnāla saturu izdarīta aptauja latviešu literātu, žurnālistu un DV organizācijas darbinieku vidū ASV un Kanadā.

Redakcija izveidota šādā sastāvā. Atbildīgais redaktors — Vilis Hāzners, redakcijas sekretārs — Auseklis Zaļinskis, redakcijas locekļi — Indra Gubiņa (Kanadā), Raimunds Čaks (ASV), Jānis Frišvalds (Anglijā), Pauls Štrante (Rietumvācijā). Tehniskais redaktors — Gunars Gubiņš, vāku zīmējis — Eriks Dzenis. Redakcijas adrese: M. A. Zalinskis, P.O. Box 2114, Kalamazū, Michigan 49003, U.S.A.

Saimnieciības daļas adrese: Mr. K. Bendons, 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada.

Izvērtējot aptauju rezultātus, gūti šādi atzinumi:

Mēnešraksta saturs veidojams tā, lai tas interesētu ikvienu latvieti. Žurnālā būs ideoloģiskā daļa („Domas un pārdomas"), vispārēja daļa (literatūra, kultūras apskats, aprakstu un intervijas, humors, sports), kā arī plaša nodaļa „Daugavas Vanagi visā pasaulē" (organizācijas problēmas, organizācijas dzīve, intervijas ar organizācijas darbiniekiem utt.). Redakcija centīsies piesaistīt līdzstrādniekus no visām zemēm brīvajā pasaulē.

Mēnešraksta formāts būs līdzīgs žurnāliem „Mazputniņš" vai „Jaunā Gaita" — 9¾ collas x 6¾ collas, 80 lpp. biezs.

Žurnāls iznāks sešreiz gadā: 15. janvārī, 15. martā, 15. maijā, 15. jūlijā, 15. septembrī un 15. novembrī. Manuskripti attiecīgiem žurnāla numuriem iesūtāmi redakcijai vēlākais mēnesi pirms žurnāla iznākšanas.

Pēc š. g. 1. decembra visa sarakste un manuskripti sūtāmi ar jauno redakcijas adresi:

Mr. A. Zalinskis,
P. O. Box 2114,
Kalamazoo, Mich. 49003,
U. S. A.

18. NOVEMBRIS KLIVLENDĀ

Latvijas valsts dibināšanas atceres svētki Klivlendā sākās ar DV apvienības rīkoto gleznu izstādes atklāšanu 14. nov. pēcpusdienā.

„Šī ir skaistākā izstāde, kāda jebkad Klivlendā bijusi," aplecināja apmeklētāji, to teica atklāšanas runā arī mākslinieks R. Aboliņš.

Svētku akts Čechu Sokol klubā lielajā zālē iesākās ar ASV himnu un Ohio valsts gubernatora proklamāciju, ka 18. novembri izsludina par latviešu dienu. Sekoja pilsētas vecākā, majora Rarpha Lockera apsveikuma runa. Svētkus atklāja KLB priekšnieks A. Viļumsons. Pēc nodziedātas Latvijas valsts himnas mācītājs J. Kugrēns noturēja piemērotu svētbrīdi un iesvētīja jauno Latvijas karogu, kuŗu KLB koris pasniedza savai biedrībai.

ALAs priekšsēdis prof. P. Lejiņš svētku runā aicināja būt visiem darbīgiem un kopējiem spēkiem cīnīties par savu tēvu zemi — Latviju.

KLB koris diriģenta J. Ūdŗa vadībā orķestŗa pavadījumā iepriecināja ar svētkiem piemērotu koncerta programmu.

Svētdien, 15. nov. Miera draudze pulcējās dievkalpojumā māc. K. Sautiņa vadībā

Sirsnīgu un jauku svētbrīdi vadīja māc. A. Meija latviešu baptistu draudzē.

Latviešu apvienotā draudze svētku dievkalpojumu noturēja 18. nov. vakarā māc. J. Kugrēna vadībā.

CILDINĀJUMS DZIESMU VAIROGAM

Diriģenta Arnolda Kalnāja koris Dziesmu Vairogs, kam par pastāvīgu tradiciju kļuvis ik gadus kuplināt Latvijas valsts dibināšanas atceres svinības Kalamazū, šogad ar koncertu piedalījās 18. novembŗa aktā Mičigenas galvaspilsētā Lansingā. Šis bija pirmais plašāka veida koncerts šinī pilsētā, un to bija noorganizējusi Lansingas latv. ev. lut. draudze pēc Ritas Kubuliņas ierosinājuma. Koncerts notika 14. nov. vakarā. Tanī bez latviešu publikas piedalījās arī amerikāņi, kuŗu vidū bija ievērojamais mūzikas kritiķis Edvins Wintermute. Viņš laikrakstā Lansing State Journal 15. nov. numurā raksta: „Latviešu-amerikāņu jaukts koris Dziesmu Vairogs ekselentā balsu sastāvā, diriģenta Arnolda Kalnāja apbrīnojami vadīts, deva augstas kvalitātes koncertu sestdienas vakarā ap 300 personu audiencei. Reo Union telpās. Kā koris, tā diriģents nāk no Kalamazū apkārtnes. Koŗa sievietēm daili latviešu tautas tērpi. Koncerta ierosinātāja un vakara nama māte Rita Kubuliņa no Austrumlansingas. Vārds Dziesmu Vairogs ņemts no leģendas par Beverīnas dziedoni, kuŗa dziesmas atsita ienaidnieka uzbrukumu. Pēc nacionālām himnām programma iesākās ar vareno A. Jurjāna Mūsu Tēvs, 38 sieviešu un 28 viriešu balsis parādīja bagātīgu sabalsojumu, labu rezonējošu toni un izcilu mākslinieciskuo dedzību. Balsu iekritieni un nolaidumi precīzi un dinamika lieliska.

Koris dziesmu Vairogs pelnījis aicinājumus lielajās auditorijās. Priekšnesums vairāk kā iepriecinājа. V. Boķis

15 NEPĀRTRAUKTAS DARBOŠANĀS GADI

15 gadi vispār nav nieka lieta, bet ja mūsu apstākļos šādu vecumu sasniegusi, nepārtraukti darbojoties, kāda skautu un gaidu vienība, tad to jau var saukt par ievērojamu sasniegumu. Tāpēc arī Čikāgas skautu un gaidu gadskārtējais rudens sarīkojums šoreiz bija it svinīgs ar daudzām apsveikumu runām un lielu balvu birumu. Vakaru ievadīja māc. A. Rautenšilda lūgšana, kam sekoja skautu un gaidu padomes priekšsēža L. Lapiņa uzruna. Tālus ceļus sirsnīgus apsveikuma vārdus bija atvedis ASV latviešu skautu jendas pr-ks Artmanis. Dažus uzrunas vārdus teica arī Čikāgas skautu un gaidu vienības dibinātājs vad. Vilips, kam sekoja gaidu vien. vadītāja Gundega Tauriņa un skautu vien. vadītājs Eižens Mežulis.

Skautu vienību ilggadīgie vadītāji Vilips un Osis saņēma speciālas atzinības balvas, kuŗas pasniedzot, vad. Mežulis piebilda, ka par viņu nesavtīgo darbu tiem īstenībā pienāktos Pelēkā Vilka ordenis. Vad. Al. Osis šinīs dienās atskatījās uz 40 skautošanai veltītiem gadiem.

Speciālās goda zīmes — saulītes — par skautu darba sekmēšanu saņēma S. Freidenfelds, O. Ķevers un L. Lapiņš. Čikāgas latviešu biedrība dāvāja katrai vienībai pa ceļojošai balvai — vienādus koka svečturus. Ciānas draudzes balva — radio aparāts — krita Mārim Kārkliņam.

Vakaru kuplināja DV sieviešu dubultkvartets ar skaistām dziesmām dir. T. Ozoliņa vadībā un skautu un gaidu kopējais uzvedums — drāmatizēta ģeogrāfijas stunda par Latviju. D. V.

NUJORKA

Latviešu Inženieŗu biedrība Amerikas Savienotās Valstīs atklāja savu ziemas sezonas referātu ciklu š. g. 13. novembrī ar inž. A. Borkmaņa referātu par tematu Nerūsošie tēraudi.

Nerūsošo tēraudu sākumi meklējami laikā no 1909. — 1912. gad. No šā laika šo tēraudu lietošana pastāvīgi augusi. Sevišķi strauji tas notīcis pēdējo 5 gadu laikā. Nerūsošos tēraudus plaši lieto automobiļu un aviācijas rūpniecībā, būvniecībā (ārsienu segumam, durvīm, logu ietvariem u. t. t.), ķīmiskā un ēdampiederumu rūpniecībā un medicīnisko instrumentu pagatavošanā.

Pašreiz pazīstami kādi 30 nerūsošo tēraudu veidi, un visi šie veidi satur vismaz 11 proc. chroma. Chroma piejaukums padara šos tēraudus par nerūsošiem. Daži nerūsošā tērauda paveidi satur arī nikeļa piejaukumu. Nerūsošo tēraudu galvenā īpašība ir to lielā pretestība pret rūsēšanu un koroziju.

Referents, kas pats strādā tērauda rūpniecības nozarē, ar procesa plūsmu diagrammu palīdzību parādīja šo tēraudu izgatavošanu. Process gandrīz pilnīgi automatizēts. Amerikas nerūsošo tēraudu rūpniecībai pašreiz radies nopietns konkurents — Japāna.

Referātu papildināja skaņu filmas izrāde par cieto tērauda rulļu izgatavošanu.

Manhatenā Paula Bjančini mākslas galerijā notiek īpata mākslas skate, kas atgādina pārtikas tirgu. Mākslīgi izveidots Šveices siera gabals maksā 27 dolari, ducis mākslīgo olu 144 dolari, šķiņķa gabals par 49 dolariem, bet Kampbela zupas bundžiņa par 1500 dolariem. Mākslinieku izveidotās pārtikas preces lielumā un izskatā atgādina īstās, starpība tikai cenās. Balanstaina alus ir divās bundžiņās, viena ar caurumiem ir tukša, otra izskatās pilna, tikai smagāka par parasto alus bundžiņu.

Svinīgo 18. novembŗa dievkalpojumu Bruklinas Betlemes baznīcā bija apmeklējuši ap 500 dievlūdzēju. Dievkalpojumā piedalījās visi trīs Ņujorkas draudzes mācītāji, spredikoti māc. A. Ozolam. Dievkalpojumu kuplināja solists A. Kellijs. I.

BOSTONA

14. nov. DV namā notika Lāčplēšu kaŗa ordeņu kavalieŗu godināšana sakarā ar ordeņa 45. gada svētkiem. Garīgo aktu vadīja Jamaica Plain draudzes māc. Fr. Ruperts, bet DV ASV pr-ka vietn. A. Valters teica svētku runu, cildinādams varonību un cietēdams Napoleona devīzi, kas prasīja vīru varonību un sievu tikumību. Bostonas DV pr-ks O. Kutcers vadīja sarīkojuma norisi un izsniedza pateicības un atzinības rakstus. Tādus šogad saņēma: O. Bračiņš — zelta nozīmi; DV CV atzinības rakstus: M. Altmanis, M. Hervarte, A. Baumanis, DV ASV zemes valdes goda rakstus: S. Fogelis, J. Zariņš, J. Šnore, A. Reks, G. Reks, M. Reks, Fr. Lesčinskis, A. Osis, E. Milbergs. Bostonas DV apvienības pateicības rakstus: A. Lincis, O. Kausiņa, A. Kaža, I. Rudzroga, N. Aboliņš, Z. Sisenis, I. Treize, V. Grīnbergs, Fr. Ruperts, J. Ansbergs, E. Dirikis, E. Milbergs, P. Karass un dubultkvartets Tēvija.

DV latviešu jaunā teātŗa aktieŗi: I. Zile, M. Lēnbergs un V. Vilnis-Ziediņa deklamēja L. Breikša Virsaiša jaudis un I. Leimanes Spīdolas vēstījums. Īpaši patika jaunās aktrises I. Ziles priekšnesums. Dubultkvartets Tēvija nodziedāja ar spēku un pacilātību Pie Baltijas jūras (J. Sraume), Mūžam zili ir Latvijas kalni (E. Dārziņš), Latvijas kalnājos (A. Jurjāna), Par zemi, ko mīlam (K. Alberta). Sekoja kopīgi nodziedātā Lāčplēšu dziesma un karoga ienešanas un iznešanas ceremonija. Vakars beidzās ar mielastu; sveicināja ALTS pr-ks L. Reiters, bet ar rakstu: sūtnis Dr. A. Spekke, no Komitejas Latvijas brīvībai V. Hazners, no ALA prof. P. Lejiņš, no skautu roveru dzimtas A. Oga u. t. t.

O. Akmentiņš

ELIZABETE, N. J.

Draudzes 18. nov. dievkalpojumu vadīja dr. māc. A. Kiršfelds, bet kuplināja soliste Sk. Prince un ērģelniece M. Grasmane - Millere. Dievkalpojumā godināja lāčplēsi ģen. Jāni Levenieku un lāčplēšu atraitnes A. Rodi un O. Tilitiņu. Draudzes dāmu kom. pārstāve A. Neimane viņiem pasniedza ziedus. Altāri dekorēja Latvijas un ASV karogi. Dievkalpojuma beigās nodziedāja mūsu tautas līgsnu Dievs, svētī Latviju.

Draudzes nākošais referātu - diskusiju vakars š. g. 5. decembrī Sv. Marka baznīcas sarīkojumu zālē plkst. 7.30 vakarā. Referēs Dr. Ilmārs Kalniņš par tematu „Dažas aktuālas reliģiskas problēmas." Pēc tam pārrunas un dāmu komitejas kafijas galds.

Draudzes Nekustama īpašuma fonda naudas līdzekļi pieauguši uz $15.223,28. Nama Fonda komiteja meklē piemērotu objektu pirkšanai. V. N.

ASV BAZNĪCĀS

ČIKAGA

Čikāgas latviešu ev.-lut. Cīņas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

Latvijas ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

KLIVLENDA

Klivlendas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

DETROITA

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien.. plkst. 12 dienā Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Līventāls. Tel. WE 3-9326.

OKLANDĒ

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

LOSANDŽELOSAS, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev.-lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6-1191.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Latheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev.-lut. baznīcā, 65 un H ielā.

27. novembrī, pl. 2 dienā adventa dievkalpojums ar dievgaldu.

Santa Rosā, Betlemes ev.-lut. baznīcā, Tupper ielā 723.

Jaunie pārņēmuši Latvijas brīvības cīņu

Vecākie gada gājumi bez raizēm var raudzīties, ka ir jau izaugusi jauna, spējīga latviešu jaunatne, kas sarkanbaltsarkano karogu nesīs tālāk līdz latviešu tautas brīvības atgūšanai. Tādus vērojumus varēja gūt Latvijas republikas 46. gada dienas atcerē, kas šogad notika 15. novembrī, tanī pašā zālē, kur pirms 9 gadiem reiz runāja ASV senātors, vēlākais prezidents, nelaikais Džons F. Kenedijs.

Zēnu Latīņu skolas aulā Bostonā pulcējās nepilns tūkstotis tautiešu, lai dzirdētu jauno latviešu cīnītāju balsis un domas. Šo sarīkojumu praktiski izkārtoja Bostonas latv. studentu biedrība saziņā ar DV un ALTS. Tikšanās ar jauno maiņu tik svinīgā brīdī deva ticību, ka arī ASV nekad nebeigsies latviešu tautas brīvības cīņa. Jauku svētbrīdi ievadīja stud. theol. Juris Cālītis, tēlodams ceļu no Latvijas uz Bostonu un ceļu atpakaļ uz dzimteni.

Bostonas latv. stud. b-bas pārstāvis Andrejs Strīķis uzrunā godināja to latviešu paaudzi — cīnītājus, kas reiz izcīnīja Latvijas valsti, kuŗiem mūžīgi būs pateicīgas nākamās latviņu paaudzes. Pēc ASV valsts himnas nodziedāšanas svētku runu teica ALA viceprieksšēdis Uldis Grava. Pēc viņa vērtējuma mūsu cīņa par Latvijas brīvību kļūst jo dienas grūtāka. Kad šeit ieradāmies, mēs visi varējām uzstāties kā lietpratēji komūnisma jautājumos. Mūsu cīņa sabiedriskās domas ietekmēšanā kļūst lēnāka, jo tiekam iemidzināti ar tagadējās ASV valdības izlīgšanas politiku. Stāsta, ka Padomju okupētās zemēs vairs netraucējot Voice of America raidījumus. Bet krieviem neesot arī ko traucēt, jo paši savas kļūdas viņi vēl vairāk kritizējot nekā šis oficiālais radio dienests. Turklāt brīvie latviešu radio raidījumi no Madrides, kas apskata dziļumā sovjetu nejēdzības, tiek traucēti. Līdzīgi esot ar Minchenes raidījumiem, kur pat padomju aģenti nogalinājuši divus ukraiņu radio komentātorus. Visur dzirdam koeksistences kāpinājumu, un Chruščeva nostumšanu uzskata tikai par parlamentārisku maiņu. Jaunais runātājs, kas Bostonā pirmo reizi viesojās, savā runā tik daudz nekavējās pie mūsu pagātnes, bet uzsvēra mūsu šodienu un tās uzdevumus. Paskatoties uz plašo skautu un gaidu ierindu, optimisms pieaug. Viesu pulkā bija redzama arī tā amerikāņu meitene Adriana Aldriča, kas še pirms gadiem tetca savu 18. nov. runu latviešu valodā. Šī meitene tagad ir Andriana Kalnāja kundze un audzina jau dēlu Andri. Viņa iepreceājās inž.-ķīm. Kalnāja un gaidu vadītājas G. Kalnājas latviskajā ģimenē. Solos redzēja cienījamas sejas: mūsu lāčplēšus, bij. valdības locekļus, saeimas deputātus.

Sarīkojums visiem patika ar dramatisko priekšnesumu, kad Reiņa Birzgaļa vadībā uzveda A. Egliša „Kurzemes gals" drāmatizējumu ar vairāk nekā 17 jauniešu piedalīšanos.

Luterāņi ceļā uz apvienošanos

Apmēram 350 gadus luterāņi Ziemeļamerikas kontinentā bija sadalīti dažādās sīkās grupās, dažreiz rodoties pat 200 grupām. Pēdējos gados apvienošanās sarunas ir sekmējušās, un ir zīmes, kas rāda, ka drīzumā var cerēt uz visa Amerikas kontinenta luterāņu apvienošanos.

Ir bijuši vairāki iemesli, kāpēc šīdas daudzas grupas pastāvējušas un tie ir vēl tagad. Luterāņi šinī zemē ieceļojuši no dažādām Eiropas zemēm, līdz ar to bijušas dažādas valodas un paražas.

Jau 17. gadu simtenī holandieši apmetās pie Hudsonas upes Ņujorkas pavalstī un ziemeļu Nudžersijā. Zviedri un somi apmetās pie Delaveras upes, bet citās vietās ieradās vācieši, norvēģi vai dāņi. Ieceļošana no šīm zemēm turpinājās, ieradās arī no citām Eiropas zemēm un 19. g. s. beigās arī latvieši. Katra tautība runāja citu valodu un, kaut arī visi bija luterāņi, tie nevarēja atrast kopēju valodu. Valodu grūtības bija iemesls dažādu grupu dibināšanai un izveidošanai. No katras grupas radās vadoņi, kas vienoja savas tautības luterāņus, bet arī uzsvēra savas tautības atšķirības, vēloties paturēt savu valodu un paražas. Vēl 1914. gadā ap 95 proc. no visiem norvēģu dievkalpojumiem notika norvēģiski, šogad tādu vairs nav, atskaitot ostas pilsētas, kur norvēģu jūniekiem ir dievkalpojumi viņu valodā. Tātad 50 gados pilnīga pāreja no norvēģu uz angļu valodu. Tikai pirms 34 gadiem, tas ir 1930. gadā, Misuri sinodes darbība notrita vācu valodā. Tagad no tiem, kas piedalās šīs sinodes sanāksmēs, lielākā daļa vāciski nesaprot, jo viss norit angliski. Vēl 1932. gadā Aiowas sinodes teoloģijas seminārā mācību valoda bija vācu, kas tagad nav iedomājams.

Pārmaiņas rādās Pirmā pasaules kaŗa laikā. 1917. gadā ASV iestājās kaŗā; vajadzēja mācītājus, kas aprūpē luterāņu kaŗavīrus. Valdība atteicās runāt ar 30 dažādām luterāņu grupām, bet vienojās sadarboties ar vienu pārstāvi no visiem luterāņiem. Tā rādās luterāņu kaŗavīru un jūrnieku aprūpes komisija, kas pēc kaŗa pārvērtās Nacionālā luterāņu koncilā. Kaŗa laikā izzuda nosaukumi, kā vācu amerikāņi, zviedru amerikāņi, dāņu amerikāņi, bet radās tikai amerikāņi. Luterāņi jutās vienoti arī ar to, ka 1917. gadā svētīja Lutera 95 tēzu 400 gadu atcerei.

Pēc Pirmā pasaules kaŗa sākās arī ASV iedzīvotāju lielāka pārvietošanās no vienas dzīves vietas uz otru. Agrāk Misuri sinodē dzimušais visu dzīvi arī nodzīvoja savas sinodes robežās. Tagad gandrīz viens no pieciem katru gadu maina dzīves vietu, aizejot no sinodes tiešām robežām. Jau 1917. gadā sākās luterāņu apvienošanās un 1964. gadā vairs palikušas tikai trīs lielākas grupas, bet ir cerības, ka arī tās apvienosies.

Pēc Otrā pasaules kaŗa radās līdzīgas problēmas. Sākot ar 40. gadu beigām, ASV ieceļoja dažādu tautību piederīgie no Eiropas, kas nevarēja vai nevēlējās atgriezties savā dzimtenē. Arī šie ieceļotāji nonāca valodas grūtībās, radot savas tautību grupas. Ieceļotājiem nebija līdzekļu, lai algotu savus mācītājus. Izeja rādās, pievienojoties amerikāņu sinodēm vai arī mācītājiem pelnot savu dienišķo maizi citā darbā, bet svētdienās sakot sprediķi. Šinī sākuma laikā baznīcas bija tās, kur ieceļotāji sameklēja savus bijušos draugus un paziņas vai satika savus tautiešus, iegūstot ziņas par labākām darba iespējām. Radās latviešu draudžu apvienība ar uzdevumu vienot visas latviešu draudzes. Latviešu draudze ar to bija divās sinodēs: amerikāņu sinodē un latviešu draudžu apvienībā. Latviešu draudzes nekad nav varējušās pildīt pilnas amerikāņu sinožu materiālās prasības, bet apmierinājušās tikai ar nelielas daļas maksājumiem. Lielākās latviešu draudzes nav spējušas maksāt pilnus maksājumus arī Latviešu draudžu apvienībai, jo patiesībā maksājumi izdarāmi divām sinodēm. Radušies arī sarežģījumi ar likumu noteikumiem, kā piemēram, latviešu archibīskapa vēlēšanās nevarētu piedalīties tie mācītāji, kas pieder pie amerik. sinodēm, un tādu ir lielākā daļa ASV. Šo un līdzīgus sarežģījumus centšas neredzēt, bet tādi tomēr ir.

Radies atkal stāvoklis, kāds bija iepriekšējo ieceļotāju laikā. Latviešu draudžu apvienība var paildzināt latviskuma saglabāšanu ilgāku laiku, bet var strīdēties tikai par gadu skaitu, pēc kāda latvieši iekļausies kopējā luterāņu apvienībā.

V.

(Nobeigums 8. lpp.)

SKOLU DARBINIEKI ANGLIJĀ

Lai sekmētu latviešu ģimeņu nodibināšanos, ieteikts izveidot latviešu precību birojus. Izdodams arī nacionāls katechisms jauniešiem

Vēstule no Anglijas

(A. P.) Latviešu skolu darbs un jaunās paaudzes latviskā audzināšana pieder pie vissvarīgākajiem uzdevumiem mūsu trimdas dzīvē, un šo uzdevumu sekmīgākai atrisnāšanai ļoti palīdzēt var regulārās skolu darbinieku sanāksmes. Daloties darba pieredzēs un ar šo darbu saistītās grūtībās un problēmās, skolu darbinieki paplašina savas zināšanas un gūst jaunas atziņas, kāpēc šādas koferences zināmā mērā var uzskatīt par skolas darba semināriem, kas var būt par lielu svētību.

Šāda skolu darbinieku konference beigusies Anglijā. To rīkoja LNPL izglītības nozare, un tajā piedalījās audzinātāji, skolu uzturētāji, sk. padomes un vecāku padomes pārstāvji un citi interesenti no 9 latviešu skolām.

Dodot pārskatu par jaunākām atziņām un metodēm divvalodu apgūšanā, Londonas latv. skolas pārzine filoloģe T. Sinka ziņoja, ka angļu skolās, mācot otru valodu, sekmīgi izmanto skaņu lentes, skaņu plates, filmas un krāsu efektus. Atzīmējams, ka referentei šai darbā ir plaša pieredze — studējot šai zemē un mācot skolās, kā arī sastādot grāmatu latviešu valodas nepratējiem. Šo grāmatu ar labām sekmēm jau lietojusi Bradfordas latv. skolas angļu klase.

Korbijas latviešu skolas pārzine fil. T. Budiņa — Lazdiņa referējot par latviešu valodas mācīšanu bērniem, kas latviski nerunā, par vislabāko metodi atzina tiešo jeb dabisko, mācot orāli, sarunās, jautājumos, atbildēs un lietojot uzskates līdzekļus no bērnam pazīstamas vides, izvairoties no tulkojumiem. Brīvās runas pamatnoteikumi — automatiskie refleksi. Referente atzīst, ka pašreiz labākā lasāmviela šādam kursam — J. un T. Sinku „Practical Latvian for Schools".

Apskatu par latviešu valodas mācības grāmatām deva Bradfordas skolas audzinātāja P. Asmane. Pēc viņas atzinuma būtu vēlams izdot vairāk rakstniecības darbu izlases. Papildus lasāmai vielai ieteicams Mazputniņš un citi izdevumi jaunatnei. Par bērnu izaugšanu divvalodu vidē referēja viesis no Zviedrijas—Lundas universitātes mācības spēks filolog. doktors K. Draviņš. Viņš uzsvēra, ka divas valodas nevis traucē bērna attīstību, bet gan to veicina. No maza bērna līdz pubertātei nostiprināms nacionālais lepnums un pašapziņa. Bērnos jārada latviešu potenciāls, lai vēlāk sasniegtu latvisku noturīgumu. Liela nozīme šai ziņā ne vien ģimenei, bet arī jaunatnes un studentu organizācijām un to sanāksmēm. Bieži vien tās ir bijušas pamatā latviešu ģimeņu nodibināšanai. Šī nolūka sekmēšanai referents ieteica arī padomāt par latviešu precību biroja izveidošanu. Viņš norādīja nepieciešamību izdot jaunatnes nacionālo katechismu un rokas grāmatu latviešu mātēm.

Korbijas skolas audz. M. Feldmane demonstrēja paraugstundu latviešu valodā, iztirzājot ar savas skolas 2. kl. astoņgadīgiem skolēniem un iemācot viņiem Auseklа dzej. Uz skolu. Dr. O. Lūsis savukārt ļoti uzskatāmi demonstrēja paraugstundu dzimtenes mācībā, ko iesāka ar ledus laikmetu un bērniem izrādot dzīvu interesi, kopā ar viņiem izveidoja no zemes un plastalīna Latvijas reljefu karti. Vārda ģeogrāfijas vietā ieteica lietot — dzimtenes mācību, ieteica arī atturēties no pārmērībām prasībās iegaumēt skaitliskus datus. Daudz lielāka nozīme būs, ja spēsim bērnu dvēselēs radīt priekšstatus par Latviju, mācot to pazīt un iemīlot.

Pārrunājot dažādus jautājumus par skolas darbu sekmēšanu, izglītības nozares vadītāja M. Ķeņģe norādīja, ka viņas rīcībā ir plašs saraksts ar ieskaņojumiem skaņu lentēs, kas lieti var noderēt skolu vajadzībām. Skolotāja V. Rulliņa savukārt ieteica rast laiku arī tautas dziesmu instumentācijai ritmisko orķestru veidā, kā arī to atlicināt tautas dejām, lai jaunatni jau laikus ieinteresētu un sagatavotu līdzdalībai koros un tautas deju kopās.

Konferenci beidzot, M. Ķeņģe norādīja, ka Anglijas atsevišķo skolu darbības apjoms ir ļoti dažāds, gan mācības stundu skaita ziņā, gan arī bērnu sastāvā un zināšanās. LNPL izsniegtās mācību programmas dod tikai vispārējus pieturas punktus, no kuriem skolotājiem pašiem jāizvēlas mācību viela. Galvenais mērķis — iemācīt bērnus pareizi latviski runāt, lasīt un rakstīt un dot viņiem svarīgākās ziņas par Latviju un radīt interesi par to. Trimdas skolu darbs varēs turpināties tikai tad, ja tajā iesaistīsies arī jaunās paaudzes skolotāji. Vēlams pie skolām noorganizēt bibiliotēkas un pulcēt jaunatni dažādos sarīkojumos, kā bērnu svētkos, vasaras kolonijās u. c.

Tuvākai ieskatei skolu darbībā bija izkārtota arī plaša mācības līdzekļu, kā arī skolēnu darbu skate.

Nama mātei

Ziemsvētkiem tuvojoties, piparkūkas un citus svētku cepumus gatavojot, cepeškrāsns tikpat kā atdzist nedabū. Te, pārmaiņas pēc, recepte Ziemsvētku kūkai, kas ledus skapī „cepama". Bet šo kūku jāsagatavo jau laikus, jo tai vajadzīgas 3—4 nedēļas nobriešanai.

1 mārc. graham cepumu. 1 mēra tase pārgrieztu cukurotu ķiršu (candied cherries). 1 mēra tase gabaliņos sagriezta cukurota ananāsa (candied pineapple), 4 mēra tases nomizotu Brazīlijas riekstu. 1 kastīte (15 unces) rozīņu bez sēklām. ¾ mēra tases piena. 1 mārc. „marshmallows." Rums

2 kēksa formītes (9x5x3 collu lielumā) izklāj ar ietaukotu vaska papīru. Papīram jābūt pietiekami lielam, lai ar to varētu pārklāt kūku formīti.

Graham cepumus sasmalcina smalkās drumstalās, un lielā bļodā samaisa kopā ar ķiršiem, ananāsiem, riekstiem un rozīnēm.

Pienu uzkarsē, pieliek „marshmallow" un uz lēnas uguns maisot silda, kamēr „marshmallows" izkausētas. Piena masu un ¼ mēra tases ruma pārlej drumstalu un augļu maisījumam bļodā un visu rūpīgi izmaisa. Masu ieliek ar vaska papīru izklātajās formītēs, pārklāj ar vaska papīru un formītes savukārt ietin Saran papīrā. Ik pa trim dienām katru kūku aplaista ar 1 ēdamkaroti ruma un pēc trim nedēļām tā ir gatava. Šī ir ļoti aromātiska — krāšņa paskata kūka, ko var vairākus mēnešus ledus skapī uzglabāt, ja pēc svētkiem kas pāri palicis.

IMANTA APGĀDS

Pēdējā iespēja
iegūt Latviešu tautas dziesmas Jums ļotā
ŠAJOS ZIEMSVĒTKOS

Ja Jūs līdz š. g. 30. novembrim pasūtinat tieši apgādā vai Jūsu tuvākā grāmatnīcā 2 Latviešu tautas dziesmu komplektus un reizē iemaksājat arī naudu, tad trešo komplektu saņemat par brīvu. Trīs komplekti par divu komplektu cenu! Turklāt Jums par abiem pirmajiem komplektiem nav jāmaksā pilna cena, bet subskribenta cena, kas spēkā tikai līdz 30. nov., resp. $72.00 par komplektu. Komplektā ir 12 audeklā iesietu sējumu, katrā ap 500 lapp., kopā ap 6000 lapp., kurās uzņemtas 60080 tautas dziesmas un raksturīgākie to varianti, kā arī daudzi krāsaini attēli un vienkrāšainas illustrācijas.

Tā patiesi ir pēdējā izdevība iegādāties šo vienreizējo mūsu grāmatniecības kapitāldarbu, jo apgādā atlikuši vairs tikai 86 pilni komplekti. Kad tie būs izpārdoti, LTDz vairs nevarēs dabūt ne par kādu naudu.

Apdāviniet tuviniekus un sevi pašu šajos Ziemsvētkos, pasūtiniet laikus, lai LADz saņemtu vēl svētkos!

Atsevišķu sējumu cena $7.20

DV GRĀMATNĪCĀ

491 College Street, Toronto 4, Ont.
TEL.: 921—7121

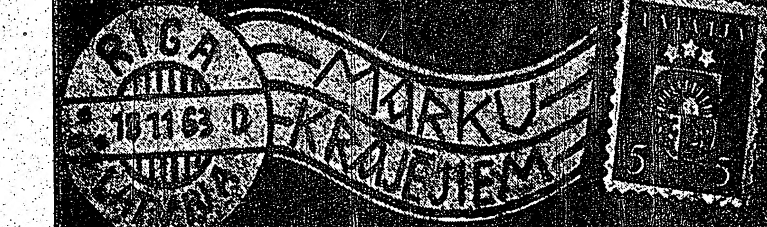

Visus marku krājēju nodaļai domātos rakstus lūgums sūtīt šīs nodaļas red. M. Zichmanim, 161 Olive Ave., Willow-

PIEAUGUMS JAUNO FILATELISTU PULCIŅĀ

Mazskautu marku krājēju pulciņš, kas regulāri reizi mēnesī sanāk Sv. Andreja baznīcas telpās Toronto, ir pieaudzis par 2 jauniem locekļiem. Juris Jansons, kas savu 2 vecāku brāļu Imanta un Ģirta pavadībā ieradās 4. nov. nodarbībās, ir gados visjaunākais pulciņā. Pirmo reizi marku krājēju vidū bija arī Egils Kļaviņš, 9. g.

TORONTO LATVIEŠU FILATELISTU KLUBS

Nākošā kārtējā sanāksme 22. novembrī plkst. 2 p. p. pie R. Jimpson, 377 Burnhamthorpe Rd., Islington, Ont. (uz austrumiem no 27. ceļa), tel BE9-5740.

VAI ARĪ JŪS PĀRVEIDOJATIES, BET TO NEAPZINĀTIES?

(Vēstule LA no Čikāgas)

15. novembrī Dr. A. Karps viesojās vējainajā pilsētā ar īsu, bet zinātniski pamatotu referātu, kas skāra tematu, par kuru, kā viņš sacīja: „jūs nebūsit lasījuši grāmatās vai kur citur."

Dr. Karps savā stundu garajā runā, ko noklausījās Illinojas pavalsts palīdzības biedrības biedri un viesi, ar piemēriem pierādīja, ka katrs individs sev neapzinoties pārveidojas garīgajā plāksnē, neatkarīgi no ārējiem iespaidiem. Respektīvi, veselam cilvēkam ir tendence vai nu garīgi augt, vai slīdēt uz leju un tuvināties primitīvismam.

Dr. Karpam ir vairāk nekā 20 gadu pieredze cilvēka gara spēju pētīšanā, jo visus šos gadus viņš centies dziedināt gara slimību piemeklētos. Doktors novērojis garīgi slimos un tos iedalījis četrās grupās: 1. viszemākā grupa — tai piemīt tikai barības vielas — dzīves instinkts; 2. mantas krāšanas instinkts; 3. dzīvības instinkts, mantas krāšana un izprieca. (Pirmajā garā vājo grupā iedalīti nerunīgie; otrā tie, kas mazliet izgrūž nesakarīgas skaņas; bet trešajā tie, kas jau runā kādus 100 vai vairāk vārdus). 4. grupā ir tie, kas jau tuvojas normālam cilvēkam. Viņi parāda interesi par puķēm, reliģiju, glezniecību. Tātad šai augstākai pakāpei jau manāms aistētisms, draudzība, utt.

Dr. Karps uzsver, ka gara slimnieki pakāpeniski zaudē interesi par visu, izņemot paēšanu. Šāds slimnieks, tā sakot, ir noārdījis māju no pamata. Dr. Karps deva vairākus piemērus — karavīri, kas karā ievainoti, garīgi pārveidojušies visai krasi, un dažs labs kultūras darbinieks savus labākos darbus radījis jaunībā, pirms 30 gadu vecuma, un tad veģetē, jo jūtas „izdedzis," bet esot atkal citi, kā vācu dzejnieks Ģēte, kas devuši labāko kultūrā vecuma dienās. Tas nozīmē, ka ne katrs cilvēks „nobriest" vienā vecumā resp. viņš garīgi mainās vai nu uz leju, vai augšu. Dr. Karps minēja bēdīgi slaveno „beatlemania" kā labu piemēru tam, kas rāda, ka tā jaunatnes daļa Amerikā, kas kliedz un spiedz, izdzirduši „bītles," slīd uz primitīvismu, t.i., atrofējas uz zemāku pakāpi.

Dr. Karps runāja arī par cilvēka slepenā rakstura īpašībām, kuras parādās tikai zināmos apstākļos. Viņš apskatīja divus jauniešu tipus: „vakara lauvas" (bravurīgos; iznesīgos) pretstatā klusajam jaunietim(introvertam?). Bet kad šos abus tipus sastop kara laukā, tā saucamais „lauva" pārvēršas gļēvulī, bet kautrais puisis kļūst par varoni. Neviens tomēr nevarot pateikt, kā kāds individs jutīsies tad kad viņš nostādīts pie sienas nošaušanai.

Dr. Karps runāja arī par vērtībām un dzimtenes mīlestību. Piem., izšūtam tautas tērpam nākusi klāt izšuvējas dvēsele; tāpat dzimtā tīruma arājs soļojot blakus kūpošai velēnai, redz tārpiņus, rasu un tīmekļus — viss tas cilvēku saista dzimtenei.

Uz jautājumu, vai cilvēks var izvairīties no garīgā pagrimuma, Dr. Karps atbildēja pozitīvi. Runājot ar viņa piemēriem, neviens sportistam neieteiks pirms sacīkstēm likties gultā. Sportistam ilgi jātrenējas. Tas pats attiecas uz gara dzīvi, jāvingrinās. Jācenšas atjaunot izjušanas spējas, jāpalasa kāda dzeja, jāpaklausās mūzika, jāapskata kāda glezna, utt.

Nobeidzot Dr. A. Karps uzsvēra, ka nekur neesot nolikts sods par dabas likumu neievērošanu. Jātrenējoties, jāvingrinoties, tāpat kā matēmatiķim, vēsturniekam jānodarbojoties ar specifiskajām problēmām.

Čikāgiešiem drīz būs izdevība dzirdēt Dr. Karpa referātu par dzīves būtību — „Ko mēs varam no dzīves mācīties." A.

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

● Menchengladbachā Reinzemes latviešu biedrības valde bija rīkojusi mēneša kārtējo tautiešu satikšanos, kurā Minsteres latviešu ģimnazijas skolotājs dzejnieks E. Silkalns referēja par tematu: Latviešu dzīve Austrālijā. Interesantais izdevums illustrēts arī ar daudziem skaistiem uzņēmumiem no tālā pasaules nostūra un pagaidu zemes 2.000 mūsu tautas trimdiniekiem.

Menchengladbachā Ādolfs Osis, kurš piedalījās arī vietējā sabiedriskajā dzīvē, Ķelnes universitātē ieguva diplomēta tirgotāja gradu. Starplaikā Osim pienācis piedāvājums no Berlīnes studijas papildināt pie ts. Brīvās universitātes, piedāvājot mēnesī 900 markas lielu stipendiju. Tomēr šim aicinājumam Osis laikam nesekos, jo ir jau sācis sagatavot priekšdarbus doktora disertācijai. Centīgais latviešu vīrs visu laiku strādā atbildīgā postenī kādā NATO organizācijas iestādē Menchengladbachā un studijas veica pa vakariem, tāpat gadiem ilgi palikdams bez svētdienām un upurēdams arī atvaļinājumus.

VECTĒVA ZINTIS

Par uzvaras gūšanu

Ja tu vēlies gūt uzvaru, tad vispirms norūdi savus spēkus, jo uzvar tikai stiprie — tie, kam liela griba uzvarēt un kas uzvaras labā ar mieru nest arī upurus.

Par lielāko un svētāko vēlmi

Domā tikai labas domas. Dari tikai labus darbus. Un katra tava tieksme, tavas idejas un tavi sapņi lai tiek virzīti tikai uz labu, tad viss, kas ap tevi, ar laiku kļūs labs — tāds, kāda būs tava lielākā un svētākā vēlme.

Par sevis noliegšanu

Vai nav tā, ka daži cilvēki ir sākuši sevi noliegt? — Tie netur vairs cieņā savu mātes un tēva valodu, nemāca to saviem bērniem, nelasa latviešu grāmatas, nedzied latviešu dziesmas, neparāda godu latviešu kultūrai un mākslai. Viņi it kā sākuši kautrēties no tā, ar ko varētu lepoties; viņi ir sākuši sevi noliegt. Bet šie sevis noliedzēji ir aizmirsuši, ka pasaulē ir arī tādas lietas, kas nav noliedzamas: tam, kas piedzimis par latvieti, — par latvieti arī jānomirst.

Par bīstamu skatīšanos

Nemeklējiet to, kura nav, un nepūlieties vērot pasauli un notikumus ap sevi ar citu acīm. Izskalojiet pūļa miegainību no skropstām un vērojiet pasauli paši ar savu redzēšanu, tad visas lietas jums kļūs skaidrāk saskatāmas un vieglāk saprotamas. Pavisam bīstami ir vērot savu laikmetu un lietas un notikumus ap sevi ar acīm, kas jau gadsimtu vecas . . .

Par ļaunuma iedīgli

Nekad nesmejies par kāda dzīvi (arī pats par savu ne!), pirms neesi mācījies to apzināt un pazīt. Kā koks uz neauglīgas klints un akmeņiem dažkārt izaug kropls, — tāpat tas var notikt ar cilvēku.

Esi godbijīgs pret ikkatru, kas nes sava radītāja līdzību un nenosodi nevienu, pirms neesi izdibinājis tā ļaunuma iedīgli.

Par tautu un pūli

Pūlis visās pasaules malās ir vienāds, bet tur, kur ir tautas, tur ir arī atšķirības. Tauta no tautas atšķiras ar savu valodu, ar savu īpatnēju dzīves veidu un pasaules uzskatu. Latviešu pasaules uzskata pamatā ir ētisko un aistētisko spēku un vērtību cildinājums. Ikviens, kas novēršas no savas tautas valodas un pasaules uzskata — no labā un skaistā —, izslēdz sevi no tautas kopības un piepulcina pūlim.

Par savas dzīves neredzēšanu

Labo, kad tas ir tepat, mūsu tuvumā, — mēs nepamanām, bet sākam domāt par to tikai tad, kad tā sen vairs nav; kad viss ap mums ir izmainījies un labā vietā stājies sliktais, mums atliek tikai atcerēties: „Ak, cik toreiz bija labi!"

Vai nav tā, ka dažkārt mēs ejam caur dzīvi ar snaudošu sirdi un piemiegtām acīm; neredzēdami ne tās gaišās, ne ēnas puses?

Par augstāko un cēlāko tikumu

Ikviena individa skaistākie sapņi un cēlākās domas vispilnīgāk var piepildīties tikai savā tautā. Kalpot savas tautas kopībai ir augstākais un cēlākais tikums.

Edvarts Tūters

KĀDĒĻ?

FRAGMENTS NO STĀSTĪJUMA PAR LATVIEŠU PRETIZLŪKOŠANAS DARBĪBU „NEREDZAMĀ DIVĪZIJA."

(1. turpinājums)

„Protams, ka labsirdīgo un muļķa krieviņu, ne uzpūtīgo vācieti" Munteram piekrita profesors.

Diemžēl, mācītājs nemin profesora vārdu. Mēs varētu pieņemt, ka tas bijis Krievu un latviešu tuvināšanās biedrības priekšnieks profesors Kausiņš.

Vai šāda runāšana bija politisks naivums, akla muļķība vai ļaunprātība? Varam tikai minēt.

Ļoti raksturīgi, ka pēc tam, kad kara ministrs ģenerālis Balodis septembrī mūsu militārā spēka vairošanai parakstīja pavēli par 3 gadugājumu rezerv. iesaukšanu armijā, mūsu pretizlūkošanas dienests saņēma ziņojumus no visiem garnizoniem, ka iesaukto rezervistu un aktīvā dienesta karavīru morāli apdraud nezināma avota izplatītā propaganda par labiem muļķīšiem krieviņiem, no kuriem neesot jābaidās, kas esot gandrīz vai džentlmeņi, tikai filca zābakos un vatētās ziemas vestēs. Tie cīnoties tikai savā zemē, lai katrā sādžā paceltos staltas skolas, moderni kinoteātri, darbotos simfoniskie orķestri. Viņu lielākā vēlēšanās esot pāris gados iemācīt lasīt un rakstīt pat visdumjākos kolhoznieku večus un vecenītes.

Komūnistu pagrīde, acīmredzot, jau bija plānveidīgi iefiltrējusi labi sagatavotus aģentus Latvijas armijā, lai apmulsinātu kareivjus, instruktorus un iemestu pa šaubu dzirkstelei pat komandējošā sastāvā.

Neredzamās divīzijas priekšpulkam vajadzēja tūdaļ neitrālizēt šo bīstamo Maskavas šacha vilcienu. Bet pagāja vairākas nedēļas, nogaidot turpmāko notikumu attīstību. Vai neredzamā divīzija vēl nebija sagatavota saviem uzdevumiem? Vai pulkvedis Sēlis gaidīja kāda laba drauga apciemojumu un padomu, lai kauju varētu sākt šī cīņas vienība, kas nekad nekapitulēs.

KENETA SAUTVUDA PĀRMETUMI

Laikam nekad Rīgā nebija bijis tik daudz lielu un mazu valstu slepenā dienesta aģentu, kā laikā no 1939. gada septembra līdz 1940. gada vasarai. Nešaubīsimies, ka viens otrs no šiem šķietamajiem tūristiem, žurnālistiem vai tirgotājiem zināja ļoti daudz par turpmāko notikumu attīstību Baltijas jūras krastos. Tomēr viņi pratа klusēt. Varbūt ka viņi klusēja tikai tādēļ, ka baidījās uzticēties Latvijas ārpolitikas vadībai. Varbūt, ka viņi zināja, ka ne vien ārlietu, bet arī iekšlietu resorā bija daži atbildīgi ierēdņi, kas klausīja sarkanās armijas Ceturtā biroja pavēlēm.

16. septembrī pulkvedis Sēlis satikās ar savu veco draugu Viņa majestātes valdības sūtniecības trešo sekretāru Kenetu Sautvūdu.

Pulkvedi pārsteidza britu izlūkošanas dienesta Austrumu sektora vadītāja satraukums.

„Mīļais draugs," Kenets Sautvūds bez parastām pieklājības frazēm izteica savas domas, „kas gan te Rīgā notiek? Mūsu starpā nav noslēpumu un tādēļ es gribētu saņemt nepārprotamu atbildi uz dažiem jautājumiem. Vai tiešām jūsu valdība nespēj uzklausīt brīdinājumus, par kuru patiesību nav ne mazākā iemesla šaubīties? Jau Savienoto Valstu senātors Kenedijs savā Rīgas apmeklējumā jūsu prezidentu brīdināja, ka izšķirīgā brīdī Baltijas valstīm būs jāizvēlas starp divām iespējām: vai nu varbūtēju iebrucēju atvairīt ar ieročiem, vai arī kapitulēt. Vai tiešām jūsu valdība baidās skatīties patiesībai acīs? Lords Halifakss arī brīdināja, bet viņa balsi te neviens negribēja uzklausīt. Nebrīnieties, ka tas nav nekāds noslēpums, lords Halifakss bija vairāk kā sašutis. Šodien viņa labvēlību un uzticību atgūt būs vairāk kā grūti. Londona negribēja redzēt Baltijas jūru pārvērstu Maskavas jūrā."

„Ken," pulkvedis centās iebilst, „es darīju visu, kas manos spēkos."

„Es zinu," Sautvūds tikai ar piepūli atguva savu raksturīgo mieru. „Būtu šodien vēl dzīvs bijis jūsu lielais valstsvīrs Meierovics, mēs vēl varētu mēģināt pat tagad stāvokli glābt. Londona viņam ticētu. Patiesībā man nav nekādas tiesības kritizēt mistera Muntera dīvaino darbību, bet vai nav tā, ka pēc ievēlēšanas Tautu Savienības sesijas prezidenta amatā jums te Rīgā radies iespaids, ka Latvija ir gandrīz vai viena no stiprākām lielvalstīm Eiropas kontinentā. Un rezultāts? Rīgai saprotamu iemeslu dēļ izjukušas draudzības saites pat ar Tallinu un Kauņu. Izirušu draudzību, tāpat kā uzticību, ir grūti atjaunot, ja es tā drīkstu izteikties."

„Vai tiešām vaina meklējama tikai Rīgā?" pulkvedis Sēlis varbūt gribēja norādīt uz kāda Lielbritanijas valstsvīra tuvredzīgās politikas soli, kas pirms pāris gadiem pēc tikšanās ar Hitleru patētiski paziņoja: „Es pārvedu no Minchenes mieru mūsu paaudzei."

„Nē, protams, ka ne," Kenets Sautvūds turpināja, bet analizējot pagātnes kļūdas, mēs varam varbūt pacelt priekškaru nākotnes notikumiem. Lielbritanija ir pieteikusi Hitleram cīņu, nāves cīņu līdz taisnības un tiesību uzvarai. Sakautā Polija ir tikai viena zaudēta kauja, ne zaudēts karš."

„Mums jācer un jālūdz Dievs, jo, Ken, jūs pats man kādreiz stāstījāt, ka arī politiķi jūsu zemē nav lasījuši laika zīmes. Ar vareno Britanijas floti vien šo karu uzvarēt laikam nevarēs."

„Nav stiprāka ieroča par gribu cīnīties. Bez šaubām, mēs šodien neesam vēl karam sagatavoti, bet ar karavīru asinīm un visas tautas uzupurēšanos un sviedriem..." Sautvūds palika pusvārdā.

Brīdi telpā valdīja klusums.

„Mīļais draugs," anglis pasniedza pāri galdam pulkvedim iedzeltenu biezu papīra lapu. „Piedodiet, ka es sāku runāt kā Haidparka mītiņu orātors. Nu, ko jūs sakāt par šo vēstuli?"

Sēlis pārlaida acis nedaudzām rakstu rindām.

„Esmu pagodināts, bet vai nebūtu labāk, ja uz Londonu brauktu kāds no maniem tuvākiem palīgiem?"

„Jūs Londonā pazīst," Sautvūds protestēja, „šaubos, vai mūsu dienests runās ar citu vīru. Cik es nojaušu, tad runa ir par kāda kaujas plāna radīšanu Mums jāsagatavojas uz vislaunāko."

„Ar krievu vai vāciešu iebrukumu?"

„Maskavas, es domāju. Vai minēt par Ribentropa un Molotova pakta cenu?"

„Baltijas valstis?"

Kenets izvairījās pulkveža acu skatiena. Viņa zemu noliektā galva izteica visu bez vārdiem.

(Turpmāk vēl)

ZIEMSVĒTKU
SKAISTĀKĀ DĀVANA
ir apgāda IMANTA vērtīgākās latviešu grā[...]
būjamas visos grāmatu galdos vai tieši apgād[...]
ken 12, Bagsvaerd — Copenhagen, De[...]
Tikko iznākusi
Andreja Eglīša patriotiskā dzeja
KAD TU ACIS IZSLAUCĪSI, TĒVUZ[...]
grezns izdevums Jura Soikāna grafiskā ie[...]
lapp., cena ies. $5.00
Pāvila Klāna Afrikas ceļojuma romā[...]
SAFARI
ar 71 foto attēlu, 10 kartēm un sīkiem d[...]
Afriku, ies. $5.70
Artura Silgaiļa militāri vēsturiskais kapi[...]
LATVIEŠU LEĢIONS
Otrā izdevumā
ar 30 kauju schemām un 298 foto attēlie[...]
sējumā, ies. $8.80
E. Turkiņas plašais darbs
LATVIEŠU—ANGĻU VĀRDNĪCA
776 lapp, ar dubultsleju tekstu, normālā gr[...]
mā, ap 31.000 vārdu ar paskaidrojumiem [...]
kas nepieciešama katrā mājā praktiskai liet[...]
vien kas tulkojams, ies. $5.70
Visos kontinentos iecienītais
LATVIEŠU KALENDĀRS 1965. GA[...]
ar kristāmvārdiem, svarīgākām adresēm, [...]
svaru tabulām, $0.90

NO MŪSU KRĀJUMIEM NELIELĀ EKS[...]
SKAITĀ PIEDĀVĀJAM
R. Bangerskis, Mana mūžā atmiņas, I ies.
R. Bangerskis, Mana mūža atmiņas II, ies.
R. Bangerskis, Mana mūža atmiņas III, ies[...]
R. Bangerskis, Mana mūža atmiņas IV, ies.
H. Biezais, Kristiānisms, nacionālisms, humā[...]
gara problēma[...]
V. Dambergs, Dievu augšāmcelšanās, romān[...]
V. Dambergs, Sarakstīšanās ar Ed. Virzu [...]
V. Egli[...]
P. Dreimanis, Latviešu tautas vēsture, ar 130[...]
A. Dziļums, Nokaltis zars, romāns, ies.
Andrejs Eglītis, Mīlu, mīlu, dzeju izlase, grez[...]
O. Freivalds, Kurzemes cietoksnis, I un II, ka[...]
O. Freivalds un E. Alksnis, Latviešu karavī[...]
traģēdija Zviedrij[...]
O. Freivalds, Latviešu politiskās partijas 60-[...]
A. Grīns, Septiņi un viens, novele, S. Kalniņ[...]
kokgrebu[...]
J. Grīns, Trīs leģendas, vēsturiskas noveles,[...]
J. Jaunsudrabiņš, Vasara, luka izdevums, ie[...]
J. Jaunsudrabiņam adres. vēstules, Tā mums[...]
Brāļi Kaudzītes Mērnieku laiki, E. Brencēna[...]
F. Klāns, Rūsa, Dānijas kultūras ministrija[...]
algots darbs, tulkots dāniski,—atkal-dabūja[...]
robežotā eks. skaitā arī latviski, ies.
P. Klāns, Sirilundas atgriešanās, romāns, i[...]
V. Kroders, Sminētāji, stāsti, ies.
L. Kronberga, Runča vezums, dzeju antolog[...]
Latviešu nerātnās tautas dziesmas, mīklas, [...]
vārdi un parunas, ies.
Latvju sonets 100 gados, antoloģija, grezn[...]
Latviešu tautas mīklas, sakāmvārdi un par[...]
Latviešu tautas pasakas par sērdieniti, dau[...]
Latviešu tautas pasakas par velniem, illus[...]
I. Leimane, Kailā dzīvība, romāns, ies.
V. Lesiņš, Dzirkstis, stāsti, O. Jēgena illus[...]
Manceļa sprediķu izlase, A. Švābes ievad[...]
Z. Mauriņa, Divas kultūras saknes, eseja, z[...]
PĒDĒJIE KOMPLEKTI
Latviešu tautas dziesmas 12 sējumos, re[...]
prof. Dr. A. Švābe, prof. Dr. K. Straube[...]
Hauzenberga - Šturma; daudzkrāsu un vi[...]
illustr., katrā sējumā ap 500.lapp., atsev.[...]
Latvijas uzskatāmības karte,
Pazīsti Latviju — saliek. spēle, uzlabots i[...]
Pazīsti Latviju — tā pati spēle ar nesagrie[...]
Jāņa Reitera tēvreižu krājums Oratio Do[...]
grezn[...]
Rusiāde Rīga 1955—56, ar 95 att.
E. Salna, Bada biedi, karavīru likteņi, i[...]
V. Strēlerte. Bruņu kalps, balāde ar S. Kal[...]
J. Sudrabiņš, Nicības viesuļos, atmiņ. par[...]
vu, i[...]
J. Sviestiņš, Par to mazo šupulīti, dzeju a[...]
A. Šilde, Važu rāvēji, pretestība Latvijā, ie[...]
J. Širmanis. Alberta Cilpas piedzīvojumi, [...]
romāns
J. Širmanis. Vakara viesi, 32 pasakas, ill[...]
Dr. phil. E. Turkina, Angliski-latviska v[...]
30.000 vārdu,
I. Vīksna, Mums jābrien jūrā, romāns p[...]
zemes cietoksni[...]
E. Virza, Kārlis Ulmanis, monografija, ie[...]
M. Zeberiņš, Pūra pūķis un trīs sievas, kri[...]
K. Zīlars, Pa zaļajām tekām, mednieku st[...]
TULKOJUMI
Andersona Pasakas, krāsainas illustr., ies.
K. Arnoti, Dievs ir aizkavējies, romāns, i[...]
Dž. Bokačo. Dekamerons I un II, katra g[...]
Brāļu Grimmu Pasakas, N. Strunkes daudz[...]
M. Hačijs un V. Velss, Hirošimas dienasgrā[...]
Kalevala, somu tautas eps, illustr. grezns i[...]
E. Kestners, Divkāršā Lotīte, ill. rom. jau[...]
E. Kestners. Emīls un Berlīnes zēni, rom. j[...]
Grāfs Hanss fon Lēdorfs. Austrumprūsija[...]
dienasgrāmata,
A. Dž. Kronins, Citadele, romāns, ies.
A. Dž. Kronins. Debesu valstības atslēgas, [...]
A. Dž. Kronins, Tirāns, romāns, 516 lpp.,
A. Dž. Kronins,Zvaigznes raugās lejup, rom[...]
V. Linna, Nezināmajam kareivim, romāns,
B. Pasternaks, Dr. Živago, rom. (Nobela p[...]
A. Selinko, Desirē, vēsturisks rom. grezna[...]
Dž. Steinbeks, Par pelēm un cilvēkiem, [...]
Ja kāda no Jūsu vēlamām grāmatām Jū[...]
izpārdota, lūdzam to steidzami pieprasīt[...]
DV Grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, On[...]

TIES, BET TO

sies tad kad viņš nostādīts pie sienas nošaušanai.

Dr. Karps runāja arī par vērtībām un dzimtenes mīlestību. Piem., izšūtam tautas tērpam nākusi klāt izšuvējas dvēsele; tāpat dzimtā tiruma arājs soļojot blakus kūpošai velēnai, redz tārpiņus, rasu un tīmeklīšus — viss tas cilvēku saista dzimtenei.

Uz jautājumu, vai cilvēks var izvairīties no garīgā pagrimuma, Dr. Karps atbildēja pozitīvi. Runājot ar viņa piemēriem, neviens sportistam neieteiks pīrms sacīkstēm likties gultā. Sportistam ilgi jātrenējas. Tas pats attiecas uz garā dzīvi, jāvingrinās. Jācenšas atjaunot izjušanas spējas, jāpalasa kāda dzeja, jāpaklausās mūzika, jāapskata kāda glezna, utt.

Nobeidzot Dr. A. Karps uzsvēra, ka nekur neesot nolikts "sods par dabas likumu nelievēšanu. Jātrenējoties, jāvingrinoties, tāpat kā matēmatikām, vēsturniekam jānodarbojoties ar specifiskajām problēmām.

Cīkāgiešiem drīz būs izdevība dzirdēt Dr. Karpa referātu par dzīves būtību — „Kol mēs varam no dzīves mācīties?" A.

ĒVA ZINTIS

neesi mācījies to apzināt un pazīt. Kā koks uz neauglīgas klints un akmeņiem dažkārt izaug kropls, — tāpat tas var notikt ar cilvēku.

Esi godbijīgs pret ikkatru, kas nes sava radītāja līdzību un nenosodi nevienu, pirms neesi izdibinājis tā jaunuma iedīgli.

Par tautu un pūli

Pūlis visās pasaules malās ir vienāds, bet tur, kur ir tautas, tur ir arī atšķirības. Tauta no tautas atšķiras ar savu valodu, ar savu īpatnēju dzīves veidu un pasaules uzskatu. Latviešu pasaules uzskata pamatā ir ētisko un aistētisko spēku un vērtību cildinājums. Ikviens, kas novēršas no savas tautas valodas un pasaules uzskata — no labā un skaistā —, izslēdz sevi no tautas kopības un piepulcina pūlim.

Par savas dzīves neredzēšanu

Labo, kad tas ir tepat, mūsu tuvumā, — mēs nepamanām, bet sākam domāt par to tikai tad, kad tā sen vairs nav, kad viss ap mums ir izmainījies un labā vietā stājies sliktais, mums atliek tikai atcerēties: „Ak, cik toreiz bija labi!"

Vai nav tā, ka dažkārt mēs ejam caur dzīvi ar snaudošu sirdi un piemiegtām acīm; neredzēdami ne tās gaišās, ne ēnas puses?

Par augstāko un cēlāko tikumu

Ikviena individa skaistākie sapņi un cēlākās domas vispilnīgāk var piepildīties tikai savā tautā. Kalpot savas tautas kopībai ir augstākais un cēlākais tikums.

Edvarts Tūters

leru patētiski paziņoja: „Es pārvedu
mūsu pasaudzei."

a ne," Kenets Sautvūds turpināja,
tnes kļūdas, mēs varam varbūt pa-
kdtnes notikumiem. Lielbritanija ir
cinu, nāves cinu līdz taisnības un
autā Polija ir tikai viena zaudēta kau-
"

jālūdz Dievs, jo, Ken, jūs pats man
arī politiķi jūsu zemē nav lasījuši
eno Britanijas floti vien ko kaŗu uz-
es."

eroča par gribu cīnīties. Bez šaubām,
vēl kaŗam sagatavoti, bet ar kaŗa-
šas tautas uzupurēšanos un svied-
palika pusvārdā.

dija klusums.

" anglis pasniedza pāri galdam pulk-
iezu papīra lapu. „Piedodiet, ka es
idparka mītiņu orātors. Nu, ko jūs
ūli?"

ācis nedaudzām rakstu rindām.
iits, bet vai nebūtu labāk, ja uz Lon-
no maniem tuvākiem palīgiem?"

pazīst," Sautvūds protestēja, „šaubos,
runās ar citu vīru. Cik es nojaušu,
āda kaujas plāna radīšanu. Mums jāsa-
nāko."

vāciešu iebrukumu?"

domāju. Vai minēt par Ribentropa
cenu?"

is?"

jāš pulkveža acu skatiena. Viņa zemu
ica visu bez vārdiem.

(Turpmāk vēl)

ZIEMSVĒTKU SKAISTĀKĀ DĀVANA

ir apgāda IMANTA vērtīgākās latviešu grāmatas. Dabūjamas visos grāmatu galdos vai tieši apgādā, Oldmarken 12, Bagsværd — Copenhagen, Denmark.

Tikko iznākusi

Andreja Eglīša patriotiskā dzeja

KAD TU ACIS IZSLAUCĪSI, TĒVUZEME

grezns izdevums Jura Soikāna grafiskā ietērpā, 172 lapp., cena ies. $5.00

Pāvila Klāna Afrikas ceļojuma romāns

SAFARI

ar 71 foto attēlu, 10 kartēm un sikiem datiem par Afriku, ies. $5.70

Artura Silgaiļa militāri vēsturiskais kapitāldarbs

LATVIEŠU LEĢIONS

Otrā izdevumā

ar 30 kaŗaļu schemām un 298 foto attēliem, greznā sējumā, ies. $8.80

E. Turkinas plašais darbs

LATVIEŠU—ANGĻU VĀRDNĪCA

776 lapp. ar dubultsleju tekstu, normālā grāmatas formā, ap 31.000 vārdu ar paskaidrojumiem — grāmata, kas nepieciešama katrā mājā praktiskai lietošanai, kur vien kas tulkojams, ies. $5.70

Visos kontinentos iecienītais

LATVIEŠU KALENDĀRS 1965. GADAM

ar kristāmvārdiem, svarīgākām adresēm, mēru un svaru tabulām, $0.90

NO MŪSU KRĀJUMIEM NELIELA EKSEMPLĀRU SKAITĀ PIEDĀVĀJAM

R. Bangerskis, **Mana mūža atmiņas, I** ies. $4.80
R. Bangerskis, **Mana mūža atmiņas II,** ies. 5.20
R. Bangerskis, **Mana mūža atmiņas III,** ies 5.60
R. Bangerskis, **Mana mūža atmiņas IV,** ies. 6.00
H. Biezais, **Kristiānisms, nacionālisms, humānisms** gara problēmas, ies. 2.90
V. Dambergs, **Dievu augšāmcelšanās,** romāns, ies. 3.40
V. Dambergs, **Sarakstīšanās ar Ed. Virzu un V. Egli**ti, ies. 2.40
P. Dreimanis, **Latviešu tautas vēsture,** ar 130 att. ies. 3.80
A. Dziļums, **Nokaltis zars, romāns,** ies. 3.20
Andrejs Eglītis, **Mīlu, mīlu** dzeju izlase, grezns sēj. 3.60
O. Freivalds, **Kurzemes cietoksnis, I un II,** katra ies. 3.80
O. Freivalds un E. Alksnis, **Latviešu kaŗaviru traģēdija Zviedrijā,** ies. 3.60
O. Freivalds, **Latviešu politiskās partijas 60-os g.** ies. 3.90
A. Grīns, **Septiņi un viens,** novele, S. Kalniņa kokgrebumi, ies. 1.70
J. Grīns, **Trīs leģendas,** vēsturiskas noveles, ies. 1.95
J. Jaunsudrabiņš, **Vasara,** luka izdevums, ies. 2.20
J. Jaunsudrabiņam adres. vēstules, **Tā mums iet,** ies. 4.20
Brāļi Kaudzītes **Mērnieku laiki,** E. Brencēna ill. ies. 6.80
F. Klāns, **Krūsa,** Dānijas kultūras ministrijas godalgots darbs, tulkots dāniski,—atkal dabūjams ierobežotā eks. skaitā arī latviski, ies. 5.60
P. Klāns, **Sirilundas atgriešanās,** romāns, ies. 3.80
V. Kroders, **Sminētāji,** stāsti, ies. 3.40
L. Kronberga, **Runča vezums,** dzeju antolog. bērn. ies. 2.20
Latviešu nerātnās tautas dziesmas, mīklas, sakāmvārdi un parunas, ies. 3.80
Latvju sonets 100 gados, antoloģija, grezna sēj. 3.60
Latviešu tautas mīklas, sakāmvārdi un parunas, ies. 7.20
Latviešu tautas pasakas par sērdieniti, daudzkr. ill. 2.80
Latviešu tautas pasakas par velniem, illustrētas, 3.10
I. Leimane, **Kailā dzīvība,** romāns, ies. 2.90
V. Lesiņš, **Dzirkstis,** stāsti, O. Jēgena illustr., ies. 2.40
Manceļa spredīķu izlase, A. Švābes ievads, ies. 3.20
Z. Mauriņa, **Divas kultūras saknes,** eseja, zīda sēj. 2.40

PĒDĒJIE KOMPLEKTI

Latviešu tautas dziesmas 12 sējumos, redaktori prof. Dr. A. Švābe, prof. Dr. K. Straubergs, E. Hauzenberga - Šturma; daudzkrāsu un vienkrāsu illustr., katrā sējumā ap 500 lapp., atsev. sēj. ies. 7.20
Latvijas uzskatāmības karte, .90
Pazīsti Latviju — saliek. spēle, uzlabots izdevums 2.90
Pazīsti Latviju — tā pati spēle **ar nesagrieztu karti,** 3.50
Jāņa Reitera tēvreižu krājums **Oratio Dominica,** greznā sējumā 2.20
Rusiādo Riga 1955—56, ar 95 att. 2.80
E. Salna, **Bada biedi, kaŗaviru likteņi,** ies. 2.10
V. Strēlerte. **Bruņu kalps,** balāde ar S. Kalniņa il. ies. 1.70
J. Sudrabiņš, **Nicības viesuļos,** atmiņ. par Volchovu, iesieta 2.90
J. Sviestiņš, **Par to mazo šūpulīti,** dzeju antol., ies. 2.20
A. Šilde, **Važu rāvējs,** pretestība Latvijā, ies. 2.20
J. Širmanis, **Alberta Cilpas piedzīvojumi,** dēku romāns, iesiets 2.80
J. Širmanis, **Vakara viesi,** 32 pasakas, ill., ies. 3.60
Dr. phil. E. Turkina, **Angliski-latviska vārdnīca,** 30.000 vārdu, iesieta 3.90
I. Vīksna, **Mums jābrien jūrā,** romāns par Kurzemes cietoksni, iesieta 3.10
E. Virza, **Kārlis Ulmanis,** monografija, ies. 2.80
M. Zeberiņš, **Pūra pūķis un trīs sievas,** krām. rom. ies 3.40
K. Zītars, **Pa zaļajām tekām,** mednieku stāsti, ies. 2.80

TULKOJUMI

Andersona **Pasakas,** krāsainas illustr., ies. 2.60
K. Arnoti, **Dievs ir aizkavējies,** romāns, ies. 2.95
Dž. Bokačo, **Dekamerons I un II,** katra grām. ies. 4.80
Brāļu Grimmu **Pasakas,** N. Strunkes daudzkr. ill., ies. 4.25
M. Hačijs un V. Velss, **Hirošimas dienasgrāmata,** ies. 2.80
Kalevala, somu tautas eps, illustr. grezns izdevums 8.40
E. Kestners, **Divkāršā Lotīte,** ill. rom. jaunatnei, ies. 2.00
E. Kestners, **Emīls un Berlines zēni,** rom. jaunatn. ies. 1.50
Grāfs Hanss fon Lēdorfs, **Austrumprūsijas dienasgrāmata,** iesieta 3.60
A. Dž. Kronins, **Citadele,** romāns, ies. 3.60
A. Dž. Kronins, **Debesu valstības atslēgas,** rom. ies. 3.80
A. Dž. Kronins, **Tiranns,** romāns, 516 lpp., ies. 5.40
A. Dž. Kronins, **Zvaigznes raugās lejup,** rom. 596 lpp. 5.65
V. Linna, **Nezināmajam kareivim,** romāns, ies. 4.80
B. Pasternaks, **Dr. Živago,** rom. (Nobela prēm.) ies. 5.90
A. Selinko, **Desirē, vēsturisks rom. greznā sēj.** 5.20
Dž. Steinbeks, **Par pelēm un cilvēkiem,** rom. ies. 2.40

Ja kāda no Jūsu vēlamām grāmatām Jūsu grāmatnīcā izpārdota, lūdzam to steidzami pieprasīt tieši apgādā.

DV Grāmatnīcā

491 College Street, Toronto 4, Ont.

TAGAD DABŪJAMS ARĪ KANADĀ.

ĪSTAS POĻU VODKAS UN LIĶIERI.

Wisniowka Cassis Wodka Wyborowa

JAUNĀKIE IZDEVUMI

P. Klāns — SAFARI ..... $ 5.70
V. Kārkliņš — KURZEME, rom. ..... $ 4.50
A. Dziļums — DAUGAVAS KRĀCES, rom. .... $ 4.50
R. Blaumanis — DRĀMA UN KOMĒDIJA $12.60
V. Mobergs — TAVS LAIKS VIRS ZEMES .... $ 4.00
K. Pētersons — TĀLĒS TUVINA ..... $ 6.50
A. Lūsis — REDZIET, KĀDS CILVĒKS — KĀDS DIEVS! ..... $ 3.25
J. Mediņš — TOŅI UN PUSTOŅI ..... $ 6.00

DV GRĀMATNĪCĀ,

491 College St., Toronto 4,

tel. 921—7121.

DĀVINIET SVĒTKOS

Edv. Tūtera — PĒDAS SNIEGĀ, dzejas $2.50
B. Senkēviča — ZIEDOŠAIS ĒRKŠĶIS, stāsti $3.50
A. Lūša — REDZIET, KĀDS CILVĒKS — KĀDS DIEVS! $4.25

Dabūjamas DV grāmatnīcā

491 College Str., Toronto 4, Ont.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt kārš laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

LATVIAN MUSIC

Pārstāvis

DV GRĀMATNĪCA

491 College Street, Toronto 4, Ont.

VISJAUNĀKĀS SKAŅU PLATES

LF 12

Ksenija Bidiņa, mecosoprāns
Volfgangs Dārziņš

10 TAUTAS DZIESMAS.

Sudrabiņa lietiņš lija, Šūpo mani māmuliņa, Man' māmiņa tā glabāja, Kūko, mana dzeguziņa, Brālīti, brālīti, Man bij zelta atstēdziņa, Es adīju raibus cimdus, Puiši, puiši, Ņem iekš rokas, Ej projām, leduti.

Aura Raiskuma, soprāns, Ernests Mārsaus, tenors un vijole

6 tautas dziesmas

E. Melngailis — ES BIJ' PUIKA — Tenors ar vijoli
J. Ķepītis — KUR TU AUGI DAIĻA MEITA
A. Pličs — SIJA AUZAS, TAUTU MEITA
J. Vītols — ROŽU DĀRZIŅŠ AUN, MEITIŅA, BALTI KĀJAS — Soprāna un tenora duets
L. Garūta — SUDRABOTA ZĪLE BREĆA, NO JŪRIŅAS IZPELDEJA — Soprāna solo
J. Vītols — AIJA, ANČIŠ, AIJA — Tenora solo

LP 026

E. Dārziņš — PIE TĒVU ZEMES DĀRGAS — Vīru koris. Diriģ. J. Dūmiņš

7 tautas dziesmas

I. Kalniņš — JA, JŪRIŅA, TU MAN DOTU, Mīlestību t. dz. Vokāls un instr. ansamblis autora vadībā
E. Melngailis — PUSRITA SAULĪTE LĒCA
A. Kalniņš — ES SAVAI MĀMIŅAI, solo L. Pīsla
E. Melngailis — LABS ZIRDZIŅŠ TAUTIEŠAM APLIK KALNU SAULE TEK BĒRZIŅŠ AUGA TRIM LAPĀM — T. Kalniņa koris. Diriģ. T. Kalniņš
A. Melnbārdis — SUŅI ZAĶIM PĒDAS DZINA — Vīru vokālais kvartets

tautas dejas:

DANCOT GĀJU AR MEITAM
Vokāls un instrumentāls ansamblis
ZEMNIEKU DEJA
Pūtēju orķestris
LĪKUMA DEJA
Vokāls un instr. ansamblis
LUDZAS KADRIĻA. Pūtēju orķestris
I. Kalniņš — SILAVAS VALSIS. Instr. ansamblis autora vadībā

Maksā $6.00 gab plus 3% takse.

Pazīšanās trūkuma dēļ vēlos

IEPAZĪTIES

ar nopietna rakstura (nesmēķētājām) līdz 52. g. v. tautietēm — ar vai bez bērniem.

Uz vēstulēm ar foto un dzīves aprakstu atbildēšu:

Of. š. av. kant.

ATRAITNIM

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos. Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus — TEL.: 921—7121

OPTIĶIS LUNSKY

470 College St., Toronto.

WA 1-3924.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU.

US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-
pārējām summām 10%
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
Sūtījumi apdrošināti.

DV SAINĪŠU NODAĻA,

491 COLLEGE ST., TORONTO 4. ONT.

FRANK VASS

BA

ADVOKĀTS · NOTĀRS

263 College ielā, Toronto. (pie Spadina Ave.)

TEL. WA 2-6112, 2-6111.

IGAUŅU OPTIĶIS

J. RATAS

169 Danforth Ave. HO 5-6251.

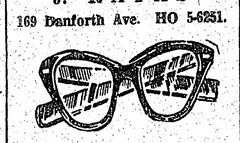

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOSANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.

Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.

Tel. LE 4-1403, Toronto.

SALĪDZINIET ŠO GRĀMATU SARAKSTU AR JŪSU GRĀMATU PLAUKTA SATURU un ja kāda grāmata trūkst, tad pieprasiet.

Z. Mauriņa — **PAR MĪLESTĪBU UN NĀVI,** esejas ..... $ 3.60
A. Michelsons — **MŪKSALAS BRAĻI,** romāns ..... $ 3.80
A. Dziļums — **PĒDAS ŗĪTA RASĀ,** romāns ..... $ 4.50
D. Rogas un S. Cīruļa — **ABEDZE** — bērniem ..... $ 1.60
K. Ieviņš — **CĪŅA AR SIDVIETI,** romāns ..... $ 4.00
F. Dostojevskis — **NOZIEGUMS UN SODS,** romāns 4., 5. un 6. nodaļa ..... $ 3.90
J. Rinks - J. Ošs — **LATVJU TAUTAS DEJAS, 1, 2, 3** $ 3.00
T. Ķeniņš — **DZEJNIEKA DZĪVE UN GARS** — Liriska svīta 5 daļās soprānam, baritonam, jauktam korim un ērģelēm ..... $ 2.00
V. Klētnieks — **SENČU RAKSTI** ..... $ 3.00
R. Skujiņa — **VĒJŠ SVAIDA KAIJAS,** atmiņas ..... $ 4.00
R. Skujiņa — **SIRDS DZĪVO NO NIEKIEM** ..... $ 4.00
J. Dravnieks — **ANGLISKI - LATVISKĀ VĀRDNĪCA** $ 5.00
I. Grebzde — **TE NU ES ESMU,** romāns ..... $ 4.00
Zeiboltu Jēkabs — **ŪDENS BURBUĻI,** romāns .... $ 3.90
A. Ozols — **VIŅA VĀRDI BIJA VARENI, Jēzus mēc.** $ 2.50
Sak. T. Zeltiņš — **DZEJAS UN SEJAS** ..... $ 7.50
T. Manns — **AVANTURISTA FELIKSA KRULLA ATZĪŠANĀS** ..... $ 4.50
J. Sarma — **UPURIS,** stāsti un noveles ..... $ 3.50
J. Jaunsudrabiņš — **TĀ MUMS IET,** aut. adr. vēstules $ 4.20
A. Rupainis — **TAUTA GRIB DZEIVOT,** romāns ..... $ 7.00
Sakārt. T. Zeltiņš — **PROZAS PROFĪLI,** latviešu prosa svešumā ..... $ 7.50
Prāv. St. Mozga — **SVĒTO DZĪVE** ..... $ 5.80
Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — **MELNAS PLŪMES PIE SARKANĀM LŪPĀM,** stāsti ..... $ 3.80
F. Dostojevskis — **NOZIEGUMS UN SODS, I, II, III** $ 3.90
K. Raudīve — **DZĪVĪBAS BADS,** noveles ..... $ 4.00
A. Voitkus — **TEV NEBŪS . . .** romāns ..... $ 4.50
E. Brastiņš — **MŪSU DIEVESTĪBAS TŪKSTOŠGADĪGĀ APKAROŠANA** ..... $ 2.40
A. Lasmanis — **CERĪBAS un VILŠANĀS** 4.20
E. Freimanis — **DUMPJU DŪDAS,** dzejoļi ..... $ 2.80
J. Miesnieks — **VĪZIJAS un ĪSTENĪBA,** dzejoļi ..... $ 3.00
N. Lečmanis — **ZVAIGZNE LOGĀ,** dzejoļi ..... $ 1.50
A. Neboisa — **LAIKMETA DRUPAS** ..... $ 3.00
V. Čika un A. Šmits — **ZELTS, SUDRABS, BRONZA** — latviešu olimpieši 4.50
A. Rasa — **NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJUSI,** noveles 3.50
Alb. Spoģis — **PIRMĀS VIJOLĪTES,** dzejoļi ..... $ 2.50
P. Ziediņš — **TRIS KOMEDIJAS** ..... $ 2.50
I. Kaija — **JŪGĀ,** romāns 5.00
A. Dz. Kronins — **ZIEMEĻU GAISMA,** romāns 4.00
Fr. Dziesma — **LIVZEME,** lirisks tēlojums 4.00
V. Klētnieks — **KLINTENIESI,** jaunatnei 4.00
Jēkabs Poruks — **CIEMOŠANĀS,** atmiņas 4.20
Jāzeps Vītols — **MANAS DZĪVES ATMIŅAS** 6.00
J. Johansons — **PAKAVU DUNOŅA** 2.40
Andr. Eglītis — **LĀSTS,** dzeja 4.25
Andr. Eglītis — **MĪLU, MĪLU,** dzeja 3.60
K. Zāle — **MĒNESS KOKLE,** dzeja 2.80
K. Kurbads — **SILU SALKAS,** dzeja 2.80
Ed. Sināts — **DZIMTENES ATBLAZMA,** dzeja 3.00
A. Švābe — **INTELIĢENTI,** romāns 3.80
A. Austriņš — **PUSELNIEKI,** stāsti 3.50
J. Miesnieks — **KVIŅKU KALNS,** noveles 4.50
A. Andersone — **AUGSIM LATVIJAI** (skolas grām.) 1.50
P. Aigars — **GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU,** dzejas ..... $ 3.20
A. Niedra — **LĪGAVA UN SIEVA,** romāns 3.80
M. Kovaļevska — **GAURU GAIĻI,** romāns ..... $ 4.50
S. Lazdiņa — **CEĻA GALĀ,** romāns 3.80
L. Pērļupe — **PUTNS ČAULĀ,** stāsti 3.50
Dr. T. Dūlijs — **DEGOŠAIS KALNS** 4.50
T. Zeltiņš — **TILTU ATJAUNOTĀJI,** romāns 4.50
E. Kore — **JĀŅU VAINAGS,** stāsti un noveles 3.80
A. Vilnis — **RĀJIENS SIRDIJ,** dzejas 3.20
E. Mednis — **ZVAIGZNES STIGO,** romāns 4.50
Z. Lazda — **STARU VIESULIS** dzejoļi 4.00
A. P. Mierkalns — **JAUNATDZIMŠANA,** dzejoļi 3.50
H. Elgasts — **ZVAIGŽŅOTĀS NAKTIS,** romāns 5.00
Prof. P. Dāle — **GARA PROBLĒMAS** 3.60
Velta Toma — **MŪŽĪGĀ SPĒLE,** dz. izlase 2.95
Zeiboltu Jēkabs — **LIKTENIS,** romāns 3.90
Zeiboltu Jēkabs — **BARONS BUNDULS,** romāns 3.90
Hilda Vika — **LIELĀ SLĀPE,** stāsti 3.00
Valentins Pelēcis — **RIETĀ,** dzejoļi 3.80
Ivanda Kaija — **DZINTARZEME,** romāns 4.00
Vilis Veldre — **DZĪVE PIE JŪRAS,** vērojumi 3.80
Aina Kraujiete — **ES ESMU VASARA,** dzejoļi 3.60
A. H. Tamsāre - **VIENA LAULIBA,** romāns 4.00
Upsalas skol. un Gēteborgas skautu izd. — **BĒRNI, SPĒLĒSIM TEATRI** 1.50
Verners Tepfers — **SENATNEI UN MAKSLAI,** apceres 4.20
Ernests Aistars — **AIZA,** romāns 3.80
V. Čika un A. Šmits — **SPORTA SMAIDS,** fragmenti 3.90
Vilhelmine Balodis — **DZEJU IZLASE** 3.50
Alfreds Dziļums — **SVESVĀRDU VĀRDNĪCA** 5.00
J. Ziemeļnieks — **KOPOTAS DZEJAS** 7.00
J. Ziemeļnieks — **KOPOTI STĀSTI** 4.50
Edv. Tūters — **PĒDAS SNIEGĀ,** dzejoļi 3.50
A. Zemdega — **BASAM KĀJAM,** dzejoļi ..... $ 3.20
E. Zicāns — **VIRŠI ZIED,** dzejoļi ..... $ 2.00
D. Biskaps — **JAUNO SIRŽU LIKTEŅI,** atmiņu stāsti $ 4.80
Fr. Skuja — **ZELTA RAKTUVES,** vēst. romāns ..... $ 4.00
JŪLIJS FELDMANIS ..... $ 3.80
ASPAZIJAS LIRIKA (izlase) ..... $ 6.00
ASPAZIJAS DRĀMA I daļa ..... $ 8.60
Latviešu tautas teikas un pasakas II d. ..... $ 7.50
L. Druva — **PA SAULAINĀM TEKĀM,** illustr. izd. .. $ 3.50
A. Lūsis — **MŪŽĪBA,** reliģ. dzejas antoloģija ..... $ 3.60
V. Hermane — **VISS NEIZGAIST,** dzejoļi ..... $ 2.80
O. Ritums — **ABC — ES IZKRĀSOJU** (bērniem) ..... $ 1.00
A. Rasa — **CEĻA MEKLĒTĀJI,** rom. ..... $ 3.50
E. Ardenss — **ROBI PARADĪZES VĀRTOS,** rom. ..... $ 4.50
P. Klāns — **SVEICINĀTA, AFRIKA,** ceļojuma iespaidi $ 6.00
V. Toma — **DZIĻUMA JAPARTOP,** dzejoļi ..... $ 3.00
Anšl. Eglītis — **PĒDĒJAIS RAIDĪJUMS,** romāns ..... $ 4.50
M. Stāraste - Barvika — **PINTIŅU CIEMS,** bērnu gr. $ 2.80
H. C. Kradoks — **LĀCĪTIS DODAS PASAULĒ,** bērnu gr. $ 2.80
Īru pasaka — **RŪĶIS UN GOVS,** ill. bērnu grāmata $ 1.75
T. Zeltiņš — **ANTIŅŠ AMERIKĀ MEKLĒ LĪGAVU,** rom $ 4.50
A. Niedra — **HOLIVUDAS KLAUNS,** romāns ..... $ 3.80
P. Jēgere-Freimane — **CILVĒKS DOMĀ - DIEVS DARA** $ 4.25
B. Senkēviča — **ZIEDOŠAIS ĒRKŠĶIS,** stāsti ..... $ 3.50
G. R. Kurdell — **EUROPE'S GREATEST EXODUS,** rom. $ 5.95

Pasūtinot pa pastu, pieskaitīt 25 ¢ pasta izdevumiem.

DV GRĀMATNĪCĀ, 491 College St., Toronto 4, Ont.

LATVIEŠU NAMĀ,

Ievēliet

Leon Hudecki

PAR ALDERMANI

Hamiltonā — Ward 4

X Ģimenes cilvēks
X Saimniecisks darbinieks
X Aktīvs sabiedriskā dzīvē
X Darbojas sporta laukā
X Jūsu ištais vīrs

2. DECEMBRĪ

Sestdien, 28. nov., pl. 7.30
Lansdowne Assembly zālē — 10 Lansdowne Ave
(pie Queen)

BALLE AR BAZĀRU

Spēlēs iepriecinīts deju orķestris ● Pilna bufete ●

Ieeja, ieskaitot galdiņu, $1.50.

Visus laipni lūdz:

TORONTO LATVIEŠU KATOĻU VIENĪBA.

VAI TORONTO VAJADZIGS JAUNATNES PULCIŅŠ?

Gandrīz ikkatrā Amerikas un Kanadas latviešu pārstāvētā pilsētā darbojas latviešu jaunatnes pulciņš. Tur latviešu jaunatne satiekas izbraukumos un balles, kopīgi mācās, strādā un priecājas.

Toronto šāda jaunatnes pulciņa nav. Kādreiz aktīvie pulciņi „Lāpa" un „Darba kopa" ir apklusuši. Latviešu jauniešiem Toronto nav vairs daudz iespēju vieniem ar otru satikties. Saprotams — nedrīkstam aizmirst „Dīdaņci" un latviešu studentu kopu. Bet — visus nesaista dejošana, un niekādā ziņā visi Toronto latviešu jaunieši vēl nav studenti. Kur lai griežas tie, kas labprāt dzied un mācās jaunas tautas dziesmas; kur tie, kas gribētu pārrunāt politiskas problēmas; kur dabas mīļotāji, kas labprāt pieda ītos organizētā putnu vai stādu pētīšanā?

Atbilde skaidra: Toronto vajadzīgs jaunatnes pulciņš!

Jaunatnes pulciņš tiks dibināts 6. decembrī Latviešu namā, kad oficiāli izbeigs Lāpas un Darba kopas darbību.

6. decembrī ceram redzēt daudz „jaunu" un arī „vecu" seju, lai kopīgiem spēkiem varētu nodibināt Toronto latviešu jaunatnes pulciņu!

Anita Grantiņa,
pagaidvaldes priekšniece.

VILNIS VULFS — PIRMAIS STARP ĢIMNAZIJAS SKOLNIEKIEM

Vinipegiešus pārsteidza vēsts par Kelvina ģimnazijas 12. klases audzēkņa latvieša Viļņa Vulfa sasniegumiem. Viļņa dabā nav lepoties, tāpēc vinipegieši par viņu daudz neko nezināja, līdz piepeši visos Kanadas laikrakstos, televīzijas un radio ziņojumos izpaudās vēsts, ka Vilnis Vulfs ieguvis 1964. gada Harry Hood trofeju. Spēju novērtējumā speciāla komisija vēro spējas sportā, mācībās un sabiedriskajā aktivitātē skolā. Negribīgi viņš atzīstas, ka jau 9. klasē ieguvis sportā savai skolai Andrew Currie balvu, pagājušajā gadā Perry Genser balvu, bet vislielākais sasniegums ir šī gada Harry Hood trofeja. No 10 ģimnazijām ar vairāk nekā simts dalībniekiem savu izcilo spēju dēļ futbolā, būdams par aizsargu, viņš ieguvis šo trofeju. Nav gandrīz tāda sporta veida, ko Vilnis nepārzinātu. Viņš ir vienādi labs kā sporta tiesnesis, apmācītājs un sportists. Arī mācībās un sabiedriskajā dzīvē skolā viņš turas priekšgalā. Turienes sporta klubs viņu bija izraudzījis šovasar sporta vadītāju kursos. Viļņa vecāki ir aktīvi DV Manitobas nodaļā: Anna Vulfa ir nodaļas grāmatu galda vadītāja, bet Edmunds Vulžs ir sekretārs nodaļā.

O. Š.

VARONU GODINĀŠANA MONTREĀLĀ

Montreālas latviešu skolas vecāku sapulcē piedalījās 25 vecāki un daži skolotāji. Skolas pārzinis K. Deksnis ziņoja par darbību aizvadītajā gadā, norādot, ka nākošā pavasarī latviešu skolu absolvēs 9 pamatskolas un viens ģimnazijas audzēknis. Šo gad skolā darbojas 11 klases — 8 pamatskolas un 3 ģimnazijas, skolnieku skaits pašreiz 87.

Tā kā telpu īre palielināta par 50 proc. sapulce nolēma paaugstināt skolas naudu gadā no $10 — uz 12 par ģimeni. Katru sestdienu par skolas telpām jāmaksā $19.50. K. Deksnis aicināja sapulces dalībniekus paaugstināt abonentu skaitu izdevumam Trimdas skola.

Skolas kasieris A. Ķipēns ziņoja, ka pagājušā māc. g. apgrozījums $1600.—, pašreiz kasē $276.— Lielākos ienākumus devusi skolas nauda, otrā vietā sabiedrības ziedojumi — $385.— Par grāmatām pag. gadā izdoti $503.— un telpu īri $434.—

Jaunajam mācības gadam valdi iepazīstināja ar šādiem skolotājiem: bērnu dārzam — I. Kalniņa, I kl. — M. Vikmane, 2. kl. — D. Paleja, 3. kl. — V. Brāzma, 4. kl. — J. Niedre, 5. kl. — M. Brauna, 6 kl. I. Steprāns 7. kl. — V. Deksne, 1. ģimn. kl. — K. Deksnis, 2, un 3. ģimn. kl. — E. Rudzīte. Par speciāliem lektoriem šogad latviešu skolā darbojas E. Bicka, V. Tomsons un M. Rudzīte. Par klašu pārstāvjiem ievēlēja: bērnu dārzam — A. Paleja, 1. kl. V. Ortmanis, 2. kl. — A. Poriete, 3. kl. A. Lakata, 4. kl. — M. Aldere, 5. kl. — A. Ķipēna, 6. kl. — S. Mieze, 1. ģimn. kl. — L. Grīnbergs, 2. un 3. ģimn. kl. — V. Veceziedīņa. Revīzijas komisijā palika līdzšinējie — S. Miķelsons un J. Miezis, bet par kasieri ievēlēja agrāko - A. Ķipēnu. Sapulce izteica pateicību mantzinei E. Ozoliņai par darbu skolas labā. Radās jautājums par franču valodas mācīšanu latviešu skolā, lai iegūtu telpas latviešu skolai bez maksas no skolu pārvaldes. Sapulce izdeva šo iespēju pētīt, bet noslēguma lēmumu nepieņēma. Sapulci vadīja L. Grīnbergs, protokolēja S. Mieze.

Lāčplēšu atceres vakars un DV Montreālas nodaļas gada svētki š. g. 7. novembrī Ukraiņu zālē, 105 Fairmount Ave West; tajā bija pulcējušies ap 150 dalībnieku. Vakaru atklāja nodaļas pr ks J. Norvels ar īsu uzrunu, svētku runu teica māc. Arturs Voitkus. Vakara programmā bija mūzikāli priekšnesumi ar baritona Alberta Meldera un meitas pianistes Edītes Melderes piedalīšanos. Edīte ir ne tikai apdāvināta mūziķe, bet arī izteiksmīga deklamācijas teicēja. Pie Latvijas karoga sardzē stāvēja bij. Rīgas pulka karavīrs Jānis Leitens ar brāļiem Dēdeļiem. DV KV pārstāvis V. Maksiņš pasniedza pirmo zelta krūšu nozīmi DV Montreālas nodaļas biedram A. Zeltiņam, bet DV Centrālās valdes atzinības rakstus nodaļas priekšniekam J. Norvelim un J. Saliņam. DV KV atzinības rakstus saņēma: E. Kirstuka, lāčplēsis J. Grīns, V. Steinmillers un S. Asaris. Vanadzes pasniedza ziedus lāčplēšiem R. Gobam, V. Grīnam un R. Veckalniņam. Mārtiņzosi laimēja Jānis Leitens. Bija 10 pasdarinātu spilvenu bagātajam bazāram un daudz vērtīgu laimestu.

SAV. VALSTIS PALIELINA KARASPĒKU VIETNAMĀ

(Pārnesums no 1. lpp.)

Saigonas ģenerāļiem, tā amerikāņu padomdevējiem būs vēl ilgi jāsarkst. Meža tīrīšana sākās un beidzās nesastopot nevienu ienaidnieka; vienīgi, kad meklētāji bija uzsākuši nevērīgu atkāpšanos, komūnisti it kā izlīda no zemes un atklāja uguni, nodarot valdības spēkiem ievērojamus zaudējumus. Teicieni, ka komūnisti izlīda no zemes, starp citu, nav pārspīlēts. Mežā partizāni bija izbūvējuši plašu apakšzemes alu tiklu — dažos gadījumos pat trīs stāvos. Pēc kaujas apkārtnei gan uzbruka Dienvidvietnamas bumbvedēji un to nodedzināja un izpostīja, bet partizāni tad bija jau sen pazuduši.

600 BEĻĢU IZPLETŅU LECĒJI GATAVOJAS UZBRUKUMAM STANLEIVILLEI

Visas Kongo atrodamās lidmašīnas koncentrētas ap Kaminu — vienīgo vietu, no kuras izplētņlēcēju uzbrukums iespējams

Pagājušā nedēļas nogalē sākās liela apmēra diplomātiska cīņa vairāk kā tūkstoš balto kīlnieku atbrīvošanai Kongo. Pēdējie atrodas komūnistu vadīto nemiernieku rokās Stanlejvillē. Starplaikā uz Stanlejvilli izsūtīts balto vadīts ministru prezidenta Čombes karaspēks, kas pilēstu jau ielencis. No vienas puses šāds militārs solis līka domāt par kīlnieku atbrīvošanas varbūtību. No otras, tas pēdējo stāvokli tikai vēl vairāk apdraudēja, jo nemiernieku pūļi sākuši prasīt pēc kīlnieku galvām.

Ļoti iespējams, ka diplomātiskām sarunām ir panākumi. Ir iemesls domāt, ka par kīlnieku atbrīvošanu komūnistu vadoņi grib saņemt Sav. Valstu un Beļģijas solījumu, ka tās pārtrauks militāro palīdzību Kongo centrālai valdībai.

Pēdējās ziņas no Kongo liecina, ka kīlnieki Stanlejvillē pagaidām vēl naskarti.

DV Toronto futbola vienības kapteinis A. Alksnis saņēma no futbola sekcijas vad. A. Grīnberga H. Rudzīša dāvāto balvu par uzvaru ZASV meistarības izcīņā. Foto JAK

†

Mūsu mīļais tēvs, bijušais skolotājs

Roberts Šēfers

dzimis 1875. g. 29. jūlijā Teteles pag. Latvijā

miris 1964. g. 18. nov. Toronto, Kanadā.

Dusi saldi..... DZIĻAS SĒRAS: MEITA UN DĒLS TORONTO, RADI KANADĀ, ASV UN LATVIJĀ.

†

EMILIJA ŠTEINS

MIRUSI 1964. G. 19. NOVEMBRĪ TORONTO.

Sirds sāpēs nogurusi,
tai zemes jaukums lieks,
iet mājās iemigt klusi—
Tas viņas svētais prieks.

Dz. 784—3

MĪĻĀ PIEMIŅĀ PATURĒS
KĀRLIS SUNTAŽS

MONTREĀLĀ . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

ta katru dienu no plkst 9 r. līdz plkst 7 v. Grāmatu pasūtinājumus var nodot arī pa tālruni un piesūtīšanas izdevumus sedz pati grāmatnīca.

VINIPEGA

DV Mednieku un makšķernieku sekcija ar viesiem pulcējās vakarēšanai G. Kaktiņa ģimenes namā š. g. 14. novembrī.

Vakaru atklājot, sekc. vad. A. Kēleris uzaicināja ar klusuma brīdi godināt mūžībā aizgājušos cīnītājus, pēc kam nodziedāja Lāčplēšu dziesmu — Še kopā mēs biedri... kas ir arī Daugavas vanagu himna. Atzīstami novērtēja šīs sezonas sekcijas aktivitātes, izceļot jaunatnes klasē Lindas Kaktiņas sasniegumus šaušanā, par ko saņemta Kanadas valdes godalga. Programmas turpinājumā sekoja divas krāsu filmas par medījamiem putniem un dzīvniekiem.

Pret labprātīgiem ziedojumiem varēja iegādāties namamātes Ausmas Kaktiņas un sekciju dāmu sagatavotos garšīgos medījumus.

Laiks pagāja omuligi dejojot un starpbrīžos klausoties medinieku stāstos.

Inž. Mežk. Ažolīts Kēleris un viņa dzīvesbiedre Marija piederīgo un draugu vidū š. g. 15. novembrī atcerējās laulības dzīvē pavadītos 40 gadus. A. Kēleris ir Mārtiņa ev. lut. draudzes priekšnieks.

O. Š.

JAUNIE . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

Spēku izraisīja dubultkvarteta Tēvija dziesmas un viņu parādīšanās tautas tērpos.

Svētku dalībniekus sveica no Amerikas Baltiešu apvienības inž. V. Izbickas latviešu valodā, uzsvērdams, ka lietuviešiem šodien ir tādas pašas problēmas, bet panākumus gūsim, ja visi turēsimies kopā un cīnīsimies par savu brīvību. Igauņu biedrības pārstāvis Luks angļu valodā sveicināja no igauņiem un novēlēja labākos panākumus. Nolasīja arī ASV ārlietu ministra D. Raska vēstuli, ko viņš šinīs dienās bija piesūtījis Latvijas sūtnim Dr. A. Spekkem. Rīkotāji paziņoja, ka šogad tautas balva piešķirta prof. Ludim Bērziņam, ko viņam šinī vakarā pasniedz Čikāgā. Pēc tam rīkotāji bija sastādījuši redzolūciju, ko piesūtīs ASV prezidentam un Mesačuzetas senātoriem, lai veicinātu Latvijas neatkarības atjaunošanu.

18. nov. pl. 11.30 pie Copleja sq. Publiskās bibliotēkas laukumā tautieši pulcējās īpašai demonstrācijai, lai arī amerikāņu nācijai atgādinātu Latvijas traģisko stāvokli un aicinātu to palīgā Latvijas brīvības atgūšanai. Šim nolūkam noorganizēja auto braucienu pa pilsētas dzīvākajām ielām. Auto bija aplīmēti ar plakātiem: Liberty for captive Latvia. Izdalīja arī īpašu 18. nov. izdevumu angļu valodā, kad brauciens apstājās ielās.

O. Akmentiņš draudze.

KANADAS BAZNĪCĀS

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p. p.

Lūdzu klausaities pirmo un vecāko garīgo raidījumu „Brīvīņš ar Dievu" savā devītā gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. 924—1568

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto 200 Balmoral Avenue, Toronto 7; tel. 921-3327.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

29. novembrī, plkst. 2 p. p. adventa dievkalpojums un svētdienasskola.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

24. decembrī, pl. 4.30 p. p. Ziemas svētku vakara dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes angļikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

6. decembrī, pl., 2 p.p. adventa laika dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5193.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

29. novembrī, plkst. 1.30 p. p. 1. adventa dievkalpojums un svētdienas skola. Iesvētību mācību stunda.

Māc. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kāpētājie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

HAMILTONĀ

19. novembrī Hamiltonā, kad noslēdzās kandidātu saraksts pilsētas valdes vēlēšanām, izrādījās, ka pilsētas galvas amatam ir tikai viens kandidāts, un tā aklamācijas ceļā uz nākamiem diviem gadiem par Hamiltonas pilsētas galvu ievēlēts latviešu draugs un labvēlis

Victor K. COPPS.